"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.....$2.00
Kanadoje ir Mexike.....2.50
Kitose viešpatystėse.....3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos kiausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 29 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 22 d. Liepos, (July), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Iki šiol tik mažos Holandijos parlamentas atsiuntė Maskolijos dumai protestą ir papeikimą už panaikinimą Finlandijos autonomijos ir jos pritarimą supančiojimui laisvę mylinčios tautos, kuri spėjo taip augštai pakilti, kad gali buti pavyzdžiu ne vienai net Vakarinės Europos tautai. Maskolijoj laukiama panašių protestų taipgi nuo Prancuzijos ir Anglijos parlamentų. Todėl valdžiai tarnaujanti laikraščiai prikimšti straipsnių, niekinančių holandiečius, prancuzus ir anglus; užtai tyli apie vokiečius, nes persekiojime kitokios kilmės ukėsų Vokietija šiandien nesiskiria nuo Maskolijos. Toks tokį gerbia. Puriškevyčius Holandijos parlamento protestą sudraskė dumoj.

Maskolijos laikraščiai, o su jais ir jų skaitytojai pasidalino į du priešingu skyriu: valdžiai tarnaujanti niekina laisvę mylinčias Europos tautas — holandiečius, prancuzus, anglus, o laisvesnių pažiurų laikraščiai užtikrina, kad tie laisvės priešai ne pažįsta nei holandiečių, nei prancuzų, nei anglų. Holandiečiai ir prancuzai buvo maskolių mokytojais, jeigu jų ne butų ir maskoliai šiandien stovėtų dar žemiau ir butų dar labiau nuvargę.

Nors valdžios šalininkai ir niekina už laisvę ir teisybę užstojančias tautas, bet ištikro caro valdžia dreba, kad dėl pančiojimo laisvės Maskolijoj keliami svetur protestai ne išsiplatintų plačiau tarp visų luomų ypač prancuzų ir anglų. Juk tąsyk svetur nebut galima pinigų pasiskolinti, o be svetimų paskolų caro valdžia ir kelių metų negalėtų laikytiesi. Kareivių durtuvai, kartuvės, šnipai, žandarų pulkai, kalėjimai daug išlaidų reikalauja, tiek pinigų nuo nuvargintų žmonių surinkti negalima. Caro gi valdžią ir urėdninkų sauvalią palaiko vien kareiviai, kartuvės, šnipai, kalėjimai ir žandarai. Šnipai ir žandarai dykai carui netarnaus, o be jų ir caro sostas gali griuti, nes tarp ukėsų jau šiandien mažai yra tokiai valdžiai pritariančių. Tą žino ir Stolypin, nes matė laike žmonių sukilimo, kurį galėjo suvaldyti tik su pagalba prancuzų duotos paskolos. Dabar jau ir prancuzai ne taip duosnus, o jaigu dar tarp žmonių dėl laisvės pančiojimo pakiltų dar didesnis nekentimas caro valdžios ir prancuzai uždarytų savo mašną, ką gi darytų toji ukėsų nekenčiama caro valdžia? Puriškevičius su sauja fanatikų jos nepalaikys. Šnipai ir žandarai be algų netarnaus, sustreikuos. Tąsyk caro sostas, kaip žemės drebėjimo ištiktas, vėl pradėtų svyruoti, kaip svyravo revoliucijos metu.

Todėl valdžiai tarnaujanti laikraščiai, jeigu peikia holandiečius, prancuzus ir anglus, tai vien drąsina save. anot prancuzų patarlės, stengiasi palaikyti gerą miną blogame lošyj, bet ištikro bijosi pasekmių siunčiamų dumai protestų labiau negu maro. Prancuzija ar Anglija gali dar be Maskolijos apsieiti, bet Maskolija negali, arba bent jos dabartinė valdžia, besiremianti vien ant kareivių durtuvų, kartuvių, karo teismų, šnipų ir žandarų. Vakarinėj Europoj parlamentuose sėdi žmonių atstovai, o ne valdžios šalininkai ir tarnai. Jeigu ten parlamentas pradeda kelti protestus prieš užgyrimus caro valdžios sumanymų, tas aišku, kad tiems protestams pritaria ir gyventojai. Anglijos parlamente jau buvo pakeltas reikalavimas, dėl jos netikusios ir neteisingos valdžios boikotuoti Maskoliją, su ją reikalų neturėti. Valdžia rods tam reikalavimui pasipriešino, nes pati turi ant savo sąžinės ne vieną neteisingą darbą, todėl bijosi, kad ir kitų kraštų parlamentai neužsimanytų kištiesi ir į Anglijos valdžios dar- [illegible] Bet iš žm[illegible]u atstovų susidedanti parlamentai gali priversti ministerius arba pildyti žmonių norus, arba užleisti vietą kitiems, kurie geriau pildys ukėsų norus. To tai ir bijosi labai caro valdžia. Ji rods pildo pažadėjimus, duotus Puriškevičiui, bet bijosi pasekmių, nes jeigu dėlto užsitrauktų neprilankumą kulturiškų tautų, už nužudymą jų prilankumo Puriškevičiaus šalininkai neįstengtų atlyginti, nes jų ir Maskolijoj ne daug yra.

PRANCUZIJA.

Niekur gal kitur paskutiniuose laikuose Europoj nebuvo tiek streikų, kiek jų buvo Prancuzijoj, nors Prancuzijoj padėjimas darbininkų geresnis negu Vokietijoj, Austrijoj, Italijoj arba Ispanijoj. Prancuzijoj todėl daugiausiai streikuoja ne kasyklų arba fabrikų darbininkai, bet urėdninkai valdžios įstaigose. Kitur dar urėdninkai ne bando streikuoti, nors antai kaip Turkijoj, jie kartais ištisus metus algų negaudavo, nes iždė nebuvo pinigų. Urėdninkų streikai tai dar naujiena, nes urėdninkų likimas senatvėj apsaugotas — jie visur Europoj už tarnystą senatvėj gauna pensijas. Prancuzijoj, taip kaip ir kitur, urėdninkams uždrausta buvo streikuoti, uždrausta buvo organizuotis. Šiandien jie tas tiesas jau sau iškojo. Streikai urėdninkų ir tarnaujančių po valdžios priežiura esančių įstaigų net per tankiai atsitinka ir jie stabdo visą krašto ir ir jo žmonių normališką gyvenimą. Taip buvo užgimus streikams pačto ir telegrafo tarnų; taip buvo sustreikavus jureiviams ant krasos laivų. Dabar vėl rengiasi visuotinas streikas ant visų Prancuzijos gelžkelių. Paskutinis balsavimas bus 28 d. liepos. Menama, kad iki tam laikui tarnaujanti ne apleis darbo. Prancuzijos gelžkeilų urėdninkai yra jau susiorganizavę, todėl ir streikus gali pasekmingiau vesti negu buvo pirma.

BALKANŲ PUSSALIS.

Iš Albanijos, kur prieš Turkijos valdžią buvo sukilę gyventojai, prieštaraujančios ateina žinios. Valdžia garsina, buk albaniečiai pasidavė, bet iš kitur ateina žinios visai priešingos — tos sako, buk jie organizuoja sunkiai prieinamuose apskričiuose savo pajiegas. Nors Albanija nuo seniai priguli Turkijai, bet jos gyventojai albaniečiai, arba skipetarai, niekada turkų nebuvo galutinai suvaldyti. Priešingai, po kiekvienam sukilimui Turkija išplatindama gyventojų tiesas, stengėsi albaniečius savo pusėn patraukti; kartais, norėdama išvengti kraujo praliejimų, papirkdavo jų giminių vadovus, kartais juos nunuodindavo, arba pažadėjimais suviliojusi, išgabendavo kur į Arabiją ir tokiu budu prašalindavo įtekmingesnius tautos vadovus. Jeigu albaniečiai butų ėję išvien, jie galėjo seniai nuo Turkijos suvisu pasiliuosuoti, bet seniau jų tautiškos giminės vaidijosi dėl tikėjimo, nes jų yra katalikų, stačiatikių ir mahometonų. Ir seniau jie, jeigu kada prieš Turkiją sukilo, tai ne su mieriu visai nuo jos atsiskirti, bet sukilimai budavo už kokį Turkijos valdžios padavadijimą. Ir dabar jie sukilo ne su mieriu nuo Turkijos visai pasiliuosuoti.

Į šiaurius nuo Albanijos yra maža Montenegro kunigaikštystė, serbų apgyventa. Po paskutiniam karui Maskolijas su Turkija. šitai kunigaikštystei pridėtas tapo šmotas žemės, nuo Turkijos atimtas, ir dabar Montenegro turi apie 400-000 gyventojų, taigi maž daug tiek, kiek jų butų dviejuose tokiuose miestuose kaip Vilnius. Kunigaikštystę tą valdo kunigaikštis Nikita, uošvis Italijos karaliaus. Kadangi jo duktė tapo karaliene, tai ir kunigaikštis Nikita užsimanė karaliumi tapti. Austrija, Vokietija, kad įtikti Italijai, pritaria kunigaikščio užsimanymui, nes vardas nedaug juk sveria; o kad tasai kunigaikštis susidraugavęs ir su Maskolija, kuri jį kartais siundo ant Austrijos, tai nėra abejonės, kad Maskolija taipgi pritars; kitoms gi viešpatystėms nėra reikalo priešintiesi. Taigi galima tikėti, kad Europa gaus naują karalių, tiktai jis turės mažiausiai pavaldinių.

ISPANIJA.

27 d. liepos bus metinės sukaktuvės žmonių sukilimo Barcelionos apskrityj, kuris pasibaigė sušaudimu Ferrero, pasodinimu daugelio revoliucijonierių kalėjiman, kur juos iki šiol laiko. Respublikonai parlamente reikalavo, kad tie žmonės butų iš kalėjimo paliuosuoti, bet ministerių pirmininkas Canalejas tokį reikalavimą atmetė. Dabar valdžios bijosi, kad sukaktuvių dienoj Katalionijos gyventojai vėl nesukiltų. Todėl sumobilizavo kariumenę. Kalėjimai, kur sėdi politiškiejie prasižengėliai saugojami kariumenės, nes valdžia bijosi, kad žmonės jų ne paliuosuotų ir neišlydėtų į Prancuziją.

Dabartinio Ispanijos karaliaus priešai — šalininkai kunigaikščio Doncorlose ir respublikonai laiko susirinkimus, kelia protestus prieš valdžią ir kursto žmones. Prie jų dar prisideda darbininkų organizacijos, kurios rengia visuotiną streiką, jeigu valdžia nepaleis politiškų prasižengėlių.

JAPONIJA.

Japonija ir Maskolija perdavė kitoms viešpatystėms nuorašą tarp savęs padaryto sutarimo. Jame rods nieko ypatiško nėra, bet norintiems žvejoti drumstame vandenyj tasai sutarimas visgi nepatinka, nes dabar nebus galima kurstyti nesutinkančių pusių. Amerika ypač bijosi, kad dabartinis senųjų priešų susitaikymas nebutų tik pradžia. Prirengus dirvą, Japonija gali jau su visu užimti Koreją ir pietinę Mandzuriją, o Maskolija šiaurinę ir uždaryti visai taip vadinamas "atviras duris", taigi dėti muitus ant ateinančių iš kitur prekių. Ir dabartiniame sutarime padaryti visoki palengvinimai prekėjams susitarusių tautų. Jeigu Japonija ir Maskolija užsimanys uždaryti Korėjos ir Mandzurijos duris prekėms kitų kraštų, nieks tam pasipriešinti negalės.

Japonija pranešė Europos tautoms, neišskiriant ir su ja susirišusiai Anglijai, jog nuo ateinančių metų panaikina senus vaizbos traktatus. Reiks todėl daryti naujus ir Japonija, be abejonės, tik už palengvinimus savo prekėms darys palengvininus kitiems. Dykai kitiems nieko neduos.

PO ŽALGIRIO MUŠIUI.

VYTAUTAS. Ir kas iš tavęs, kryžeivi bepaliko!

IŠ LIETUVOS.

IŠ VARNĖNŲ, VILNIAUS G.

Turbūt dar nuo baudžiavos paeina tas paprotys, kad kunigija dažnai perdaug žemina "pasčiokelius".

Taip — praėjusį nedėldienį mūsų klebonas davė "šliubą" vienai sodiečių porai. Mergina gryna našlaitė, varguolė mergaitė, o vaikinas gyvenąs prie motinos gan pasiturinčiai. Kadangi ta mergina jau prieš šliubą pasirodė "prasikaltusi" beėsant, tai vaikinas užsispyrė ją greičiau vesti. O mūsų klebonėlis dabar pradėjo juos kankinti: liepdamas keliolika sykių gulti kryžium bažnyčioje, abiems greta! Ir prieš pačią šliubo ceremoniją numetė nuo galvos jaunosios žolynus, išvarė iš užukrotų, negana to, kad visą laiką per "sumą" jie gulėjo "kryžium", bet ir per apžadų apeigas kelius sykius šiurkščiu balsu liepė jiems gulėti kryžium. Tai buvo nedėldienį, kada pilna bažnyčia žmonių, vaikai ir kai-kurie neperdaug išmintingi žmonės juokėsi. Bet daug buvo ir tokių, kurie piktinosi klebono pasielgimu. Dar ir pasigyrė klebonėlis, jog jaučiąs dar panašią porą ir "pakūtą" uždėsiąs didesnę.

Argi neišrado tas kunigas katalikiškesnio būdo "prasikaltusiems" pamokyti? Tikrai jisai būtų neišdrįsęs taip pasielgti, sakysime su kokio dvarponio dukterė. Juk bažnyčia visiems turi lygi būti. Ar nesusilauks klebonas iš tokio "pamokymo" daugiau bėdos, negu naudos? Kas gera buvo viduramžiais, tai netinka dabar. Nors lėtam žmogui gali kuolus ant galvos tašyti, bet ir tokiam kartais kantrybė išsibaigia. Visame kame turi būti saikas!

("Lietuvos Žinios").

IŠ VELIUONOS, KAUNO PAVIETO.

Veliuoniečiai, patyrę, kad monopolis kasmet vis daugiau surenka rublių iš jų kišenių — nuo 8 tūkst. rub., turbūt, prieis ligi 15 tūkst. rub., o alinės taipogi puikiai uždarbiauja — jų savininkai statosi namus ir dukterims krauja tūkstančius, — ėmė rupinties, kad visos svaiginančių gėrimų parduotuvės būtų panaikintos. Pernai buvo sustatę nutarimą, bet jo nepatvirtino, šiuosmet gi nutarimas bus antrą kartą. Toliau, kadangi pradinė mokykla maža, tai žmonės nutarė prašyti vyriausybės, kad atidengtų ir mergaitėms mokyklą.

IŠ KAUNO.

"Saulės" mergaičių seminarijėlę šiuosmet baigė 17 mokinių. Vienai mokinei išduota pirmosios klesos paliudijimas. Iš pirmosios klesos į antrąją išduota paliudijimai 12 mergaičių o iš pirmojo skyriaus pirmojon kleson į augštesnijį skyrių pervesta 6 mokinės.

Danguma baigusiųjų seminarijėlę žada pasilikti Lietuvoj kaimo mokytojomis.

Jau kolera po truputį siekia net ir Lietuvą, būtent jau apsilankė Kauno gubernijoje.

Žmonėms reikėtų rūpinties, kad sodžiai ir miesteliai būtų švariai laikomi, nes švarių vietų kolera nemėgsta.

("Šaltinis").

IŠ EIRIOGALOS, KAUNO PAVIETO.

Daugumą girdėti skundžianties su samdininkais. Nusisamdo berną, mergą ar piemenį, per žiemą, kol nėra darbų — gera, bet kai užstojo pavasaris, žiūrėk, piemuo pabėgo, pabėgo merga arba bernas; dažniausia bėga tie, kurie išaugšto turi išėmę pinigų. Išbėgdami dar nekartą išsineša kokį šeimininko daiktą. Žinoma, jeigu bėgtų dėlei blogo šeimininko su jais apsiėjimo, tai už blogo to negalima palaikyti, bet paprastai bėga — nuo tąip sau ir gana, negali nei pasakyti už ką ūkininką apleido.

Reikėtų būtinai tą dalyką sutvarkyti, nes čia bloga netik ūkininkui, bet ir samdininkams — dažnai bėgančio jau pagalios ir ūkininkai nenori imti: na jau, sako, jis niekur neištur, tai baisu jį ir samdyti. *A. Kučinskas.*

("Šaltinis").

IŠ VABALNINKO, PANEVĖŽIO PAV.

Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir pas mus žmonės geria. Vabalninko monopolin kasmet sunešama apie 20 ar 23 tūkstančius rub. Taip pereitais metais išgėrė monopoliaus degtinės 2 tūkst. 3800 kibirus. Be monopoliaus yra apie 10 viešų aludžių ir nemaža slaptų. Beto žmonės vestuvėms, krikštymoms, laidotuvėms, ekzekvijoms, atlaidams, talkoms prisidirba naminio alaus ir geria savaitę ar tris dienas. *G. J...*

("Šaltinis").

IŠ SUGINČIŲ, UKMERGĖS PAVIETO.

3 gegužės Nališkio dvaro tvenkinyje prigėrė jaunas vyras Kavaliūnas iš Padvarių. Lig atvažiuojant asesoriui iš Švenčionių buvo padėtas kapinėse neužkastoje duobėje. Kasmet šiam atvažiavus grabas buvo atidengtas, tai numirėlis rąsta netokiame stovyje, kokiame buvo padėtas. Žmonėms pradėjus šnekėti, būk vaikinas buvęs grabe atgijęs, tėvas taip susikrimto, jog netrukus apsirgo ir tuoj pasimirė. *Augštaitis.*

("Šaltinis").

IŠ VEPRIŲ, PALEI UKMERGĘ.

Barboriškių kaime antri metai pasimirė ūkininkas Petras Milimaitis, palikęs pačią, sūnų ir dvi dukteri. Sirgo jisai dziova dvejus metus ir ligoje labai valgydavo. Prieš pačią mirtį liepė jisai papjauti paskutinę karvę, nes neturėjo jau ko valgyti. Šeimyna su jo prašymu nesutiko, tada jisai grūmodamas jiems pasakė: "Jeigu jųs gailite man dabar, tai aš vistiek numiręs pasiimsiu". Ir antgalo pasakė: "Aš jums visiems ramumo neduosiu". Numirus jam tą pačią naktį rado tvarte negyvą karvę, o ir iš tos nakties girdėties buvo bildėsiai apie triobas. Namiškiai, nors bijojo, bet iškarto niekam nesakė, bijodami sukelti kalbų. Paskui pradėjo jau ir trioboje bildėti, tada Milimaitienė pasisakė artimam kaimynui ir prašė, kad ateitų nakvoti, nes vienos bijo. Kaimynas pranešė vietiniui klebonui. Klebonas atlaikė šv. mišias už jo dūšią, o kad tai nepagelbėjo, nuvažiavęs pašventino. Bet ir pašventinimas negelbėjo ir bildėsiai nenustojo.

Daugumas, žmonėms netikėdami, eidavo patįs nakvoti ir pilnai girdėdavo — ima bildėti — tai ant triobos, tai ant krosnės, tai po triobą tartum vaikščioja ir tt.

Gaila žiūrėti į nelaiminguosius gyventojus, nes visai išbalę, išdžiūvę iš baimės. Kaimynai nenori priimti į savo namus, bijodami, kad su jais nepereitų ir bildėjimas. Koks bus galas tam bildėjimui — nėra žinios.

("Saltinis").

IŠ RYGOS.

Atsišaukimus ir savijaldemokratų dienyną, rado Rygos policija pas kokį tai E. Lielmaną ir J. Ličą kuriuos tuojau suareštavo ir nugabeno į centralinį kalėjimą.

Kadangi jau kaikuriuose Rusijos miestuose pasirodė kolera, tai Rygos miesto ligonbutyje vėl įtaisytas tam tikras barakas, nusamdyti valytojai ir prirengti koleros ratai.

("Rygos Naujienos").

IŠ KRETINGOS, TELŠIŲ PAVIETO.

Čionai matyt vietiniai kunigai su girtuoklyste suvis mažai tekovoja, nes mūsų miestelije smūklės ir aludės kaip grybai auga. Per girtuoklystę ir apsileidimą valsčiaus gyventojų štai bereikalingai per 6 metus dasideda stoikininkui Chaimui Gocui keli tūkstančiai rublių algos. Ir kitur vis magaryčios. Dėl degtinės meilės. ne kitaip, reikia dabar mokėt po 60 kap. nuo dešimtinės "mirskinių".

Pirmą trimetį tarnaudamas mus viršaitis Barzdys išrašydavo į valsčiaus raštinę ir lietuviškų laikraščių, o dabar jau vien tik rusiškus. Apie atidarymą naujų mokyklų valsčiuje ir miestelije mūsų valsčiaus ponams nei galvoje, nes dar apie tai nepadaryta nei vieno nutarimo. *Vargdienio Sūnus.*

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ ŠIDLAVOS, RASEINIŲ PAVIETO.

Šidlavos koplyčioje pavogė nuo P. Šv. stovylos karuną ir du liktoriu. Vagis įlindo per langą. Vagystė buvo patėmyta rytą birželio 9 d. *T. N.*

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ GARLEVOS.

Garleviečiai pereitais metais, tarkindamiesi su ponu Gavronskiu servituto dalykuose, prie pripuolančio servituto prisipirko kas kiek galėdamas: vieni už šimtą, kiti už kelis šimtus rublių, o kaip-kurie net už keliolika šimtų. Tuos pinigus priėmė Gavronskio ingaliotinis Grodeckis girioje aglynuose ir nejrašo į sutartį. Dabar tų pirkimų — kaipo priedų prie servituto — komisorius netvirtina ir žmonės, sužinoję, kad Gavronskio skolininkai užgrobs visą G. girią (išskyrus tik atiduotą valstiečiams ir komisoriaus užtvirtintą), pradėjo aimanuoti, o kaip-kurie ir ašaroti, kad žus jų tūkstančiai rublių.

— Komisorius, padaręs valsčiaus kasoje reviziją, nesurado 600 rublių. Viršaitis papildė keliais šimtais, bet visą sumą papildyti neišteko. *Garlevietis.*

("Šaltinis").

IŠ ALYTAUS, SUVALKŲ G.

Pas mus kamendorius J. M. prikalbinėja žmones įsteigti "Žagrės" skyrių, nes čion labai patogi vieta yra — gelžkelio stotis ir Nemunas po šonu.

Žmonės, lyg prisibijodami ko, nenori prisidėti. Tiesa, su Žagrės vedimu būtų sunku, nes inteligentų taip kaip ir nėra. Yra kunigas, mokytojas, raštininkas lenkas ir daktaras žydas. Bet nei vienas iš jų "Žagrėje" nedirbs, nes visi užimti savo reikalais ar kuo kitu. Kaimo apšviestesni žmonės sako, kad, atsiradus "Žagrei", tuojaus žmonės paskirstys į bedievius ir sudievius: "Žagrė", sako, tai ne "Marijampolės Ūkininkų Draugija". Žagrėj tuojaus pradės kitus "brokuoti", kaip dabar Marijampolėje. *Žinomas Dzukelis.*

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ LUNKSNĖNŲ, KALVARIJOS PAV., SUVALKŲ GUB.

Vietinė ūkininkė pradėjo daktarauti ir net stebūklus daryti. Gydo visaip: žegnodama, užkalbėdama, žolių šutindama ir kitaip. Vienas žmogus atvežė vaiką gydyti. Ji davė vaistų ir liepė skubinti važiuoti namo, nes, girdi, patiks jį nelaimė, o boba matė, kad vežimas nuo saulės perdžiūvęs. Žmogus sėdo į vežimą ir nulėkė namo, bet nuvaževus keletą verstų vežimas ėmė ir pabirėjo. Paskui žmogus visiems pasakojo apie stebuklingą daktarę.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ PAKUONIO.

Birželio 8 d. naujo kalendoriaus buvo valsčiaus sueiga. Rinko iždininką, pirmininką ir valdybos narius. Rinkimai praėjo pilnoj tvarkoj: visi buvo blaivi ir jokio nebuvo, kaip visuomet, rėkavimo. Tik įsikišus žemsargių viršininkui, žmonėse pakilo užimas. Ir štai dėlko. Balsavimo laiku šaltišius T. Kasperavičius, patėmijęs, kad vienas iš ūkininkų du pagaliuku į vieną viedrą įmetė, liepė vieną išimt ir kitur įmesti. T. Kasperavičius buvo išrinktas pirmininkauti vietoj vaito. Ponas viršininkas, nesupratęs kame dalykas ir mislydamas, kad ans liepia kuriam kandidatui mesti daugiau, liepė Kasperavičiui atsitraukti. Šis atsitraukė, bet, užsikabinęs šaltišiaus blekutę, vėl prisiartino prie viedrų, į kuriuos buvo metami pagaliukai. Viršininkas supykęs liepė sargybiniams vesti J. K. į "kozą". Ir tik ūkininkams pradėjus murmėti ir sakyti kad tai esąs blaivas žmogus ir nieko blogo nedaręs, viršininkas sutiko jį paleisti. Bet podraug pridurė, kad kaip jis esti sueigose, tai niekam nevalia tvarkos daryt, kaip tik jam pačiam. Tai kaszin, ar tai teisybę pasakė? *Vabalas.*

Sekminių trečią dieną Pakuonyj buvo vestuvės. Po šliubo visa veselija, grįždama namo, už kaimo Dobilių palei girią rado Mickaitę su savo broliu imant iš duobės bulves. Išgirdusi atvažiuojant veselija, mergyščia išlindo iš duobės pažiurėti, kokia tai veselija. Kada privažiavo arti merginos Mickaitės, tai piršlys, iššokęs iš vežimo, puolėsi prie jos draskyt ją. Mergišcia sprudo į duobę, mislydama tenai pasislėpti, o jos brolis ėmė rėkti. Piršlys apdaužė brolį su pa-

galiu, o pats įlindo į duobę ir išgėdino merginą, kuri, menama, pasiliks nesčia. Visa veselija, truputį pavažiavusi laukė, kol piršlys savo darbą atliks. Ant mergiščios ir jos brolio riksmo buvo subėgę piemenįs, bet ir tuos narsus piršlys, išlindęs iš duobės, išvaikė. Piršlio vardas Povylas Bortkevičius, turi suviršum 50 metų amžiaus, vedęs.

Piršlys jau apskųstas teismui.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ KAZLIŠKIŲ, PAEŽERIŲ VALSČ., VILKAVIŠKIO PAV., SUVALKŲ GUB.

Gegužės 29 d. man teko atsilankyti čion pas ūkininką Petrą Katilių susirinkime Mar. Ūkš Draugijos Žiurių-Gudelių skyriaus.

Šis ratelis susitvėrė net 1908 m., bet po susitvėrimui kiione metus snaudė, tik iš vardo buvo žinomas: mat viršininkas neleido dayt susirinkimų neva dėl to, kad jo raštinėj nėsą jokio Žiurių-Gud. skyriaus M. Ū. D. (taip buvo pranešta viršininko dabartiniam pirmininkui ratelio Mot. Merkevičiui), bet nenustojus klabint pagalios ratelis buvo vyresnybės leistas.

Ratelis ėmė dabar energiškiau veikt ir daryt kas mėnuo susirinkimus.

Šiame susirinkime dalyvavo apie 40 žmonių, tarp jų apie 8—10 moterų ir merginų.

Grynai ūkio skyrius jau aprašytas "Žemės" No. 11. Pertai aš pranešu tik tai, kas tenai nepaminėta.

Buvo gana karštai kalbėta apie santikius darbininkų su ūkininkais. Buvo išrodyta, kaip darbininkai per žiemą išmaitinti, pavasariui atėjus, pameta ir pas kitą susiderėdami gauna da braugiau. Dauguma ūkininkų išreiškė norą, kad tokie nerastų vietos netik pas ratelio narius-ūkininkus, bet ir visoj Mar. Ūk. Draugijoj. Kiti (ypač keli mokytojai) prirodė tame baudžiavos grąžinimo norą, kas šiandien jau yra negalima. Galutinai visgi dauguma pripažino, kad ūkininkams dabar reikia labjau susivienijus prižiurėt darbininkus, nors ir iššaukus jų bendrą pasipriešinimą.

Darbininkams susipratus ir stojus prieš ūkininkus bus galima esą su jais daryt kitokia sutartis, bet prie šiandieninio ypač bernų ištvirkimo nėra, girdi, ūkininkams kito išėjimi, kaip tik pieškoti įrankių, kaip juos suvaldyt, nors ir prispaudžiant kiek.

Viens-kits rodos neužganėdinti dabartine pakraipa "Liet. Ūkininko" buk mažai rašąs apie ūkį ir ūkininkus, bet pirmininkas perspėjo, kad ekonomiškiems ir abelnai ūkio reikalams yra "Žemė". Kitiems rodosi, kad "L. Ū-kas" rašo kur kas prielankiau darbininkams, negu ūkininkams, paskutinių suvis neginąs reikalų. Iš kalbančių rodės didelė energija apgynime savo luomo reikalų; mokytojams užstojus už darbininkus ūkin. M. M. atsakė, kad kunigas negal mokyt, kaip vaikus auginti, o mokytojai — kaip ūkininkui šeimyną užlaikyti. Gana esą klausius mums ūkininkams visokių vadų.

Iš daugelio kalbų patėmyta bereikalingas ir kenksmingas ginčuos asmeniškas viens ant kito pykimas, nesutinkant nuomonėmis. Šis susirinkimas labai gerą įspudį padarė ant susirinkusiųjų ir yra viens iš skaitlingiausių šio ratelio susirinkimų. *B. K.*

("Žemė").

INTELIGENTAMS DARBAS LIETUVOJE.

Į mūsų redakcijas ateina laiškai, kuriuose valstiečiai skundžiasi jogei norėtų įsteigti skaityklą, knygyną, vartotojų draugiją, ukininkų ratelį, kredito draugiją, norėtų dvarą išsidalyti, bet negali, nes nėra žmonių, kurie pamokytų, kaip tai pradėjus ir kaip toliau vedus.

Jei vargais-negalais tai vienoj, tai kitoj vietoj susitveria šiokia ar tokia lietuvių organizacija, tai neturėdama išmananačių žmonių negali prideramai tarpti ir per tai skurdų gyvenimą varo arba kaikada ir visai pranyksta.

Kas gi dabar sodiečiams gali duoti patarimą? Kunigas, mokytojas valsčiaus raštininkas ir retas dvarininkas. Bet iš šitų inteligentų ne visi į patarimą valstiečiui tinka — vieniems jie patįs neužsitiki, kiti-gi nenori prie valstiečių prisiartinti.

Aišku, jog dabar per maža valstiečiuose yra inteligentijos, tai yra tokių žmonių, kurie galėtų ir norėtų valstiečių riekaluose išmintingai pagelbėti. Iš to bent iš dalies išeina ir tai, jogei valstiečiai nepajiegia kaip reikiant naudotis tomis nedidelėmis liuosybėmis, kurios dar jiems yra vyriausybės paliktos.

Juk Lietuvos valstiečiai turi ir šiokią-tokią valsčių ir parapijų savyvaldą, bet ja naudojasi, negu tik magaryčiomis valsčiaus ponus berinkdami, pasipelnyti. Gal ir norėtų valstiečiai geresnių viršaičių ir teisėjų, bet neturi iš ko pasirinkti. Per tai ir nedyvai, jei tokias vietas pas mus užima žmonės dažnai labai abejotinos inteligentijos ir dar abejotiškesnės doros. O jei atsiranda koksai inteligentas, tai daugiausia svetimtautis, iš ko vėl kai-kurie patrijotai kelia riksmą, kad svetimtaučiai Lietuvą apsėdo.

Bet kas, kaip ne mes patįs, tam kalti? Iš mūsų mokyklų išeina kasmet kelios dešimtįs pamokytų jaunikaičių ir mergelių, bet žiūrėk, kur jų dauguma atsiduria: visuose pasviečiuose rasi jų, tik maža Lietuvoje. Tiesa, paskutiniais metais kai-kas iš lietuvių inteligentijos sugrįžo namo, bet kiek dar jų liko už Lietuvos sienų.

Skundžiasi mūsų inteligentai, kad jie Lietuvoj nerastų duonos — nes tinkamos vietos, girdi, jau kitų užimtos. Bet taip tik rodosi. Ištikrųjų gi daug dar Lietuvoje yra vietų ir daktarams, ir aptiekoriams, ir veterinoriams, ir juristams, o ypač-gi pirkliams ir amatininkams. Žinoma, gali tos vietos būti ir ne tokios pelningos kaip Rusijoje bet visgi geram darbininkui ne blogą užlaikymą duoda.

Žinau kelias vietas, kur apsukrus lenkas ar žydas įsižiūrėjęs atidaro aptieką ar krautuvę ir, žiūrėk, neblogai jam einasi.

Ne vieną mačiau baigusį mokslus jaunikaitį, kuris su didele baime apsigyvena kokioj Lietuvos vietoj, bet po kokiam laikui apsipranta ir paskui puikiai išlaiko konkurenciją su kitais.

Laikas būtų lietuviams nors pas save namie tos baimės, nedrąsumo atsipratyt ir drąsiai stoti pačioj Lietuvoj prie darbo.

Kas gi bus, jei mes po senovei bėgte bėgsime svetur ir svetimiems atiduosime tą inteligentijos kapitalą, kurį kiekvienas mūsų inteligentas su savimi nešioja.

Mums iš arti dabar nematyt, bet gal ištikrųjų šiandien yra tokia labai svarbi Lietuvai valanda, apie kurią paskiau istorikai rašys, jog visa Lietuva tuomet bandė vienu organizuotu kūnu pasidaryti, bet atsitraukus nuo liaudies inteligentijai neįstengė to pasiekti.

("Lietuvos Žinios").

PANEVĖŽIO ŪKIO PARODA.

Gegužio 30, 31 ir birželio 1 d. čia buvo paroda. Parodos laiku laikraščiuose garsinimas ir giedras oras pritraukė į parodą daugybę žiūrėtojų. Pirmąją dieną parodą aplankė 3270 žmonių, antrąją gi dieną apie pusketvirto tūkstančio, trečiąją maž-daug, kaip pirmąją dieną. Be to 500 žmonių vaikščiojo į parodą dovanais bilietais. Paroda šiemet buvo didesnė už pernykštę; visi skyriai buvo turtingesni, tik gyvulių buvo šiemet mažiau. 149 sodietės išstatė savo rankų išdirbinius. Pernai gi ir pusės tiek nebuvo. Komitetas labai maža vietos užleido sodietėms, tik po pusę aršino kiekvienai. Sodiečių išdirbinių skyrius išrodė lyg sankrovos lentyna, kimšte užkimšta prekėmis. Apžiūrėt visus išdirbinius nebuvo galima, nes jie buvo sukrauti viens ant kito, platumon išdėti nebuvo vietos. Kupreliškietės mergaitės toj kamšoje nebenorėjo išstatyt savo išdirbinių, tai joms davė atskirą paviliona. Plačiai išstatyti jų išdirbiniai (Mališauskaitės, Mališkaitės ir Gritaitės) puikiai išrodė. Dovanų sodietėms išdalijo 350 rublių, 50 rublių daugiau kaip pernai. Dovanos buvo neperdidelės, pernai po daugiau pinigų gavo. Šiemet už išdirbinius pirmąją dovaną — sidabro medalį gavo Mališauskaitė iš Kupreliškio, o piniginę didžiausią, 10 rublių gavo Neniškienė iš Panemunėlio parap. ir dar viena. Klišaitė-Dekšnienė, kuri pernai gavo pirmąją dovaną — sidabro medalį ir 96 rublius (mat, pernai buvo didesnės dovanos; šiemet pirmajai dovanai pinigų nedavė), šiemet gavo 7 rublius dovanų. Už skoplierių audimą didžiausią dovaną — 4 rub. — gavo Jakšiukė. Jokių dovanų negavo 28 sodietės. Dambrauskėlis, beganydamas, padirbo gana gražią titelę: ant skrynutės sustatyta 12 lėlių, ir kai jis pasuka pritaisytąją rankenėlę, tai kiekviena lėlė pradeda dirbt savo darbą: viena braukia, kita rūbus plauna, sviestą suką, ten galanda kirvį ir tt. Už tą jis gavo 16 rub. dovanų, o Kauno gubernatorius, kuris aplankė parodą, žadėjo berniuką paimti į mokslą. Už sodiečių arklius didžiausiąją dovaną gavo Strjelčiūnas 50 rub. ir Dūda — 30 rb. Iš Panevėžio Jesenskis už vištas gavo sidabro medalį, pagyrimo lapą ir 3 rublius. Iš po Rokiškio iš Juodupio Prejus už malimą, audimą ir skendelius gavo du aukso ir du sidabro medaliu. Iš po Rokiškio Luksių Sabalianskas už sviestą ir sūrius gavo bronzo medalį ir pagyrimo lapą. Iš Vilniaus Zigmuntas Nagrodzkis už savo lokomobilį "Bolinders" gavo aukso medalį. Taip-pat aukso medalį gavo už lokomobilį, kuris pats važiuoja, firma Ransomes ir Co. Iš Panevėžio rymarius Vainauskas gavo 25 rub. dovanų. Panevėžio Realinės mokyklos rankų darbo klasa gavo aukso medalį. Tokįpat medalį gavo ir Panevėžio kaliniai už savo išdirbinius. Dar daug ir kitiems buvo išdalyta įvairių dovanų, bet daugiau nebeįvardysiu, nes tos firmos mums nebeindomios.

Kauno Ūkio draugija savo konkurentui Stanionui, kuris žemės dirbimo įrankiais daro apyvartos 100.000 rublių per metus, šiemet tedavė pagyrimo lapą, bet nuo tokios dovanos Stanionis atsisakė, Anais metais Stanionis vis gaudavo sidabro medalį. Šiemet jo skyrius buvo žymiai dar padidintas. Bet savo konkurentui, o tuo labiau lietuviui, kaip gi čia davus augštą dovaną!

Gyvulių daugiausia išstatė p. Buhuševičius iš Rodų. P. Bohuševičiaus nebeatskiriama žmonių nuo kiaulių. Žmonių vardai tesiduoda žmoneims ir tiktai koks storžievis gali įvardyti gyvulį žmogaus vardu. Savo kiaulę jis pavadino "Biruta". Aš nepažįstu to Bohuševičiaus, nežinau, ar jis turi dukterų; jei turi, tai indomu, kaip jis įvardijo. Jei žmonių vardais, tai iš tų pačių vardų rejestro ėmė ir savo kiaulei vardą.

Per parodą lietuvių vakaro nebuvo, nes parodos Komitetas neužleido salės. Vigilijoj gi parodos gubernatorius neleido lietuviams vaidinti. Mat, norėjo pavojingą "Valsčiaus sūdą" vaidinti.

Per visas gi tris dienas vaidino iš Vilniaus Paplauskio lenkų trupa. Pastatė visai menkus veikalėlius, visai be turinio. Panevėžiečiai patįs išgali sunkesnius pastatyt. Vienok teatrą daug žmonių lankė; kur gi dėsis, jei kitokių vakarų nėra.

Katalikų Prieglaudos "bazaras" šiemet gerai pasipelnė. Žmonės vėl pradeda užjaust Prieglaudą.

Ant parodos pleciaus naujai statoma iš smėlio ir žabų namas; bet aš apie šiuos namus nieko nerašau, nes nieko tame dalyke nesuprantu. Žinovai tepataria, ar verta tokie namai statyti. *S. Žvynė.*

("Viltis").

IŠ AMERIKOS.

MUZIKA KARVĖMS.

Marquette, Mich. J. Longyear'o karvės, (ties Ives ežeru, Marquette County) šią vasarą labai laimingos. Kad dabartinėj karštymetėj jos butų ramesnės ir geriau galėtų gromulot, joms įtaisyta fonografas. Karvėms muzika labai patinkanti ir visaip ant jų atsiliepianti. Jos esti geram ūpe, klausydamos itališkas operas, jos duoda riebesnį pieną, kai joms užvedama sunkus Vagnerio tonai, bet, sako, jos duodą surūgusį pieną, kaip prisiklausą Caruso dainų.

SUVIRĖ GYVAS.

Hammond, Ind. Darbininkas A. Helo 13 liepos d. įkrito į cemento kubilą ir ten suvirė gyvas. Ištraukus jį iš kubilo, visos mėsos nusilupo nuo kaulų.

NORI VALSTIJĄ TEISMAN PADUOTI.

San Francisco, Cal. Surengėjas besikumščiavimo negro Johnsono su baltspalviu Jeffries. Tex. Richard nori Californijos valstiją teisman apskųsti ir reikalauja 35-000. dol. užtai, kad Californijos gubernatorius neleido mieste San Francisco minėtiems vyrams kumščiomis daužytis.

VEŽIMAS MIŠKŲ GAISRAMS GESINTI.

Miškų užveizėtojai Massachusetes valstijoj, kur dabar tankiai atsitinka miškų gaisrai, įtaisė tam tikrus vežimus, kurie gali važiuoti pagal degąnti mišką ir gesinti ugnį. Gesinama chemiškais preparatais.

GERIAUSIAS ŠAULYS.

Westfield, Mas. Buvo čia šaulių konkursai. Unteroficieras Perry B. Sofield nuo 500 yardų pagrečiam į juodajį ženklą pataikė 116 sykių. Yra tai geriausias ant svieto šaulys, nes nieks dar tiek kartų nepataikė.

LAUKŲ DARBININKAI NELNA ANT FARMŲ.

Birželio mėnesyj Amerikon atkako 76.615 ateivių, tame skaitliuje 22.072 buvo laukų darbininkų. Bet jie, čia atkakę, pasiliko miestuose: New Yorke pasiliko 5.569, Pennsylvanijoj 4.866, Illinojaus miestuose 1.982, New Jersey 170. Ant farmų iš jų nenuėjo beveik nei vienas.

ATĖMĖ KRASOS MARKIŲ UŽ 400.000 DOL.

Montreal, Kanada. Pas vieną pinigų skolintoją policija rado krasos markių už 400.000 dol. ir jas atėmė, nes mano kad jos netikros. Pinigų skolintojas sako, jog tas markes jis rado sename portfeilij, pirktame per aukcijoną.

NUSIŠOVĖ.

New York. Rado čia su trims kulkoms galvoje Antoniną Skorą, moterį buvusio profesoriaus Krokavos universiteto. Šalia jos ramiai miegojo jos trijų metų sunus. Atėjus policijai ji buvo gyva ir pasakė, buk ją plėšikai sušaudė, bet iš rastų laiškų pasirodė, kad ji iš meilės nusižudė. Ji buvo įsimylėjusi į kokį ten Malskį ir abudu nutarė nusižudyti, bet Malskis savo pažadėjimo neišpildė.

FARMERIS IŠKASĖ $32.000.

Laurel, Del. Farmeris A. Hammond, bekasinėdamas smiltyną, užtiko mūrelį, o tame mūrelyje radė daugybę sidabrinių ir auksinių pinigų, išviso 32 tūkstančiu dol. Nunešė bankan, bankas pinigus priėmė. Kaimynai užgirdę apie tokį radinį, visą sevaitę kasinėjo lankus skersai ir išilgai, besitikėdadami rasią ką nors panašaus. Bet ne kiekvienam toki laimė pasitaiko.

PREZIDENTO MALONĖ.

Washington, D. C. Prezidentas Taft atleido kaltes presbiterijonų pastoriui Jos Kaye, kuris, už dirbimą pinigų, buvo teismo pasmerktas dviem metams į darbo namus. Paliuosuotas taipgi negras Frank Minar, kuris 1883 m., sugriebęs savo pačią su kitu vyru, ją užmušė.

LEIDO MASKOLIŠKUS ATEIVIUS.

Washington, D. C. Vaizbos ministeris leido Amerikon pasilikti 83 maskoliškiems ateiviams atkakuries 23 birželio į Galvestoną. Jie buvo sulaikyti. Užtai 34 maskoliškiejie ateiviai bus sugrąžinti atgal.

VAGILIAI NESIDUODA PRIGAUTI.

Mesico, Mo. Iš kasos Polleck Milling and Elevator Co. 15 d. liepos pavogė $75. Ant kasos durų buvo plakatas su parašu, jog "Kasa šita nebuvo niekada užrakinta, nes joje pinigų nėra". Vagiliai parašui nepatikėjo ir kaip pasirodė, ne be pamato.

UŽPLAKĖ VAIKĄ.

Fort Wayne, Ind. Namuose farmerio Malzio Richer rado kuną 12 metų vaiko C. Coast. Iš kuno buvo šmotai mėsos išplėšti. Farmeris teisinosi, jog jį karvė taip sukandžiojo; bet koroneris užtikrina, jog farmeris jį tol plakė, kol neužmušė. Minėtas vaikas buvo paimtas iš našlaičių namo. Žiauruji farmerį suėmė.

NUBAUSTOS GARLAIVIŲ KOMPANIJOS.

New York. Prisakius uosto kolektoriui Loeb, garlaivių kompanijos White Star ir Red Star Linijos turės mokėti bausmę $23.721 ir $30.774. Mat ant minėtų kompanijų dviejų garlaivių pernai rado paslėptų prekių už $52.000, už kurias muitas nebuvo užmokėtas.

IŠPUOLĖS LANGAS NUPJOVĖ GALVĄ.

New York. Iš vienų namų lango išpuolė stiklas ir užkrito ant nugaros gatve einančios merginos Lenos Phillips ir veik su visu jai galvą nupjovė. Mergina ant vietos numirė.

PER DAUG LYTAUS.

Cincinnati, O. 17 d. liepos siautė audra su debesų praplyšimais; visame šiauriniame Ohio ir pietinėj Indianoj užtvinę vandens daug nuostolių pridirbo. Žmonių neprigėrė, bet perkunas užmušė keletą ypatų.

PIENAS VĖL PABRANGO.

New York. Didiejie pieno pardavinėtojai vėl čia pakėlė pieno kainas nuo 8c. ant 9c. už kvortą. Jie teisinasi, kad farmeriams už pieną turi taipgi brangiau mokėti.

KARAS TARP CHINIŠKŲ DRAUGIJŲ.

Neck York. Tarp chiniškų draugijų čia užgimė vėl dideli nesutikimai. Buvo jau keli kruvini susirėmimai tarp nesikenčiančių draugijų narių; nesutinkanti draugijų nariai mušyj vartojo revolverius.

PASIAUKAVO VYRUI.

St. Louis, Ill. Netoli nuo čia moteris Emma Hefflinger, pamačiusi, jog William Augustine rengiasi šauti į jos vyrą, šoko į tarpą prieš revolverio vamzdį. Šuvis pataikė jai į galvą ir mirtinai sužeidė, bet užtai vyrą ji išgelbėjo. Šovėjas pabėgo.

CHICAGIETĖ ISTEKĖJO UŽ JAPONO.

Aurora, Nebr. P-lė Darota Miller 14 liepos d. teismo rūmuose pasižadėjo buti žmona japonui Matsuzo Šofu. Jiedu norėjo paimti šliubą bažnyčioj, bet negalėjo prisiprašyti nei vieno kuningo. Tąsyk nuėjo teisman, kurs juos ir surišo. Abudu jaunavedžiu, sako, iš pirmo pasimatymo buvo pamylėję viens kitą.

AR IR TAS BUTŲ CIVILIZACIJOS ŽENKLAS.

Tampa, Fla. Laike dievmaldystos negrų bažnyčioj, per langus paleista apie 50 šuvių, kuriais 3 negrai tapo užmušti. Kas šaudė, nežinia. Policija mena, kad tai darbas pačių nesutinkančių parapijonų.

MENKAS GYVENTOJŲ BESIDAUGINIMAS.

Washington, D. C. Iš paskutinio gyventojų suskaitymo pasirodo, kad kaip kokiuose apskričiuose gyventojų skaitlius Amerikoj menkai pasidaugino: Mc Lean paviete, Ill. surasta 68.008 gyventojai. Taigi per 10 metų gyventojų skaitlius pasidaugino tik ant 165 galvų. Išpultų, kad Amerikoj gyventojų skaitlių padaugina tik ateiviai; uždarius duris ateiviams, Amerika atsirastų tokiame jau padėjime kaip Prancuzija. Bet ne reikia užmiršti, kad Prancuzija, visgi tirščiau negu Amerika apgyventa ir ji užima, sulyginant mažą plotą, Jungtinės gi Valstijos beveik tokio didumo kaip visa Europa. Be ateivių rankų negalėtų nei gamtos duotų turtų prideranačiai išnaudoti.

JOHNSONAS NEDUODA RAMUMO.

Johnsonui apgalėjus Jeffries, negali nusiramint kiti baltieji-tvirtuoliai. Sako, norįs dabar su negru mušties Gotch'as, žinomas tvirtuolis, kurs nuveikė Zbyško. Jam esą reikią kokie metai pasilavint ir jis Johsoną sumušiąs. Tūlas Smith'as irgi ketinąs sumušti Johnsoną.

MIESTŲ AUGIMAS ILLINOIS VALSTIJOJ.

Census biuro apskelbtos skaitlinės apie miestus E. St. Louis, Peoria ir Belleville City parodo, kad šitie miestai per paskutinius 10 metų didžiai išaugo.

E. St. Louis'e pagal censuso 1900 m. buvo 20.655 gyventojų, o šiais metais pasirodė jau yra 58.547 gyventojų, taigi už 10 metų priaugo 28.892, beveik kita tiek (97.4%).

Peoria 1900 m. turėjo 56.100 gyventojų, o šiais metais — 66-950, pasidaugino 10.850, arba 19.3%.

Belleville auga palengviau: 1900 m. turėjo 17.481 gyventojus, o šiais metais — 21.122, priaugo 3.638.

Galena City užtal eina mažyn: 1900 metais turėjo 5.007 gyventojus, o šiais metais turi tik 4.835.

ROOSEVELTAS APIE KUMŠČIAVIMOS.

Rooseveltas sakosi (The Outlook) jam visuomet patikdavo kumščiavimos (boxing). Jis pats mėgdavęs kumščiuoties, o būdamas jaunesnis keliolika kartų kumščiavosi net ir publikos akyvaizdoje. Jis tikįs, kad kumščiavimos yra geras dalykas jauniems žmoneims. Padėdami savo energiją į kumščiavimos, sako, mažiau jos begalėtų vartoti paleistuviavimams. Budamas New Yorko policijos komisijonierium, Rooseveltas kumščiuoties nedrausdavęs ir per tai susimažinę muštynės su peiliais.

Tačiaus Rooseveltas nepagiria kumščiavimos, koks kad buvo įvykęs Reno mieste, ir mano, kad rodyti tas muštynes krutamuose paveiksluose būtų dalykas netikęs, demoralizuotų žmones, keltų baltuosius prieš juoduosius.

NORI, KAD BŪTŲ ĮSTATYMAIS UŽDRAUSTA TĖVAMS MIEGOTI SU VAIKAIS.

Des Maines, Iowa. Mirčių pridabotojas (coroner) G. Newlen ketina įnešti valstijos legislatūron bill'ių, pagal kurio būtų skaitoma prasikaltimu tėvams miegoti su vaikais. Sako, per šiuos metus buvę surasta 90 kūdykių, užslopintų bemiegant su tėvais.

TAIP KAIP PRANCUZIJOJ.

Per 10 metų Kansaso valstijoj turinčių lankyti mokyklas vaikų skaitlius pasidaugino tik ant 1363, nors taip gyventojų skaitlius gana žymiai pakilo iš kitur atkakusiais. Skaitlius gimimų 1909 m. buvo 2130 mažesnis negu 1908 m. Gal amerikėnai nuo prancuzų ima paveikslą!

GIRIŲ GAISRAI.

Great Falls, Mont. Aplinkinėse Whitefish dega iš visų pusių girios. Žmones vos kvėpuoti gali, nes dumai taip tiršti, kad saulės nematyt. Sudegė jau daug sukirstų medžių. Kitas gaisras užgimė 10 mylių į pietus ir platinasi su greitumu gelžkelio traukinio. Vien smarkus lytus galėtų ugnį užgesinti, bet lytaus nėra.

UŽMUSĖ PAČIĄ IR SAVE.

Geneva. O. 37 metų Shelley Young, konduktorius Chicagos viršutinių gelžkelių, nušovė savo nuo jo pabėgusią pačią ir pats save. Young patykojo savo pačią, kada ji grįžo iš svečių į savo tėvų namus ir ją nušovė.

PRAŠALINO NUO VIETOS UŽ GERĄ ŠIRDĮ.

La Crosse, Wis. Likosi čia nuo vietos prašalintas prižiurėtojas kalėjimo Brown, kadangi jis kaliniams buvo pergeras. Dėl jo geros širdies paskutiniuose mėnesiuose pabėgo 9 kaliniai. Prašalintasai nuo vietos yra gana turtingas, jis vietą paėmė norėdamas kaliniams vien gerą daryti.

ŠVENTI PABUČIAVIMAI.

Dayton, Ohio. "Šventų pabučiavimų" sektos vadas buvo apkaltintas, kad, perdaug uoliai bepildydamas pabučiavimų apeigas, atitraukė nuo vyro tūlą moterį Stewartienę. Stewartienė aiškino teisme, kad pabučiavimai buvę duoti jai be tvarkos ir saiko ir kad apskritai sektoje pasibučiavimai atsilieka visai betvarkiškai. Teismas vienok pripažino, kad sekta neturi tikslo skirti moteris nuo vyrų ir sektos vadą išteisino.

MUŠIS GELŽKELIO DARBININKŲ SU PLĖŠIKAIS.

North Olmestead, O. Plėšikai užpuolė ant stovyklų 40 gelžkelio darbininkų, norėdami atimti nuo jų ką tik gautas algas. Mušis ir besišaudydami traukėsi visą naktį.

PRIEŠ PATENTUOTUS VAISTUS.

Washington, D. C. Mokesčių komisorius Cabell paženklino 200 patentinių vaistų parduodamų aptiekose ir nuo jų reiks laisnį mokėti po 25 dol. metams, nes jie susideda iš degtinės.

ROENGENO ŠVIASA PAVOJINGA.

Philadelphia, Pa. Pasimirė čia vienas iš žymesnių daktarų. Dr. Kassatkian. Mat jis, išbandydamas Roentgeno šviesą, apsidegino keliose vietose ir į tas žaizdas prisiplakė vėžys. Darė jam operacijas, bet jos nieko negelbėjo. Pasimiręs daktaras gimė Mažojoj Azijoj, kaip matyt iš pavardės, buvo armėnas.

TRUKSTA PINIGŲ.

Louisville, Ky. Suareštavo čia prezidentą "Fidelity Trust Co." ir jos sekretorių Roepkę. Kasoj truksta pusės milijono dol.

VĖL NETIKRI PINIGAI.

Washington, D. C. Paslaptojį policija persergsti žmones prieš naujas netikras dešimtdolerines. Tie netikri pinigai turi 1901 metus, numerį 150. Pasirašęs ant jų Vernon ir McClung. Užpakalinė geltonoji pusė truputį tamsesnė negu ant tikrųjų. Ženklai neva šilkų su atramentu padaryti.

EXPLIOZIJOS.

Pittsburg, Pa. 12 d. liepos išlėkė į padanges parako krautuvės Cabale, Pa. Viena ypata tapo į šmotus sudraskyta, o 20 yra sunkiai sužeistų. Krautuvėse buvo 1000 svarų dinamito ir 5000 svarų parako. Kokios priežastįs explioziją pagimdė, to nieks dar nežino.

Pittsburg, Pa. 15 d. liepos, 3½ val. naktyj, bandyta čia su dinamitu išgriauti naują tiltą West Belt linijos ant West Carson gatvės. Nuo expliozijos išbyrėjo aplinkinių triobų langai. Policija mano, buk expliozija pgimdyta organizuotų darbininkų, nes dirbantis tiltą kontraktorius prie darbo paėmė ir neprigulinčius į organizaciją. Kontraktorius paskyrė 2000 dol. už sugavimą piktadarių.

Mena, Ark. Webbo lentų pjovyklose expliodavo garinis katilas. Expliozija užmušė trįs vyriškius, o septynis sunkiai sužeidė. Tarp užmuštų yra ir pjovyklos savininkas.

GAISRAI.

Portland, Ore. Viduryj miesto 14 d. liepos siautė gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 300.000 dol. Išdegė užimanti 10 akrų plotą miesto dalis. Kiek iki šiol žinoma, sudege 1 žmones, jeigu nedaugiau.

St. John, N. B. Išdegė suvisu turintis 5000 gyventojų miestas Campbellton. Sudegė 300 namų. Septynios ypatos ugnies pagimdytos expliozijos tapo užmuštos. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant pustrečio milijono dol.

Janesville, Wis. Beveik suvisu išdegė miestelis Clinton. Nuostoliai gaisro padaryti dideli, nors dar neapskaityti.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Salinas, Cal. Važiuojant delegatams Chemiškos Draugijos konkucijon į San Francisco, netoli Metz stacijos iššoko iš vėžių gelžkelio traukinys. Traukinio vedėjas ir kurėjas užmušti; iš pasažierių sunkiai sužeistų nėra.

Tlint, Mich. Netoli Wilkes Crossing susimušė du gelžkelio traukiniai. Prie to viena ypata tapo užmušta, šešios mirtinai sužeistos, o 39 sužeistos nemirtinai.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ *East St. Louis, Ill.* Darbai čia pasigerino, bet visgi galima geisti, kad jie galėtų eiti dar geriau.

¶ *New York.* Socijalistų organizacija streikuojantiems moteriškų drabužių siuvėjams pažadėjo pašelpą.

¶ *New York.* 500 mantelių ir moteriškų drabužių siuvyklų atlaikė čia susirinkimą ir sutarė susijungti vienon organizacijon kovai su darbininkais.

¶ *New York.* Streikas čionykščių moterų siuvėjų dar nepasibaigė nors dalis darbdavių sutinka pakelti algas.

¶ *Hartford, Conn.* Streikuoja čia geležies lietojai. Jie reikalauja pridėjimo 50c. už dienos darbo ir sutrumpinimo darbo laiko.

¶ *Philadelphia, Pa.* Tarnaujanti ant Pennsylvania gelžkelio į rytus nuo Buffalo rengia vėl streiką.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose Valsčiuose buvo 202 nusibankrutinimai, arba 20 daugiau negu užpereitą. Visi skundžiasi New Yorke, jog bizniai eina prastai, ir nėra vilties, kad greitai galėtų pasigerinti. Ir laukuose šiųmetinis užderėjimas negeriausias.

¶ *Terre Haute, Ind.* Wandaba anglių kasyklų N. 69 Seeleyvillėj sustreikavo 225 darbininkai.

¶ *Montreal, Queb.* Tarnaujanti ant traukinių Grand Trunk ir Central Vermont gelžkelių nutarė streikuoti: iš 3350 balsavusių tik 50 nepritarė streikui.

¶ *Minneapollis, Min.* Minnesotos ir abiejų Dakotų žemės savininkai skundžiasi, kad negali gauti pakaktinai darbininkų nuvalymui laukų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

Nepaprastu būdu užbaigė savo jaunas dienas 19 metų vaikinas Jurgis Navikas, šio miesto gyventojas.

Liepos 11 d., vėlyva naktimi, užsimanė jis kartu su savo pažįstamu Franku Michalskiu (lenkučiu) "truputį pasivėžyt", ant šio lenkučio žodžių. Tuom tikslu jų nueita ant New York Central gelžkelio stoties ir bandyta užlipti ant vieno iš naktinių traukinių, einančių iš New York'o Buffalo link. Vienok čia laiku juos užtėmyta ir prašalinta nuo stogo pirma išėjimo traukinio iš stoties. Tačiaus šits nepasisekimas neprivertė jų mesti savo sumanymą: perėję tiltą, jie pasiekė West Shore gelžkelio stotį, kur jiems pasisekė ant jų nelaimės pagauti prekių traukinį (freight'ą). Nuvažiavus apie 5—6 mylias nuo Amsterdamo, Navikas, eidamas vagonų stogais, padarė klaidingą žingsnį ir įkrito tarp vagonų, o paskui pakliuvo po bėgančio traukinio ratais.

Kairioji koja tapo nukirsta beveik iki kelių, o dešinėji visai sumalta ir beveik išrauta iš liemens, kuris taip pat sunkiai sužeistas keliose vietose.

Mašinistas bėgančio priešingon pusėn traukinio užtėmyjo skersai bėgių gulintį sudraskytą žmogų. Jį paimta traukinin ir nuvežta miestan, vienok pakviestas daktaras jau negalėjo pagelbėti: po kelių valandų miesto ligonbutyj gulėjo jau šaltas lavonas. Skaudu ir gaila ne laiku žuvusio jaunikaičio; dar skaudžiau yra dasižinojus, jog šita nelaimė atsitiko ačiu aršiausiam mūsų jaunuomenės priešui—girtuokliavimui.

Apie amsterdamiečių veiklumą netankiai tenka girdėti mūsų laikraščiuose, o vienok nebuvo stambesnio mūsų tautos reikalo, kurį butų amsterdamiečiai praleidę, kaip paprastai, sakoma, pro ausis. Šita jauna lietuviška kolionija aukojo įvairiems tautiškiems reikalams proporcijonališkai ėmus, gal daugiau, negu kitos lietuviškos kolionijos. Štai vos pasiekė amsterdamiečius balsas ir pakvietimas prisidėti aukomis prie statymo Lietuvių Tautiško Namo Vilniuje, amsterdamiečiai tuojau tan balsan atsišaukė. 3 d. liepos vietinis klebonas, kun. J. Židanavičius, po pamokslui labai pertikrinančiai ir karštai paaiškino išnašumą tokio sumanymo, kaip statymas savo Ttutiškojo Namo mūsų šalelės širdyje — Vilniuj ir pakvietė savo parapijonus prie to tautiško darbo prisidėti. Tuojaus padaryta rinkleva parodė, jog kelių minučių laiku sumesta $103 su centais. Vilniun pasiųsta į rankas Dr. J. Basanavičiaus 200 rublių. Pastebėtina tas, kad amsterdamiečiai aukaudami išreiškė savo geidimą ir reikalavimą, kad statomas Tautiškas namas savo didumu ir gražumu būtų tikras mūsų sostapilės papuošalas: anot vieno iš jų išsireiškimo—"mes duosim dar, bet tas namas turėtų buti vertas nemažiau šimto tūkstančių dolarių".... Amsterdamiečiai turi net gana liogišką savo nuomonės parėmimą: "Amsterdame, girdi, nėra nei poros tūkstančių lietuvių, o mes į šešis metus mokėjom įgyti savo parapijos turtą, kuris šiandien apkainuojamas daugiaus $100.000, taigi ką reiškia *mūsų visai tautai* pastatyti savo tėvynės labui namus kad ir už pusę milijono dolarių?"

Reikalas rengimo Tautiško Namo Vilniuje, matyt, giliai krito amsterdamiečių širdysna: nepasiganėdindami jau išsiųstomis Vilniun aukomis (vardai aukavusių pasiųsti "Draugui"), sumanė taipgi surengti apvaikščiojimą paminėjimui 500 m. sukaktuvių Žalgirio kovos. Laukiamas pelnas taipgi skiriamas Tautiškam Namui. Tikra apvaikščiojimo diena dar nežinoma. Laukiama atvažiuojant p. J. Gabrio, kuris grįždamas iš Chicagos, žadą ir Amsterdame paviešėti ir dalyvauti minėtame apvaikščiojime. Vietinis klebonas yra to viso judėjimo dvasia ir todėl reik tikėties, jog Žalgirio apvaikščiojimas bus viena iš didžiausių iškilmių, kokias amsterdamiečiai kadanors turėjo.

Toks jau apvaikščiojimas gal bus surengtas ir Schenectady miestelyj, kur yra taipgi keletas šimtų lietuvių. *K. Dz.*

IŠ DEKALB, ILL.

Dekalb miestas nedidelis, apgyventas daugiausiai švedų ir lietuvių, kitokių tautų mažai yra. Lietuvių yra apie 70 šeimynų, o pavienių keli šimtai. Nors visi gyvena sutikime, vienok ant tautiškos dirvos iki šiam laikui mažai kas nuveikta. Bet-gi laikui bėgant viskas gerinasi ir laipsniškai žengia pirmyn. Čia nėra nuosavios parapijos, nėra lietuviško kuningo nei bažnyčios, bet lietuviai jau patįs atskiria blogą nuo gero.

Čia gyvuoja trįs lietuviškos organizacijos: kuopa S. L. A.; kuopa T. M. D ir trečia, rodosi draugija Šv. Petro ir Povilo. Tos organizacijos geriausiai laikosi ir auga, paskutinė, tik dviejų metų laike jau padėjo į banką arti tūkstančio dolarių.

Yra čia tulas skaitlius apšviestesnių tautiečių, norinčių supažindinti lietuvius su politiškąją ekonomija, tai sumanyta uždėti Lietuvišką Ūkėsystės ir Pašelpinį Kliubą. Susirinkime tuojaus suširašė 53 nariai, kurie sudėjo 53 dol. charteriui.

Pasamdėm advokatą, kuris kreipėsi į gubernatorių su prašymu leisti inkorporuoti minėtąjį kliubą. Praėjus kiek sanvaičių, advokatas apreiškė, jog charterio negalime gauti kol neturėsime 500 susirašiusių narių, buk to reikalauja naujos teisės, kurios neseniai buk tapo investos gyveniman.

Nežinodami tikrai, o netikėdami advokato žodžiams, kuris galėjo tyčioms sumeluoti, nenorėdamas, kad lietuviai užkenktų politikieriams, meldžiame mums tą išaiškinti.

Jeigu tikrai nebūtų galima uždėti kliubą (nes 500 narių nepasitikime čionai surasti), tad malonėtume, kad kuris iš gyvuojančių panašių kliubų duotų mums šaką (branch).

Vardan dekalbiečių,

Jonas Janavičia.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Liepos 10 d., 12 val. prasidėjo čia jubiliejinis 500 metų sukaktuvių kovos tieš žalgirių apvaikščiojimas.

Parodoj dalyavo 5 vietinės draugijos, nors buvo užprašytos ir iš aplinkinių, kitos net ir programe buvo (D. L. K. Gedimino Kliubas iš Bostono), bet parodoj nedalyvavo turbut dėlto, kad tarp pačių rengėjų nebuvo gero sutarimo ir tvarkos. Apvaikščiojime dalyvavo šios draugijos: L. Ū. Kliubas, Šv. Kazimiero dr-ja, D. L. K. Vytauto, Šv. Petro ir Povilo ir Saldžiausios Širdies Viešp. Jėzaus, visos iš So. Bostono. Paroda prasidėjo nuo lietuviškos bažnyčios ir ėjo žymesnėms So. Bostono gatvėms, per tiltą Bostonan, į Fanuel svetainę su draugijų vėluvoms. Parodą lydėjo du benai (vienas lietuviškas) ir automobiliai, kuriuose važiavo keletas inteligentų vietinių lietuvių. Tai viskas, kas buvo ant gatvių matyt. Parodoj dalyvavusių buvo 600—800 ypatų, o svetainėj laike prakalbų buvo 1500—2000. Svetainė ruiminga ir daili, publikos buvo beveik pilna, ypač moteriškos lyties buvo pusėtinai. Visi užsilaikė ramiai, matyt buvo užsiganėdinimas. Kalbėtojai buvo 2 anglai: vienas žymiausias So. Bostono politikierius, ex-kongresmonas William S. McNary, kitas iš Cambridge, Mass. žymus politikoje veikėjas; 2 lietuviški kunigai: vietinis kun. T. Žilinskas ir kun. Urbanavičia iš Lowell, Mass., daktaras F. Matulaitis, Ig. Stankus, šviežiai pribuvęs ir F. J. Bagočius. Visi kalbėtojai kalbėjo gerai, išėmus Stankų, kuris kalbėjo prasčiausiai, o Bagočius kalbėjo geriausiai. Kalbant Bagočiui galima buvo tarp klausytojų matyt šluostant ašaras. Visi kalbėtojai kalbėjo apie historišką lietuvių su kryžiokais mušį prie Žalgirio, apie meilę tėvynės senovėj ir dabar, apie reikala vienybės, mokslo; anglai nurodinėjo reikalą pažinti šios šalies kalbą, politiką. Reikia dar pridurti, kad kun. Urbanavičia turi gražią iškalbą. Jis tarp kitko pasakė: jog lietuviai laimėję mušį prie Žalgirio, daugiau pralošė negu išlošė, nes susiartino labiau su lenkais, kurie nuo to laiko pradėjo varyt lenkomanijos darbą — naikint viską, kas lietuviška, ir tokiu budu bemažo pražudė visą Lietuvą, (tai kalbėtojas kalbėjo klaidingai: prie Vytauto lenkomanija nesiplatino. Red.), nors žmonės buvo nuvargę ir nuo karščio šlapi, bet klausės ramiai prakalbų iki galui. Gaila vien, kad rengėjai nesutvarkė viso apvaikščiojimo kaip reikia. Negana, kad vietiniuose lietuviškuose laikraščiuose negarsino, bet ir su plakatais pasivėlino, nes jie pasirodė tik kelias dienas prieš apvaikščiojimą.

Uždengimui lėšų buvo padaryta su Vytauto paveikslu ženkleliai, kuriuos pardavinėjo po 25c. ir kiekvienas norintis prakalbų klausyt turėjo pirkt minėtą ženklelį, ir kartu duot kaipi auką tautiškam namui Vilniuje, nes taip rengėjų buvo sutarta, kad kas liks nuo apvaikščiojimo, viską paskirt Vilniaus namui. Likti turėjo apie poras šimtų dol., nes netik susirinko už ženklelius apie 300—400 do., bet buvo dar kolekta svetainėj ir surinko $30.

D. L. K. Gedimino orkestra pagriežė Lieutvos hymną ir tą patį hymną padainavo vietinis bažnytinis choras po vadovyste vargonininko Karbausko. Paskui padainavo lietuvių kariška dainą, dainos pasisekė vidutiniškai, tik "Lietuva brangi" visai nenusisekė, kiekvienas dainavo, kaip kam patiko.

Apskritai, apvaikščiojimas padarė gerą inspudį netik ant lietuvių, bet ir ant svetimtaučių.

J. P. Raulinaitis.

IŠ CLARIDGE, PA.

Tegul niekas iš darbininkų nevažiuoja į Westmoreland kasyklas, nes ten yra angliakasių streikas. Buvo čia jau kruvinos muštynės tarp streikierių ir kompanijų šnipų. Jei koksai kompanijos agentas siulytų darbą, klauskite visada kur, kokioj vietoj reikalaujama darbininkų. Westmorelande kitų darbų nėra, yra tik anglių kasyklos. Darbininkų algos mažos: moka už toną po 37½c.. Čia dabar dideli streikai.

Darbininkai reikalauja pripažinimo unijos. Streikuoja 25.000 darbininkų. Pereitą sanvaitę mačiau Exporte tikrą karą: kompanijos šnipai šaudė į streikierius. Girdėjau pasakojant, buk užmušta 22, o 3 streikieriai pašauta. Dvi triobos su dinamitu išgriautos. Streiklaužių padėjimas baisus, juos visokios nelaimės pasiekia.

V. Kazėnas.

IŠ MONTREAL, CANADA.

Lietuvių čia yra nemažas būrelis. Kad mūsų pasistengimai išduotų gerus vaisius, reikia pirmiausiai prašalinti iš mūsų tarpo nesusipratimus bei partyviškumus, apkalbas, besiniekinimus.

Mes skaitome knygas, skaitome laikraščius, tveriame visokiais vardais draugijas.

Susirinkimai atsibuna šių pagelbinių draugijų 1, 2, 3 sanvaitėje kiekvieno mėnesio: Šv. Kazimiero, D. L. K. Vytauto, 148 kuopos S. L. A. Minėtos draugijos turi per 100 narių. Susirinkimuose matosi tie patįs nariai ir visi veik priguli į tas draugijas. Naujų mažai matosi, nauji nariai nesirašo. Daugeliui nei į mislį neateina draugijos.

Sunkiai uždirbtus pinigus išmeta alkoholiui, nepaiso, ar ilgai gali buti sveikas ir kada nelaimė nepatiks. Bet ne visi čionykščiai lietuviai alkoholiuje paskendę, kiti vien tinginio apimti.

A. M. Baltusis.

IŠ KENOSHA, WIS.

Atkeliavo pas mus kunigas iš Chicagos, vikaras kunigo Stepanavičiaus ir sakė gana ilgą pamokslą. Daugiausiai savo pamoksle kunigėlis gynė skaityti mokslišku laikraščius ir knygas, nes iš tokių raštų, girdi, jokios naudos jums nebusią. Tie, kurie ant žemės ieško laimės, neregės dangaus karalystės, ten pateks tik tie, kurie ant žemės vargsta, skursta, badą kenčia ir visokias nelaimes, kurie atiduoda sunkiai uždirbtą paskutinį skatikėlį kunigams, šventoms pamaldoms.

Sakė buk žmonės, kurie skelbia lygybę, laisvę ir brolišką meilę ant žemės, tie žmones nę patįs tą supratimą išgalvojo, bet per šėtoną.

M. S. naujas Kenoshietis.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Čia lietuviai sukruto rengti istorišką apvaikščiojimą 500 metų sukaktuvių mušio po Gruenwaldu. Kun. V. Matulaitis labai norėjo, kad apvaikščiojimas atsibutų kartu su lenkais 10 d. liepos, ir lietuviams nenorint su lenkais apvaikščioti visaip lietuvius peikė, sakė, buk mažas skaitlius tesusirinks ant parodos. Vienok lietuviai kunigo nepaklausė ir susitelkė kruvon visos draugijos bažnytinės: Šv. Petro ir Povilo, Šv. Jurgio, Šv. Juozapo, tautiškoji Lietuvos Sūnų ir T. M. D. 58 kuopa. Su didele iškilme žada apvaikščioti taip brangią šventę lietuviams 24 d. liepos, nedėlioje, 2 val. po pietų. Kalbėtojus žada kviesti iš Chicagos. Bus ir vietiniai kalbėtojai, bus taipgi dainos ir dekliamacijos.

J. Garnupis.

ATSIŠAUKIMAS IŠ EXPORT, PA.

Mes Exportiečiai lietuviai, atsišaukiame prašydami, kad mus sušelptumėt. Pagelba mums reikalinga, nes mes jau ketvirtas mėnuo streikuojame. Sunku žmonėlėms ilgai streikuoti; nors kaip kas ir turėjo kelis centus, bet ir tuos praleido. Todėl atsišaukiame į brolius lietuvius, į visas draugijas, kliubus, į visus S. L. A. narius, kad mus, kiek galėdami sušelptumėte, padėtumėte vesti kovą su kapitalistais. Ne vienas mūsų brolis, mažai valgęs, streikuoja, laukdamas, kada kompanija pripažins U. M. W. of America. Mes tikime, kad mūsų šauksmas nepasiliks neišklausytas, kad visuomenė atkreips savo širdį į streikierius.

Viršininkai yra išrinkti priėmimui aukų: Ignacas Tutelis — kasierius, Vincas Tutlis — sekretorius ir du kasos globėjai — Antanas Bartkus ir Kazimieras Gilis. Pinigus siųskit adresu: Ignacas Jutelis, Box 363, Export, Pa.

Sekr. Vincas Tutlis.

ŽEMAITĖS RAŠTAI.

Antra pataisyta laida.

Mano motina jau užpernai rašė man laišką, plačiai aprašydama apie antrą pataisytą, laidą jos visų raštų. Bet Lietuvoje neišrasta būdas, kaip tuos raštus išleisti, todėl ji pavedė man. Štai ištrauka laiško, kuriame ji rašo apie tai:

"Rašau prie tavęs su reikalu; dalykas tame: Baigiasi pardavinėti mano spausdintiejie raštai. Knygyninkai: p. Šlapelis ir kiti pradėjo mane bauginti, jei aš nepasirūpinsiu išleisti antrą laidą savo raštų, tai Prūsuose atspaus vėl mano veikalus ir vėl pardavinės, man nei grašio, nei gero žodžio nesakę, kaip ir iki šiol. Taigi ir pradėjone tarties dėl išleidimo. Bet.... žinoma, nėra pinigų atspausdinimui. Galvojome ir šiaip ir taip, bet nieko neišgalvojome.

Dabar aš tą dalyką pavedu tau, todėl, kad neliktų svetimose rankose. Jei man ir nieko dabar nedektų, bent būsiu rami, kad tavo rankose liks. Rūpinkis mano veikalais, gal kaip nors išleisi."

Keletas sanvaičių atgal aš jau dalį motinos raštų gavau. Jie jau prirengti galutinai spaudai. Įdėtas laiškas kuriame ji rašo:

"Gavusi nuo tavęs laišką, nei atsakymo tuojau nerašiau, kol nesutaisiau nors dalį raštų tau išsiųsti. Turėsi dabar dalį raštų ir sąrašą, kiek jų bus išviso. Taisėme abudu su p. Jablonskiu".

Sykiu įdėtas laiškas ir nuo p. Jablonskio, kuriame štai ką jis rašo:

"Gerbiamasis! Siunčiame Tamstai pradžią Žemaitės raštų. Iš tos pradžios Tamsta matysi, kaip išrodo visi pertaisytiejie ir sutaisytiejie spaudai Tamstos motinos darbai, kuriuos Tamsta ketini dabar spausdinti.... Spausdinti galima jau ir pradėti.... Tolesnieji raštai bus atsiųsti pačios Žemaitės birželio pabaigoje arba liepos mėnesio pradžioje; kiti raštai, kurių Tamsta šiuo kartu negauni, yra jau galutinai taisomi spaudai (visi jie jau perrašyti, tik reikia dar šį-tą apdirbti paskutinai). Reikia spauzdinti, žinoma, nieko nemainat. Pataisyti kokį mažmožį Tamsta gali tik tose vietose, kur pačios redakcijos yra šis-tas pražiopsota.

Bus išspausdinta ir trumpa žinelė apie pačią autorę, jos gyvenimą ir darbus.

Raštai bus leidžiami šiuo kartu po pačios autorės redakcija. Daugiau kuo skirsis todėl nuo tų, kurie yra išėję ligišiol be jos redakcijos".

Visų Žemaitės raštų, manau, bus du tomai. Aš norėčiau juos tuojau išleisti, bet.... reikia nemažai kapitalo. Todėl, aš, pasikalbėjęs su draugais, nutariau išleisti prenumeratos keliu. Manau, kad atsiras draugų-žmonių, kurie panorės turėti Žemaitės visus raštus ir todėl padės man juos išleisti. Prenumerata — vienas dolaris ($1); (tuojau galima ir siųsti).

Aš būsiu labai dėkingas tiems draugams-žmonėms, kurie šiokiu ar tokiu būdu pagalbės, prisidės prie greitesnio išleidimo Žemaitės raštų.

A. Žymontas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Žemaitė, viena iš geresnių lietuviškų senesnių raštininkių. Jos raštai ne mažos vertės. Ji ima mūsų žmonių daugiausiai tamsių gyvenimą. Bet raštininkė ne turtinga, pati savo raštų išleisti negali, jie bus leidžiami prenumeratos keliu. Mes kalbiname skaitytojus prenumeruoti. Bus išto dviguba nauda, prenumeratoriai turės nemožos vertės raštus ir sušelps senelę raštininkę, kuri darbuojasi lietuviškoj literaturoj nuo senų laikų. *Red.*

ESĄS IŠRASTAS RADIUMO UŽMAINYTOJAS (SUBSTITUTAS).

Amerikos Homeopatų Instituto sesijoj padaryta pranešimas, jog yra išrastas radiumo substitutas. Tai esanti kombinacija iš toriumo ir uraniumo. Išrastasai substitutas pavadinta *thorodx*. Išradėjai esą: E. Stillman Bailey ir Dr. Fr. H. Blackmar, abudu Chicagiečiai. Jie sako, kad thorodx padarysiąs radiumą daugiaus pritaikytinu ir prašalinsiąs jo pavojingumą.

Radiumą 1896 metais išrado Paryžiaus profesorius Curie draug su savo žmona Skladovskiute-Curie (lenke). Radiumas yra labai brangus, jo mažas trupinėlis kaštuoja $75.000; visam pasaulyje radiumo esą gal tik kokie 50 svarų; išviso iki šiol surinkta mažiau kai 10 svarų, randamas jis Austrijoj ir Colorado.

Radiumas yra baisiai galingas elementas. Bakterijos ir mažesni gyvunėliai, susidūrę su radiumu, vienam akymirksnyj miršta. Radiumo spinduliavimas yra toks didelis, kad nuo poros trupinėlių nors įndėtų į buteliuką, į keliolika valandų gali užsidegt aplinkiniai daigtai.

Šita radiumo ypatybė pervertė gamtininkų supratimus apie materiją ir energiją. Daugybė gamtos slaptingųjų dalykų įgijo visai kitonišką išaiškinimą.

Naujai išrostasai thorodx būsias daug pigesnis. Bet ar jis tikrai prilygsta radiumui, dar nežinia. Chicagos universiteto profesorius chemikas Herbert Newby McCoy abejoja. Sako thorodx gali turėt tūlas radiumo ypatybes, bet vargiai bau galėtų jis būti radiumo užmainytojas.

Jau mėnulis užtekėjo,
Ei, augštai jau jis danguj! —
Gražią naktį užkerėjo,
Prasijuokęs ten viršuj. —

Koks gražumas pilkumėlio,
Kaip jis gula ant lankų!
Kažkas šnabžda tarp šešėlių,
Tarp krūmelių mėlynų! —

Ir į dūšią apramintą
Naktužėlės glūduma
Dvelkia meilė atgaivinta,
Džiaugsmu nešina!....

K. K.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ

Ar Emmanuelis Kantas, garsingasai filozofas, buvo lietuviškosios kilmės? Kad į šį klausimą tikrai atsakius, lietuviams reikia dar daug patyrinėti, surinkti kiek galima daugiau tikrų faktų. Tų faktų rinkimui padaro pradžią A. Jakštas. "Draugijos" N. 41 nurodo į lenkiškąjį Kantiškės "Grinosios proto kritikos" vertimą tame P. Chmielowski'o, vertėjo paduota žinelė, kad paskutinėsė E. Kanto gyvenimo dienose artiniausiu jam buvusiu du žmogu: Ludvikas Ernstas Borowskis ir Andrius Kristupas Waszanskis. Sitiedu žmogu buvusiu abudu lenku, gryni lenkiškomis pavardėmis, bet nuo seno suvokietėjusiu; jiedu esą pirmieji ir iki šiol šaltinių vertę turintįs Kanto biografai.

A. Jakštas spėja, bene buvę jie lietuviai, nes pavardė Waszanski lengvai galėjus atsirasti iš Vašys, o Barauskių ir šiandien pilna Lietuvoj.

Jaigu tikrai išsiaiškintų, kad jie buvę leituviais, drąsiau galima būtų spėti, kad ir E. Kantas nebuvo kitokios kilmės.

* * *

"Draugijos" N. 41 patalpinta popiežiaus Pijaus X apaštališkasai pasveikinimas vyskupui sufraganui G. F. Cirtautui. Šituo pasveikinimu G. F. Cirtautas nuo 6 birželio dienos yra paskirtas Žemaičių vyskupu.

"Draugijos" redakcija, išreikšdama savo nuoširdžius linkėjimus naujam vyskupui, trokšta, kad jam vadovaujant, kuningija uoliai besirūpintų svarbiausiais bažnyčios reikalais. Bet tautos reikalai nepaminėta. Ar-gi jie jau nerūpėtų? Žemaičių vyskupijos tradicija, rods, verstų prisiminti ir apie juos. Pageidautina būtų, kad Gasparui Cirtautui Žemaičių vyskupijos sostą užėmus, atgimtų Lietuvoje Valančiaus laikai.

* * *

Tūlas Vincas Raudonius "Vienybėje Liet." N. 28 nurodinėja, kad žmonės, kurie skaito referatus, neprivalo, perskaitę, jų naikinti, bet turėtų paduoti juos tam ar kitam laikraščiui atspausdinti, — tokiu būdu sako pasinaudotų platesnė minia. Žinoma, apsimokėtų tai daryti, jaigu referatai būtų to verti.

* * *

Brooklyniškė S. Daukanto dramatiškoji dr-ja iškalno besirenkanti dramos veikalus, kuriuos rodysiant rudeniop. Būtų gerai, kad ne tik *rinktųsi*, bet ir *rengtųsi*, mokintųsi iškalno. Daugumas vaidinimų rengėjų per daug lengvai žiūri į scenos meną ir vaidina by kaip, tankiausia visai *nei kaip*. Iš tokio-gi vaidinimo jokios naudos nėra. Kad ir pratusiems artistams, norint gerai atlikti dalyką, reikia jį mokinties mažiausia trįs mėnesiai. Atsimindamos apie tai dramatiškosios draugijos ir norėdamos kokį veikalą parodyti rudeniop, tikrai jau dabar turėtų pradėti mokinties.

* * *

"Kovos" redakcija sumano įkurti "Kooperatyvišką Raštų Leidimo Draugiją" kuri leistų įvairius, o pirm visko socijalistiškuosius raštus. Sako, "Tėv. Mylėt. Draugystė" negalinti "pakakinti visų reikalavimų", nes ji, stovėdama "ant siaurai tautiškų pamatų", vargiai užsiimsianti "socijališko mokslo raštų leidimu", o mums, esą, "reikalingi didesni lietuvių kalboje socijalistiško turinio teoretiški išleidimai". Žinoma, taip suprantant, kad kas socijališka būtinai turi būt socijalistiška, — viskas gali išrodyt siaura, bet tik dėlto, kad iš siauro matymspuogio žiūrima. By koki draugija, kuriai rūpi mokslas, negali užsiimti visokiomis agitacijomis, nes už kokią nors vieną idėją atkaklus agitavimas jau yra mokslo užmušinėjimas.

"Kovos" redakcija mano, kad įsikūrus projektuojamai draugijai socijalistiškiems raštams leisti, būsianti duota proga mūsų moksleivijai užsidirbti skatikas, parduodant šiai draugijai jai tinkamus raštus. — Socijalistiškai inteligentijai — taip, bet moksleiviams, užimtiems savo mokslu ir nenorintiems nuo jo atsitraukti, tai kažin. Blogas dar-gi būtų darbas — kliudyti moksleiviams mokinties.

* * *

"Kaip ir dėlko turime šviesies?" klausiama "Kovoje", ir atsakoma, kad šviesties turime, skaitydami socijalistiškąją literatūrą, ir tai dėlto, kad žinotume apie socijalizmą. Tik tiek? Bet tai juk toks pat fanatizmas, kaip tas, kurį minavoja "Kova" — tikybinis fanatizmas. Nebereikalo, matyt, ir sakoma tam pačiam straipsnyje: "ta mūsų *religija* — socijalizmas, kuris yra *religija* tobūlesnio draugijinio žmonijos gyvenimo, *religija* geresnės ateities" ir tt. — Tikėjimas į tokią ar kitokią ateitį, žinoma, ir yra ne kas kitas, kaip religija.

* * *

K. Rutkus išleido "Teisybę", "trimėnesinę lietuvių darbininkų brošiurėlę". Prakalboj sakosi jam esą visviena, kaip bus su jo brošiura, "ar kas pirks, ar kam patiks, ar ne", bet jis leidžia ją ir gana. Drąsaus esama!

Brošiurėlės įtalpa užvardyta "Tikėjimo Žiedai". Kokio-gi tikėjimo? Pasirodo, kad socijalistiškojo. Štai kokie psalmai tarp kitko telpa Rutkaus brošiurėlėje:

"Tik tuomet mirs socijalizmas, kada liutai pradės ėst žolę, panašiai kaip jaučiai.

"Tik tuomet, kada žalčiai pradės vaikščioti teip kaip žmonės.

"Tik tuomet, kada jaučiams ant odos vietoj plaukų augs plunksnos.

"Tik tuomet, kad žuvįs pradės vaikščiot sausžemiu....

"Tik tuomet, kada moters nenešios andarokų, vokietys negers alų.

"Tik tuomet, kada sūris kvepės dešra, o žemės arimui bus taisomos žagrės iš stiklo.

"Tik tuomet ant visada mirs socijalizmas.

Kaip matote, p. Rutkus gana gerai moka juokus krėsti.

*

Leipcigo profesorius, dr. A. Dorič parašė į "Viltį" (N. 70) ilgoką straipsnį apie didįjį mokslo vyrą A. Leskieną, kuriam 8 liepos d. sukako 70 metų, ir apie paskiausią jo veikalą: senbulgariškos kalbos gramatiką.

"Jei aš drįsau — rašo dr. A. Dorič — pasinaudoti geriausio lietuvių laikraščio malonumu, idant pasakyčiau kelius žodžius lietuviams skaitytojams apie A. Leskien'ą ir jo naujausią veikalą, tad taip pasielgiau dėlto, kad lietuvių kalba labai daug privalo jam padėkoti. Dėkui jam, kad lietuvių kalba ingijo moksliską indirbimą ir išaiškinimą. Taip-pat Leskien'o nuopelnas yra, jogei lietuvių mokslo žmonių Baranausko ir Jauniaus prigimtosios kalbos ištyrimai yra žinomi vokiečiams mokslininkams."

A. Leskienas, geriausia žinodamas lietuvių kalbą, nemažai ja pasinaudojęs savąjai senbulgariškos kalbos gramatikai; joj nuolat paliečiama lietuvių kalba, be kurios slavistui netoli galima teeiti. Dr. A. Dorič pataria ir lietuviams įsigyti A. Leskieno minimą gramatiką.

A. Leskienas yra ir daugiau parašęs veikalų, paliečiančių lietuvių kalbą. Tie veikalai, anot dr. A. Doričiaus, tai esą aukso kasyklos lietuvių gramatikai. Tarp kitų svarbiausi yra šie: "Der ablaut der Wurzelsolben im Litauischen", "Die Bildung der Nomina im Litauischen", taip pat parašytas straipsnys: "Litauische Sprache" veikale "Encyklopedie der Wissensch. und. Kunst, II Section, s. 105—109".

Visur reikalinga ne tik duona, bet ir kvepalai ir blizgalai. Kitaip numirtume iš bado.

Daila ne savystovis dalykas, bet tik įrankis, kursai ir taip ir šiaip reikia vartoti, kad neprašalintinąjį žmonijos Badą nuolatos bešalinti.

Panem et circenses! — Duonos ir žaislų! — Tiktai šiuo ir vien tik šiuo akstinų tėra varomas visas gyvijos gyvenimas.

Rymas žuvo dėl to, kad Amžinojo Nuobodžio neapgalėjo.

Esu tiktai kvailybės žiupsnys. Nes aš — tik atspindys tų dalykų, kurie vadinama pasaulės gyvenimo eisena.

IŠ VISUR.

‖ 12 d. liepos mieste Buenos Aires likosi atidarytas panamerikėniškas kongresas. Kongresas truksis šešias sanvaites.

‖ Prancuzijos karo ministerija pagarsino konkursą komponistams parašymui kareiviams dainų, kurios galėtų kareivių dvasią pakeltì.

‖ Jauniausias ant svieto kareivis yra tai sūnus Ispanijos karaliaus. Jis turi tik vienus metus ir skaitosi paprastu kareiviu 4 artilerijos regimento.

‖ Hamburge, Vokietijoj, sustreikavo 34.000 darbininkų laivų dirbtuvių. Jie reikalauja 10% didesnių algų ir 58 valandų darbo sanvaitėj.

‖ Ispanijos respublikonai pareikalavo, kad iš kalėjimų butų paleisti politiškiejie prasižengėliai suimti laike riaušių Barcelonoj, bet valdžia tą reikalavimą atmetė.

‖ Japonija pranešė Europos viešpatystėms, jog nuo sekančių metų panaikina senuosius vaizbos traktatus.

‖ Prancuzijoj, tarnaujanti ant gelžkelių nutarė streikuoti. Gelžkelių užveizda atsisakė su tarnaujančiais tartiesi.

‖ Orlaivininkų lenktynėse Bornenoute, Anglijoj, pirmą dovaną laimėjo prancūzas Leon Neoram už orlaivio greitumą.

‖ Vokietijoj, Grafrathe, susitvėrė su 2 milijonais markių kapitolo kompanija, kuri užsiims dirbimu kariškų orlaivių.

‖ Europos viešpatystės sutiko su užsimanymu Montenegro kunigaikščio, kad šitoji kunigaikštystė butų į karalystę pekelta. Bus tai mažiausia karalystė Europoj.

‖ Vakarinėj Nicaraguoj platinasi vis labiau nekentimas amerikėnų, jiems žada skerdines parengti. Amerikėnai ir vokiečiai atsišaukė į savo konsulius reikalaudami pagelbos.

‖ Muenchene, Bavarijoj, 13 d. liepos buvo gana smarkus žemės drebėjimas. Daugelio namų sienos suskilo. Mieste Athenu viena ypata laike žemės drebėjimo tapo užmušta.

‖ Gandavoj, Belgijoj, atsibūva tarptautiškos orlaivių lenktynės. Belgiškas orlaivininkas Danuel Kenl nupuolė su savo mašina ir taip sunkiai apsikulė, kad nuo apsikulimų pašimirė.

‖ Darbininkai medvilnės dirbtuvių Manchesteryj, Anglijoj, susitaikė su darbdaviais. Darbdaviai atsisakė sumažinti darbininkų algas ir dabartines palaikyti penkiems metams.

‖ 4 d. liepos Bulgarijos sostapylyj, Sofijoj, likosi atidarytas visų slaviškų laikraščių kongresas. Suvažiavo 150 delegatų; nėra maskoliškų laikraštininkų, nes tie dar nėra nariais slavų laikraštininkų sanjungos.

‖ Viena artistė Paryžiuje garsiame Moulin Rouge nešioja ant galvos gyvą gyvatę, kaipo galvos pagražinimą — diademą. Gyvatė apsivinioja aplink plaukus, galvą išstato ties moteries kakta, o uodegą užriečia ant kaklo. Ko nebesumano tos moterįs!

‖ Radiumo bankas. Didelis brangumas radiumo paskatino Londono gydytojus įkurti radiumo banką; bankas įsitaisė tam tikras bonkutes, kuriose radiumas gali būt užlaikomas be pavojaus. Į kiekvieną tokią bonkutę telpa radiumo už $4.000.

‖ Londone, kelnorėj vienų namų rado kuną amerikėnės, giesmininkės Elmore. Mineta giesmininkė prapuolė vasario mėnesyj. Jos vyras, taipgi amerikėnas, dantų gydytojas prapuolė. Užmušta giesmininkė turėjo 34 metus, buvo graži.

‖ Vokietijoj, netoli Leichlingen, 13 d. liepos nupuolė su penkiais žmonėms orlaivis padirbtas Osharo Erbsloch. Orlaivis susidaužė ir visi jame buvę žmonės užsimušė. Orlaivyj buvo: pats išradėjas Erbsloch, fabrikantas Toelle, inžinierius Kranz, inžinierius Hoeppe ir mechanikas Spieche.

‖ Chiniškiejie jūrių plėšikai ant salos Calovan atsišaukė į portugaliečius prašydami leisti jjems nuo mušio lauko paimti sužeistus. Chinų valdžia atsiuntė pagelbon portugaliečiams 10 kanuolinių laivų ir 1200 kareivių. Daugelį plėšikų nelaisvėn paimtų studentai paliuosavo.

‖ Po ilgam mušiui, šuviai Portugalijos kariškojo laivo "Patria" išvijo chiniškus jurių plėšikus ir jų padėtojus iš tvirtinės ant Calowan salos. Daug chiniečių užmušta. Du jų laiveliai su besistengiančiais pabėgti paskandinta su visais ant jų buvusiais žmonėmis.

‖ Vokietijoj, ant 100 gyventojų, nemokančių rašyti ir skaityti yra tik 0,05, Šveicarijoj ir Švedijoj 0,1, Danijoj 0,2, Anglijoj 1, Prancuzijoj 2 Holandijoj 2,1, Austrijoj ir Vengrijoj, Grekijoj 30, Italijoj 31,3, Bulgarijoj 53, Serbijoj ir Maskolijoj 62, Rumunijoj 75. Visoj Europoj yra 465.415 mokyklų su 1.050.632 mokytojais ir 41.281-691 mokintiniais.

‖ Popiežiui pradeda nesisekti ne tik Ispanijoj, bet ir kituose katalikiškuose kraštuose. Prisakius popiežiaus sekretoriui Merry del Val, Lisiabonos vyskupas uždarė kunigų pranciškonų leidžiamą laikraštį. Bet valdžia vyskupui pranešė, jog jis, nesusitaręs su valdžia, negali nei tikėjimiškuose dalykuose padavadijimų daryti.

‖ Anglijos valdžia, kaip apreiškė ministerių pirmininkas Asquit parlamente kreipėsi į Vokietijos valdžią su sumanymu aprubežiuoti drutinimą laivyno, nes tas reikalauja milžiniškų išlaidų. Vokietija vienok sumanymą atmetė. Kaip apreiškė Asquit, 1913 m. Vokietija turės 23 didžiausiųjų rušies kariškus laivus, Anglija gi 25. Taigi mat Vokietija stengiasi ir ant jurių su Anglija susilyginti.

‖ Kanados policija vėl turi daug darbo su persikėlusiais iš Maskolijos duchoborais. Jie įgavo tikėjimišką beprotystę. Trįs dienas giedojo šventas giesmes, o paskui į kruvą sudėjo drabužius ir pinigus ir viską sudegino. Policija suėmė 35 visai nuogus duchoborus, moteris ir vyrus, suvarė į vieną triobą ir jieško jiems drabužių, bet jie nenori apsirėdyti.

‖ Rytinių Indijų princas Gekwar Baroda viešėjo Amerikoj ir išvažiuodamas labai gyrė Ameriką. Užklaustas, kaip jam patiko Amerikos moterįs, jis atsakė; "aš vieną tegaliu pasakyti — jos yra puikios!"

‖ Pietinėj Azijoj, ant salos Colawan portugališkiejie kariško laivo jureiviai ir kareiviai turėjo smarkų mušį su jurių plėšikais ir jiems padedančiais chiniečiais. Mušyje dalyvavo 1200 chiniečių. Daug jų užmušta. Portugaliečių užmušta vienas, bet užtai daug sužeista. Plėšikai turėjo ginklus ir beduminį paraką, bet, matyt, jie dar nemoka priderančiai naujus ginklus vartoti.

‖ Į Japonijos sostapilį Tokio atkako Amerikos karo ministeris Dichinson, kur jį labai širdingai priėmė. Bet nereikia užmiršti, kad Japonijoj prieš karą su Maskolija širdingai priėmė ir Maskolijos karo ministerį, kuris ten buvo nukeliavęs persitikrinti, ar japonai rengiasi karan, bet rengimosi nematė. Japonijos padėjimas dabar, kada ji susitaikė su Maskolija, yra geresnis negu buvo pradedant karą su Maskolija.

‖ Užmušėjas Austrijos karalienės Elizabetos, Luigi Luccheni, Genevos kalėjime labai puikiai gyvena. Jam yra duotas puikus kambarys su elektrikos šviesa, langas išeina į ežerą. Jam duodama kasdien litras vyno, 4 cigaretai, duodama skaityti kningas, kokias jis tik nori. Tuo tarpu karaliaus Humberto užmušėjas, Bresei, kitam Europos kalėjime yra užlaikomas baisiai, beveik palengva marinamas. Amerikėnai sako, kad vieton tokio ar kitokio užlaikymo geriau esą galvą nukirsti.

Juozas Gabrys

GRUENWALDAS*)

(ŽALGIRIS)

1410—1910.

Keli praeities ruožai.

I.

KRYŽEIVIŲ Į LIETUVĄ ATVYKIMAS.

Ant Baltijos jūros krašto, tarp Nemuno ir Vislos upių, gyveno gentiška lietuviams tauta — parusiai arba prūsai. Jie labai mylėjo savo kraštą, savo tikybą ir papročius. Visi jų kaimynai jau seniai buvo priėmę krikščionybę, o prūsai, lygiai kaip ir visa lietuvių tauta, laikėsi stipriai savo tėvų tikybos. Visus naujos tikybos — krikščionybės skelbėjus varydavo lauk iš savo krašto, kaikuriuos ir nugaluodavo.

Artymiausi prūsų kaimynai buvo lenkai-mozūrai. Tarp prūsų ir mozūrų tankiai kildavo vaidai dėlei rubežių (sienių); tie vaidai paprastai baigdavosi kruvinais karais, kuriuose viršų ant mozūrų tankiausiai imdavo prūsai.

Pagalios mozūrai, matydami patįs neįveiksią prūsų, nutarė parsikviesti kryžeivius.

Kryžeiviai buvo vienuoliai-karžygiai, kurių tikslas buvo ginti krikščionybę nuo jos neprietelių šventoje žemėje — Palestinoj. Jie nešiojo baltas skraistes su juodu *kryžium* ant pečių, nuo ko jie ir tapo praminti *Kryžeiviais*. Vyriausią savo vadą kryžeiviai rinkdavo iš savo tarpo iki gyvos galvos, jis vadindavosi *Didžiuoju Mistru*. Visi kiti kryžeivių viršininkai taipo jau buvo renkami; jų tarpe žymiausias buvo *Maršalka;* dar labai įžymųs buvo *komturai*, t. y. pylių ir tvirtynių perdėtiniai. Šiame rašte mums tankiai atsieis susitikti su jųjų vardu.

Taigi mozūrų kunigaikštis Konradas, pats nevaliodamas įveikti prūsus, parsikvietė kryžeivius 1228 m. ir pavedė jiems Kulmijos žemę.

Taip apdovanoti ir priglausti kryžeiviai mozūrų kunigaikščio, su visu įnirtimu šoko ant prūsų, nes jiems iškalno buvo pažadėta užkariautoji Prūsų žemė.

Užėmimas Prūsų žemės ėjo greit, kadangi tarp jos apgynėjų nebuvo vienybės ir sutarties.

Kryžeiviai-gi buvo remiami mozūrų-lenkų ir plaukiančiųjų iš visos Europos karžygių.

Kryžeivių galybė dar pasididino, susivienyjus su jais kardininkams, įsigyvenusiems nuvergtų latvių krašte.

Augant kryžeivių galybei, augo jų žiaurumas ir atkaklumas: krikštyjo jie prūsus ugnim ir kardu. Ne ką gelbėjo ir popiežiaus užtarimas. Kryžeiviai laikė prispaudę užkariautus Prūsus, nišpasakytai žiauriai ir žvėriškai su jais elgdamiesi.

Lenkų kunigaikščiai džiaugėsi išpradžių, paliuosuoti nuo prūsų užpuldinėjimų, bet jų džiaugsmas buvo neilgam. Netrukus įsigalėję kryžeiviai parodė nagus ir savo geradėjams lenkams. Jiems angšta buvo užkariautoje Prūsų žemėje, pradėjo jie atimdinėti žemę jau ir iš savo geradėjų-lenkų. 1309 m. Loketkui Lenkiją valdant, išplėšė jie lenkams pamarį Dobrzyń ir Kujavų žemę.

Nuvergti prūsai keliatą kartų bandė numesti savo prispaudėjų-kryžeivių jungą. Syki (1284) buvo taip surėmę kryžeivius, kad rodės jau priėjo jų paskutinis galas. Bet negaudami tinkamos pagalbos nuo savo viengenčių, kurie tuo metu dar patįs nevisai buvo sustiprėję, neišturėjo, ir atsigavę kryžeiviai juos galūtinai nuslopino. Dalis prūsų, nenorėdami kęsti vergijos, išsikraustė į Lietuvą. Likusioji gi prūsų dalis ilgainiui sutirpo užplaukusių vokiečių tarpe.

Tokiu budu kryžeiviai, užviešpatavę prūsų žemę, siekė prie Lietuvos, bet čia jie tapo atremti su tokia jiega, kokios nesitikėjo.

Ir prasidėjo maž-daug nuo 1251 m. tarp dviejų milžinų imtynės, kokių mažai pasaulis teregėjo. Iš vienos pusės, teutonai-kryžeiviai visos vakarų Europos šelpiami kovoje su paskutinia Europos stabmeldžių tauta — Lietuva; iš kitos pusės, — Lietuva, išpradžių viena, paskui prišakyj Rytų Europos, lietuvių užkariautos.

Buvo tai *tautų imtynės*, buvo tai susidurimas dviejų pasaulių, dviejų kultūrų.

Šitose imtynėse lietuviams teko garbinga, bet didei atsakominga ir sunki vadovavimo vieta.

Mes neseksime žingsnis už žingsnio visos šitos kovos, kuri tęsėsi amžius (1251—1410), mes pasikakinsime titkai paskutiniu jos aktu — Gruenwaldu, kur lemta buvo Rytams, Lietuvai vadovaujant, pergalėti Vakarus.

II.

KARO PRIEŽASTIS.

Kuomet Lietuva, susivienyjusi su Lenkija 1386 m., priėmė krikščionybę, kryžeiviai jau tarytum nustojo priežasties užpuldinėti Lietuvą. Godųs kryžeiviai nemanė vienok atsisakyti nuo Lietuvos apėmimo, jie apskelbė Vakarų Europai, būk lietuviai, veidmainingai priėmę krikščionybę, tebepaliko stabmeldžiais. Tą skelbdami, kryžeiviai rėmėsi tuo, kad žemaičiai buvo išvarę iš savo krašto krikščionybės skelbėjus, nenorėdami priimti naują tikybą, ir priglaudė pas save paskutinį kurėjų-kurėją, senosios lietuvių tikybos galvą.

Pasinaudodami tają priežastimi kryžeiviai po senovei draskė Lietuvą, užpuldinėdami ją be paliovos. Daugiau, ėmė kryžeiviai rengties prie milžiniškos karės, norėdami galūtinai apimti Lietuvą, nes matė, jog, Lietuvai tapus krikščioniška, greit nustos jie progos užpuldinėti ją. Nesigailėjo jie nei kalnų aukso, nei triūso, idant prisirengt prie tos paskutinės kovos kuogeriausiai. Šimtai darbininkų kalė dirbtuvėse Marienburgo naujausios sistemos ginklus, kryžeivių šaukliai, išsiuntinėti į visas Vakarų Europos šalis, skelbė *"Šventąjį karą"* prieš lietuvius, ragindami karžygius eiti kovotų su lietuviais "stabmeldžiais", idant priversti juos tuomi prie krikšto.

Žinojo gerai apie visą tą didysis Lietuvos kuningaikštis Vytautas, matė jisai, kad galūtina kova su kryžeiviais yr neišvengtina, suprato jisai, jog ta kova bus nelengva, nes su visa kryžeivių galybe stos prieš Lietuvą daugybė kitų Vakarų Europos tautų. Užtatai Vytautas priverstas buvo jieškoti talkininkų Lietuvai Rytų Europoj.

Idant turėti liuosas rankas, netrukdomas nuolatiniais kryžeivių užpuldinėjimais, geriau prisirengti prie karo, pavedė Vytautas kryžeiviams Žemaičių kraštą, už ką kryžeiviai pasižadėjo daugiau neužpuldinėti Lietuvos.

Taip brangia kaina įgijęs tam kartui ramybę su kryžeiviais, Vytautas ėmė ruošties į didįjį karą; jis padarė daug žygių į įvairius rusų kraštus, Pskovą, Naugardą, Maskvą ir kitur, kur įstatęs savo vietininkus, prisakė atsiųsti Lietuvon kariumenės, taipojau parsikvietė į Lietuvą 40.000 totorių.

Kuomet Vytautas kelių metų bėgyje buvo jau prisiruošęs iš savo pusės prie karo, jis susivažiavo Lietuviškoj Brastoj 1401 m. su savo brolėnų Jagaila, lenkų karaliumi, idant galūtinai apgalvoti karo plianą. Čia reikia patėmyti, jog lenkai taip-pat išvien su lietuviais ruošiesi į karą su kryžeiviais, nes kryžeiviai buvo jiems lygiai pavojingi, kaip ir lietuviams.

Buvo nutarta, jog lietuviai ir lenkai susitiks ant kranto upės Vislos netoli Plocko ir eis stačiai prie kryžeivių sostinės Marienburgo.

1410 metų pradžioj abi pusi, — lietuviai ir lenkai iš vienos, kryžeiviai iš kitos, — buvo jau prisiruošę prie mirtinos kovos. Reikėjo dabar tik bile priežasties, gana buvo bile kibirkšties, kad užsidegtų didžiausias gaisras. Tokios priežasties nereikėjo ilgai laukti.

Kryžeiviai, kaip viršuj buvo minėta, apėmę buvo Žemaitiją iš Vytauto molonės, dabar jie užsimanė atskirti tą šalį galūtinai nuo Lietuvos, uždrausdami lietuviams (augštaičiams) lankyties pas žemaičius ir antraip. Tas priešinosi sutarčiai, padarytai tarp Vytauto ir kryžeivių, pavedant jiems Žemaitiją. Pasinaudodamas tuom Vytautas prisakė Žemaičiams išvaryti kryžeivius iš Žemaitijos ir pasiuntė jiems pagelbon savo kariumenę.

Tai buvo pirmasai gandas, paduotas Vytauto prie karo, kuris užsibaigė Gruenwaldu — Žalgiriu.

Iš lenkų pusės taip-jau nestigo priežasčių karo pradėjimui. Jau seniai griežė dantį lenkai ant kryžeivių už keleto jų pylių paveržimą. Pastaruoju laiku kryžeiviai vėl buvo užėmę parubežinę lenkų pylį *Drezdenko* ir nenorėjo jos sugrąžinti lenkams, neveizint į trečiųjų (Vytauto) teismo nusprendimą.

Negana to, dar viena priežastis prisidėjo, buvo tai lašas, kuris perpildė lietuvių kantrybės saiką. 1409 m. Lietuvoj buvo sunkmetis, javai neužderėjo. Vytautas buvo bepartraukiąs iš Lenkijos keletą laivų su grūdais. Laivai su grūdais jau buvo atėję į Ragainę, kur kryžeivių mistras liepė juos sulaikyti, nors pirmto buvo Vytautui raštiškai pažadėjęs tuos laivus laisvai leisti per savo kraštą.

Kada Lietuvoj patyrė apie laivų su javais užgrėbimą Ragainėj, didis apmaudas apėmė visą Lietuvą. Geresniam tų priežasčių supratimui privęsiu ištisai Vytauto laišką, rašytą tuom laiku didžiamjam mistrui.

"Jau seniai, — rašė kuningaikštis mistrui — pastebėjau aš, kas pas jus dedasi. Jųs neužsitikėjot manim ir nepaisėte visai į mano nusprendimus, kuriuos aš padariau jųsų ginčuose su lenkais ir mozūrais. Nužvelgdami mane, uždraudėt gabenti į mano kraštą javus, arklius, gyvulius, ginklus ir prekes, o ką gelbėjo mano priminimai, idant ataduotumėt grūdus, ką man siuntė mano brolėnas Jagaila, lenkų karalius, priminiau aš jums tą ir dar primenu koks-gi jūsų atsakas? O vienok jūs labai gerai žinojote ir žinote, jog mano šalis, bado ištikta, labai reikalauja javų. Visai ko kito nuo jųs tikėjausi. Maniau, kad jųs ne tik kad leisite mums pardavinėti javus, bet dar patįs prikrovę kelis laivus padovanosite mums reikale; mes niekuomet nebūtume jums to atsakę, nors mūsų kraštas dėlto ir kaszin kaip būtų nukentėjęs, o jųs sulaikėt ir atėmėt mūsų pačių javus! — Jųs, kurie prisižadėję buvot pristatyti mums į Kauną, ant ko mes turime raštiškus darodymus. Aš tikrai maniau, kad jųs mums savo javų suteiksite, o ne kad mūsų javus atimsite.

"Ką-gi aš turiu rašyti apie pabėgėlius iš mano krašto, kurių nenorite man išduoti, apie paimtus į nelaisvę pirklius iš Lietuvos? Juk kiek kartų žadėjote mums pabėgėlius išduoti, pirklius paliuosuoti, bet ar išpildėte?! Uždraudėte maniemsiems pavaldiniams eiti į Žemaitiją dėl kokios-gi priežasties? Tai vis dėlto, kad lietuvių arkliai nuėdė žemaičių žolę, jog lietuviai pasikirto mažumą malkų mū-

(Toliaus bus).

*) *Yra tai sutrauka didesnio rašto, kuris bus vėliau apskelbtas.*

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams.

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

tą ir syriškąjį tirlaukį. Gyvenusios čion gentės skaitė save krikščionimis ir net monofizitiško išpažinimo. Tokią jau viešpatybę įsteigė lachmidai Chire, ties žemutiniu Eufrato tekėjimu; jų kunigaikščiai buvo po viršutine persų valdžia ir paprastai vedė karę kaip su gassenidais, teip ir kitomis jėmeniškomis gentėmis, k. a. su vidurinės Arabijos dinditais. Išpradžių lachmidai buvo stabmeldžiais, bet vienas jų paskutinių kunigaikščių priėmė nestorijinę krikščionybę.

Izmaėlitiškosios gentės mažiau buvo apsišvietę ir iš didesnės dalies vedė klajoklinį, ar pusklajoklinį gyvenimą. Net garduose, k. a. Mekkoje ir Medinoje vyravo dar gentinis beduinų surėdymas ir sensemitiškoji stabmeldybė buvo vis pilnoj neliečiamybėje. Rods, Medinoje ir jos apygardose gyveno daugybė žydų, bet jie neužsiimdavo propaganda; jie teip kaip ir arabai dalinosi į gentes ir aplamai, be tikėjimo, visame kame jie buvo jiems panašųs.

Negalime čion aprėpti visų kultinio vidurio 6 metašimčio šitų arabiškų genčių išsivystymo smulkmenų, todėl padarysime tik kaikuriuos patėmijimus sulyg jų tikėjimiško stovio. Išdidi garbės ir laisvės sąmonė, stiprus geismiškas jautrumas galutinas nesirupinimas ateite — tai ir visas tyrlaukio sunaus pobudis. Jis iš prigimties plėšikas ir podraug linkęs kruvinai atsikeršinti už visokią nuoskaudą jo asmeniškai garbei. Už jo pasielgimus atsako ne jis vienas, bet ir visa gentė, prie kurios jis priklauso. Sutraukyti gentinius ryšius jis skaito sau didžiausia gėda ir tikra pražutimi; teip pat jo bendragenčiai privalo jo neapleisti, gelbėti jį visose gyvenimo aplinkybėse ir atkeršinti už jį jam gyvasties atėmimo dėstyje. Dėlei šito pas įvairias gentes nuo seno buvo įsišaknijusi pykestis, kuri bėgyje čielų metašimčių, kaip chalifų rumuose Damaske, teip ir tolimoje Išpanijoje įvedė į begalinius, kruvinus vaidus, surengusius visur arabiškam šeimininkavimui galą. Tikėjimas teipgi buvo gentės dalyku. Tikėjimiškas bendrumas ir gentinis saryšys buvo tą patį reiškiančiais. Todėl kiekvienas kas sau imtos gentės narys žiurėjo gana šaltai į tikėjimiškus dalykus ir sekė bočių paprotį, neprigulmingai nuo savo asmeniško įsitikimimo. Apdovanotas aiškiu pažvilgiu į tikrybę, jis anaiptol neturėjo jokio sugebumo abstaktiškam; tikėjimiški jo sanprotavimai buvo pairę ir netarnovo gilesniam apšvietimui bei gaivinimui kulto papročių. Tokiu budu arabiškoje stabmeldybėje matome šiurkščiausios fetišybės pavyzdžius, kur išvieno atsitinka: medžių ir akmenų garbinimas, numirėlių garbinimas, dangiškų šviesybių kultas ir tt.

Iš įvairių dievų ir dievių, kurių vardai pasiekė mus, gana paminėti trįs, kurių pradžia, regimai, atsineša prie pirmapradinės senovės ir kurie dar Mahometo laike buvo didelėje garbėje; tai yra trys Allacho dukterys, — teip jos vadinama Korane: Manat, al-Lat ir al-Ucca. Pirmutinė jų turėjo šventnamių, — turbut, didelį akmenį, — Kudaide pakeliui iš Mekkos į Mediną, kur ją garbino mediniškosios gentės Aus ir Chazradž. Bet garbinimas jos nesirybojo vien šitom dviem gentėm: jos vardas randama teipgi nabatėjiškuose parašuose. Al-Lat, matomai, moterišką Allach (dievas), vardo forma prisimena dar pas Herodotą po vardu Alilat; kaipo dievų motina ji augštai buvo garbinama Taife, kur buvo jos šventynė, tapusi sunaikinta tik Al-Mogiro Mahometui prisakius. Al-Ucca, kaip ir Venera, savo vardą davė aušrinei žvaigždei; koreišitai stropiai ją

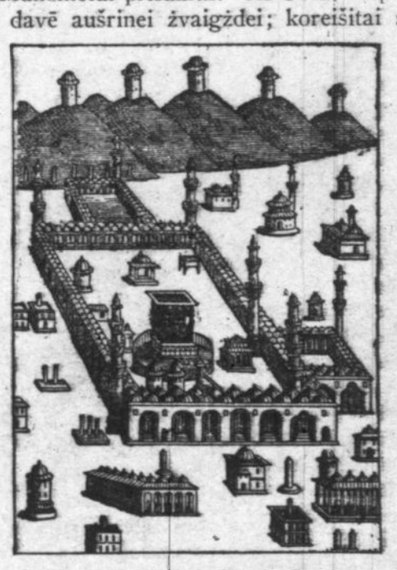

Pav. 53. Senovinis Kaabos ir jos aptvaro plėšinys.

gerbė Mekkoje drauge su Al-Lat. Jos šventynė buvo An-Nachla'je, į rytus nuo Mekkos, pakeliui į Irak. Išdėdami Mahometo biografiją męs dar sykį gryšime prie šitų dievų

Nesulyginamai svarbesnis už paminėtas šventynes ir garbinamos jose dieves buvo Allacho kultas ir mekkiškoji šventynė, kurią mini jau Diodorus. Buvo tai juodas akmuo, turbut, lavos šmotas, drauge su savo padėjimo vieta (dievo namu), kurio rytinėje kertėje jis buvo sienon įdėtas, ir vadinosi paprastai ka'ba (kubas). Šitas trobėsis buvo nevisai tikras akmeninis kubas, vidutinio didumo, kurio keturios sienos buvo uždengtos nusileidžiamais kilimais. Durys, iškirstos kiek augščiau aslos nuo šiaurryčių pusės, vedė vidurinėn trobesio dalin, kuri buvo paskirta, kaip menama, įvairių dievybių paveikslams teip, kad Kaaba buvo centraline visos Arabijos šventyne, kurioje kiekviena gentė turėjo savo nuosavą stabą. Bet jei šitose žiniose ir yra kas tikro, tai anaiptol toksai tikslas nebuvo pirmapradinis, kadangi paprastai Kaaba vadinama tiesiog Allacho namu ir sulyg kito liudijimo buvo pašvęsta stabui Gobalui, perkeltam Arabijon iš Syrijos. Netoliese nuo šito trobėsio buvo šventas šulinis Zemzem. Panašiai Kaabai ir kitos šventos Arabijos vietos, k. a. ant kalvų as-Safa ir al-Marva, klonyje Mina ir toliaus į šiaurryčius ant kalno Arafat, — buvo pažymėtos šventais akmenimis.

Išpradžių Kaaba buvo vietine gyvenusių Mekkoje koreišitų šventyne, nuo ko ji ir įgavo vėlesniame laike centra-

(Toliau bus).

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.

T. M. D. PROTOKOLAS.

POSĖDIS II.

Posėdis II tapo atidarytas birželio 9 d., 7:30 val. vakare, ruime 309. Neatėjus, P. Birštonui užimti vice-pirmininko vietos, likosi išrinktas, M. J. Damijonaitis.

I — Posėdžio protokolas buvo perskaitytas ir priimtas su kaikuriais pataisymais.

II — Delegatų vardus peršaukus, pasirodė, kad nepribuvo šitie: J. Miliauckas, K. Varašius, D. Lekevičius, A. Bijanskas, P. V. Birštonas, J. K. Valinskas, K. Pašluosta, A. B. Urzys. A. Zemanavičius, J. Kratkus.

III — Komisija pabaigė skaityti įstatus, pradėtus skaityti I posėdyje ir rezultatas buvo toks:

Skyrius VI, §§: 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 priimti.

Skyrius VII, §§: 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 priimti.

Skyrius VIII, §§: 1, 2, 4, 5 priimti, o sulig 3 daugumu balsų nutarta, kad į Komisiją bei seimą butų leidžiami nejaunesni kaip 21 metų.

Skyrius IX, §§: 1, 2, 3, 4, 5, ir 6 liko priimti.

Skyrius X, §§: 1, 2 ir 3 priimti.

Skyrius XI, §§: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 priimti.

Skyrius XII, §§: 1, 2, 3, 4, 5, ir 6 priimti.

Skyrius XIII, §§: 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 priimti.

Skyrius XIV, §§: 1 ir 2 priimti.

Skyrius XV, §§: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 priimti. §10 buvo nutarta pridėti šiaip: Likviduodama reikalus, T. M. D. savo turtą paves Lietuvos Dailės Draugijai.

IV — Centralinis raštininkas, V. A. Greičius, skaitė II seimo protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas.

V — T. M. D. pirmininko raportas.

T. M. D. pirmininko trečiajam T. M. D. seimui raportas.

Svarbiausia organizacijos valdžios uždutimi yra sekti nurodymus savo augštesnės valdžios — šiame atsitikime. T. M. D. seimų, dabojant, idant netik darbai, jai aiškiai paskirti, butų gerai atlikti, bet ir abelnai, idant kiekvienas draugijos žingsnis butų sątaikoje su vyriausios įstaigos (seimų) nurodymais ir kad draugijos vairas visados butų taip nukreiptas, kad jis vestų draugiją jai pažymėtu keliu.

Sulig šitaip suprsatų savo pareigų mes Centro Valdybos darbus galime perskirti į dvi dali: viena, jos išpildymo darbą, aiškiai įvardintą antro T. M. D. seimo nutarimais ir antra, į darbus, pasielgimus ir veikluma Centro Valdybos visuose tokiuose atsitikimuose, kur panašių nurodymų nebuvo, ar negalėjo būti.

Prie pirmo skyriaus priguli: 1) visi reikalai, paliečianti Kud. raštų išleidimą; 2) Naujų T. M. D. įstatų sutaisymą pagal pirmųjų seimų nurodymus; 3) Draugijos čarterio reikalus; 4) Draugijos iždininko reikalus ir 5) T. M. D. ženklelius.

Apie šių darbų atlikimą ir apie isas su tuom surištas smulkmenas visi T. M. D. nariai (taigi ir a esanti šito seimo delegatai) vo laiku gana rūpestingai pagal ūsų išgalę buvo per organą informuoti ir todėl čia užsiganėinsime tik trumpu apie juos praešimu.

Projektas T. M. D. įstatų: pirnojo seimo atnaujinta ir nuo to aiko sparčiai beauganti draugija reikalavo naujų ir platesnių už senuosius įstatus. Jų sutaisymui antrasai T. M. D. seimas paskyė tam tikrą įstatų sutaisymo komisiją, pavesdamas jai remtis pirmų dviejų T. M. D. seimų aiškiais nutarimais ir veikti pagal šių nutarimų prasmę ir dvasią. Minėtos komisijos darbo rezultatas neseniai buvo apreikštas T. M. D. organe ir apie jo vertę spręs šis III T. M. D. seimas.

Čarterio reikalai: Nors originalinis čarteris buvo išimtas dar prieš antrą T. M. D. seimą, tai vienok suteikimas kuopoms taip vadinamų "čarterio" kopijų (įgaliojimų) buvo galima atlikti tik šiais metais ir šiandien visos kuopos išpildžiusios priimtus panašiuose atsitikimuose reikalavimus, tapo aprupintos minėtais "čarterio" įgaliojimais.

Iždininko kaucija: Pagal T. M. D. seimų nutarimą T. M. D. iždininkas tapo pastatytas po II seimo reikalaujama kaucija (bond) sumoje $2.000. Pirmininko rankose randasi kaucija (bond) užstatyta "American Bonding Co. of Baltimore" kompanijos už T. M. D. iždininką, A. J. Povilaiką. Minėtos kaucijos laikas išėjo 2 d. birželio 1910 m. ir nebuvo atnaujintas prieš patį III seimą todėl, jog negalima buvo žinoti ką III T. M. D. seimas išrinks sekantiems metams iždininku.

Draugijos ženkleliai: Draugijos ženkleliai taipgi tapo parupinti ir juos bus galima gauti pas T. M. D. iždininką nutarta kaina po $1. Pagal seimų reikalavimą ženkleliai yra auksiniai (10 karatu) ir visi vienokia kaina. Tuo tarpu draugija turi jų pas save tik vieną šimtą už $85.

Kudirkos raštai: Šiuomi taipgi ypatingai man smagu pranešti šiam III T. M. D. seimui, jog didžiausias visų dr-jos reikalų — išleidimas Kudirkos raštų — yra jam pilnai užbaigtas. Visi neįrišti (be apdarų) minėtų raštų egzempliorių. Įrištuosius tomus (1000 skrynios su 3000 neįrištų egzempliorių. Įrištuoesius tomus (1000 egz.) Otto v. Mauderodės spaustuvė pažadėjo prisiųsti bėgije kelių sanvaičių.

Pilnos apyskaitos Kudirkos raštų laidos lėšų šiuomi kartu negalima dar paduoti, nes spaustuvė iki šiam laikui nepadarė savo galutinės apyskaitos.

Apyskaita tos laidos vedėjo ir rengėjo p. J. Gabrio yra jau jo ypatiškai perduota, vienok daugybė kvitų, dokumentų ir patikrinimų reikalaus tam tikros komisijos peržiūrėjimo, kurią teiksis šis seimas paskirti pats iš nusimanančių apie tuos reikalus asmenų, ar įgalioti būsiančią T. M. D. Centro Valdybą, tokią komisija paskirti arba pačiai minėtą peržiūrėjimą padaryti. Minėto peržiūrėjimo rezultatas turi būti apskelbtas organe drauge su pilna abelna atskaita Kudirkos raštų laidos ir tų raštų išsiuntinėjimo.

Prie Kudirkos raštų rengimo, be spausdinimo lėšų išlaidos pasidaro taipgi už surinkimą tų raštų, prirengimą jų spaudon ir prižiūrėjimą pačios spaudos, vedimą korekturos, parūpinimą ir prižiūrėjima iliustracijų, kitaip kalbant — išlaidos su redagavimo ir prižiūrėjimo visos Kudirkos raštų laidos. Apkainavimui šito darbo Centro Valdyba pagal norą pačio Kudirkos raštų laidos redaktoriaus, pakvietė žmones, kurie abelnai yra įgiję vardą, kaipo asmenis pilnai apsipažinę su panašių darbų verte, ir meldė minėtą komisiją išreikšti savo kompetentišką apie tai nuomonę. Į šitą komisiją teikės įeiti šie asmenis: p. L. Šernas, "Lietuvos" redaktorius, Dr. Šliūpas, p. Mikas Petrauskas, p. Jonas Ilgaudas, buvęs administratorius "Lietuvos" spaustuvės, p. J. Moskus, buvęs seniau Otto v. Mauderodės Tilžėje spaustuvėje, p. J. Laukis ir p. Vincas Mišeika. Komisijos nuomonė apie tą dalyką bus suteikta atskirame jos pačios pranešime.

Kaslink kitų reikalų, kurie nebuvo aiškiai ir stačiai nurodyti pereitų seimu, tai Centro Valdyba stengėsi elgtis taip, kaip pagal jos nuomonę to reikalavo draugijos tvarka ir gerovė: prie tokių reikalų priguli pasielgimas Centro Valdybos su garsia neva komisija visuotino balsavimo iš 3 kp. iš Brooklyno, ir kiti reikalai, kurie buvo keliami per organą. Apie juos lai sprendžia šis T. M. D. seimas.

Kaslink T. M. D. ateinančių darbų ir plianų, tai mes patartume T. M. D. įvesti reguliariškus literatiškus vakarus, panašius Kudirkos ir Juaniaus vakarams. Apdirbimui tų vakarų programo būtų patogiausia išrinkus tam tikrą komisiją.

Šitie vakarai: Šiais metais mes patartume, idant T. M. D. pasirūpintų surengti visose savo kuopose didžios istoriškos svarbos paminėjimą Gruenwaldo 500 m. sukakimo.

Baigdamas šį raportą aš negaliu neatkreipti atydos į tai, kad sulyginus su milžinišku C. Sekretoriaus darbu, kokį jis turėjo šiais metais, jo mokestis $25 yra permaža ir todėl mes, kurie tą darbą matėme, melstume seimo, idant jam būtų atlyginta už jo sunkų darbą.

Skaitau taipgi save laimingu, galėdamas čia prieš jus sudėti mano širdingą padėką visiems Centro Valdybos sandarbininkams, kurie su visa širdimi, su pasišventimu, kokį gali įkvėpti tik tikra mūsų draugijos meilė, padėjo atlikti didelį darbą atgaivinimo draugijos. Turiu taipgi ypatingą laimę tarti vardu draugijos širdingą ačiu p. J. Gabriui, kuris taip didžiai patarnavo T. M. D., netik redaguodamas Kudirkos raštų laidą, bet ir sutverdamas skaitlingas kuopas Europoj. Jeigu šiandien T. M. D. yra garsi Europoj ir net išdalies svetimtaučių europinėj spaudoj, tai už tą turime tarti ačiu p. J. Gabriui, ką aš ir drįstu draugijos vardu padaryti.

T. M. D. pirmininkas,

B. K. Balevičius.

Raportas vienbalsiai priimtas. Podraug p. Balevičius nuo savęs ir visos draugijos išreiškė padėką šiems laikraščiams: "Lietuvai" kaipo tarnaujančiam draugijos organui ir V. J. Jokubynui, "Tėvynės" redaktoriui, kuris pagelbėjo T. M. D., remdamas savo raštais.

Raportas p. J. Gabrio kaslink Kudirkos raštų.

P. J. Gabrys iš eilės išdavė savo raportą ant žodžio ir raportas likosi vienbalsiai priimtas.

(Toliau bus).

Šiuomi pranešu T. M. D. Kuopoms, jog Dr. V. Kudirkos neapdarytieji raštai pasiųsta visoms Kuopoms.

Kaip jau žinoma gerbiamiems T. M. D. nariams, didesnė V. Kudirkos raštų dalis, 40 skrynių, atėjo į Chicago, Ill. ir tai 3, 4, 5 ir 6 tomų apart 9 skrynių, kur buvo 1 ir 2, o kita dalis, apie 16 skrynių pirmojo ir antrojo tomų nuėjo į Plymouth, Pa. Dėlei šito tai visas neapdarytąsias knygas išduota visoms Chicagos ir apielinkės T. M. D. kuopoms, visoms kitoms kuopoms pasiųsta knygos 3, 4, 5 ir 6 tomų. Pirmojo ir antrojo tomų knygas prisiųs vėliau T. M. D. Knygius, kada bus jam jos pristatyta.

Dėl 46 kuopų pasiųsta knygos freitu, kitoms kuopoms — expresu.

Toms kuopoms, kurioms pasiųsta knygos expresu, išsiuntinėta pasiuntimo knygų kvitos. Po tulam laikui kuopų raštininkai su toms kvitomis kreipsis į vietines geležkelio stotis, priimti pažymėtąjį ant kvitos siuntinį knygų.

Prie to prašau visų T. M. D. kuopų raštininkų po priėmimui V. Kudirkos raštų tuojau pranešti, ar knygos apturėta pilnoj tvarkoj, ar nerasta knygų mažiau arba daugiau, negu reikia. Klaidos pas visus ir visur gali pasitaikyti. Galėjo buti klaida kuopos raštininko, paduodant sąrašą kuopos narių; galėjo padaryti klaidą ir Centro raštininkas, o ypač knygų dėstytojai į skrynias.

Pavieniems Draugijos nariams, kol knygos neapdarytos, dar neišsiuntinėta, pasiųs p. J. Simanavičius, T. M. D. Knygius.

Apdarytos knygos dar nepasiekė Amerikos, tikimės greitai sulaukti.

T. M. D. Vice-pirmininkas.

Fr. Butkus.

NAUJI SĄNARIAI PRISIRAŠUSIEJI PRIE T. M. D.

Prie 58 kp. Grand Rapids, Mich. 1) Medestavičius Ign., 2) Juškaitis Vincas.

Prie 114 kp. Chicago, Ill., 1) Sileika A., 2) Dikčius S., 3) Gričius A., 4) Vasiliauskiūtė M. ir 5) Gurskis J., 6) Stulga J., 7) Steponaitis J., 8) K. Valys ir 9) P. Urbonas.

Prie 116 kp. Newark, N. J. (nauja kuopa) 1) Židžiūnas F., 2) Tamošiūnas J., 3) Žolynas A., 4) Pridotkas J., 5) Stanelis J., 6) Janušionis M., 7) Žolynas M., 8) Juška K., 9) Grigaliūnas K., 10) Dobinis J., 11) Kaninckas Ant., 12) Kairiūkštis P., 13) Vekteris A., 14) Počys N., 15) Svitra A. K. ir 16 Andriušiūnas J.

Prie 3 kp. Brooklyn, N. Y. 1) Grinkevičius A. ir 2) Šimkonis K.

T. M. D. Centro Raštininkas.

J. Dagis.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

APVAIKŠČIOJIMAS MŪSIŲ TIES ŽALGIRIU.

17 d. liepos buvo Žalgirio apvaikščiojimai: ant Bridgeporto, Town of Lake ir, rodosi, Žiemineje Chicagos dalyje.

Ant Bridgeporto apvaikščiojimas buvo Mark White Darže. Maršavime dalyvavo tik trįs draugijos. Kalbos buvo ne svetainėj, bet lauke. Kalboms labai užkenkė gana smarkus vėjas, taip, jog mažai iš kalbų galima buvo pasinaudoti, mažai jos buvo girdimos. Kalbėtojais buvo: Kun. M. Kraučiunas, p. Šatkus, p. Mažeika, kun. Stepanavičia, kun. Skrypko ir kiti. Dainavo Šv. Jurgio parapijos choras ir griežė kapelija. Žmonės visi stovėjo stati, susikimšę į burį. Klausytojų buvo į porą šimtų.

Vakare Šv. Jurgio svetainėje buvo balius.

Ant Town of Lake, kun. Skripkos parapijoje, sukaktuvių apvaikščiojimas kovos po Gruenwaldu, Columbus svetainėje, išėjo labai menkas, galima sakyt, sujro. Jau pirm apvaikščiojimo, kilo nesutikimai su kun. Kriaučiūnų ant Bridgeporto. Nuo Kriaučūno šalininkų atsiskyrė visos tautiškos draugijos, o taipgi ir iš Town of Lake 9 draugijos, kurios ir parengė atskirą apvaikščiojimą. Išrinktas Town of Lake apvaikščiojimo komitetas sutaisė apvaikščiojimo programą, maž daug tokį: tautiškąjį hymną, turėjo dainuot Jaunimo Ratelis, paskui turėjo kalbėt Keistutis Šliupas, dekliamuot Beržinskiutė ir tt. o pagalios jau turėjo dainout bažnytinis choras ir kalbėt kun. Skripka. Kun. Skripka, pamatęs, kad ne bažnytinis choras pirmutinis dainuos ir kad pats kunigas įdėtas paskutinėj programo vietoj, o pirmutinėje K. Šliupas, užsimanė panaikinti programą ir sušaukęs savo tarnus liepė atspausdinti kitus programus, kuriuose išmetė K. Šliupą, bažnytinį-gi chorą įdėjo pirmon vieton, o tuoj po jo save. Suėjus visiems į svetainę p. Jankauskas, komiteto narys, atidarydamas apvaikščiojimą, apreiškė, kad esą 2 programai ir kad jis tikysiąs sujungti abudu į vieną, kad būtų abi pusės sveikos, todėl-gi užklausė, ar kas svetainėje nori, kad abudu chorai sudainuotų "Lietuva Tėvynė mūsų". Svetainėje visi sušuko, kad nori. Tada pasijudino Jaunimo Ratelis eiti ant scenos, bet kun. Skripka, pamatęs, kad eina vien Jaunimo Ratelis, o bažnytinio choro nėra, paliepė 4 vyrams, kad neleistų jų į sceną; tie ir neleido. Jankauskas nenorėdamas, kad policija naudotųs iš lietuviškų kišenių (nes gan greit galėjo kilt muštynės) davė, taip sakyt, lietuviškiems kryžeiviams viršų ir išėjęs paaiškino, kad vietoj dainų kalbės kun. Skripka. Tuo tarpu visi kiti kalbėtojai ir dekliamatoriai atsisakė. Kun. Skripka toj savo kalboje nurodinėjo, kad kryžeiviai lietuviams nenorėjo blogo, ale tik troško įkvėpti jiems, stabmeldžiams, teisingą katalikišką Jėzaus Kristaus tikėjimą. Kun. Skripkai pabaigus kalbėti, nieko daugiaus ir nebuvo.

Town of Lake draugijos išleido apvaikščiojimui apie $400 ir už tiek pinigų teužgirdo kun. Skripkos kasdieninį pamokslą, kuriame dar-gi buvo išgirtas kryžeivių ordenas. Tai šitoks buvo apvaikščiojimas ant Town of Lake.

Ten buvęs.

Town of Lake, dalyj labai tirštai lietuvių apgyventoj, Davis daržo valdyba teikėsi pasirupinti savu noru ir lietuvių apšvietimo reikalais. Davis daržo skaitykloje, tarp angliškų knygų, dabar randama pusėtinas egzempliorių skaičius ir lietuviškų knygų. Čia ateina ir "Vienybė Lietuvninkų". Dabar ten randasi suviršum 70 tomų lietuviškų knygų. Netolimoje ateityje valdyba ketina turėti dar 150 tomų daugiaus. Taigi Town of Lake gyvenanti lietuviai privalo neapleisti šią puikią progą. Kitur lietuviams panašios progos nėra. Žmogus, norėdamas kokią knygelę pasiskaityti, turi ją nusipirkti, Chicagos lietuviai, turi ant Bridgeporto, Lietuvių Ratelio gerą knygyną ir dabar ant Town of Lake. Iš šio Davis daržo knygyno lietuviai knygas gali imtiesi į namus, be jokio užmokesnio, vien reikia užsistatyti paranką, ar gauti patvirtinimą.

Knygyne randasi sekančios knygos: Pamokslai gražių žmonių; Rankvedis Fizikos; Pirmi žingsniai; Anima Vilis; Rašto istorija; Žmogaus kunas; Mythai, legendos ir pasakos žemaičių; Iš po budelio kalavijo; Edgaras; Duonos jieškotojai; Surinkti skarbai; Paėjimas organiško svieto; Užkeikto urvas; Nauja Chrestomatija, Dal. II; Žvėrys ir žmogus; Lietuviškieji raštai ir raštininkai; Apieka Dievo; Dvi kelioni į tolimąją šiaurę; Milijonai vandenyj; Pajauta; Betlejaus stonelė; Maskoliai 1612 mete; Ko mums reikia pirmiausiai ir Anarchistų dora; Olitipa; Istorija Rymo ciesorių; Vitas ir Koryna; Apie žemę ir kitus svietus; A. Lalio Žodynai (3 tomai); Miežinio žodynas; Skačkausko Aritmetika; S. Daukanto Lietuvos istorija, dvi dalįs; Našlaičiai; Gyvenimas Genovaitės; Orleano Mergelė; Lietuviškos pasakos yvairios, dalis IV; Istorija Chicagos lietuvių; Hypnotizmas išaiškintas; Spėka ir Medega; Iš mano atsiminimų (Dro Pietario); Iš gyvenimo Vėlių bei Velnių; Apsakymas kelionės į Palestiną; Pabriežos Botanika; Lietuvių Pratėviai; Puščios dvasia; Kraszewskio Mokslinčius Tvardauskas; Šiapus ir anapus grabo; Trumpa senobės istorija; Amerikos istorija; Gadynė šlėktos viešpatavimo; Volterio Lietuviška Chrestomatija; Hygiena; Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti; Quo Vadis; Pasaka apie Magelioną; Žemių dulkės; Apsirikimų komedija; Apie turtų išdirbimą.

Paimtos skaityti knygos buvo sekančios: Pajauta; Gyvenimai šventųjų; Užkeikta mergelė su barzda; Keplos kančios; Rymas (Zolos); Tvanas (Sienkevičiaus); Etnologija, arba mokslas apie žemės tautas.

PIRMOJI LIETUVIŲ KONSERVATORIJA AMERIKOJE.

Didžiai smagu mums pranešti Chicagos lietuviams, jog tapo įkunyta pirmoji tikra muzikos mokykla, Lietuvių Konservatorija, (3246 So. Halsted St.). Jos įsteigėjas yra musų dainisai muzikos kėlėjas p. M. Petrauskas. Mokslas konservatorijoj prasidės mokslo metų pradžioje, t.y. rugsėjo mėnesyje. Dabar, per vasarinį sezoną, bus nuolat duodama vien muzikos lekcijos.

Konservatorijoj bus mokinama viskas panašiai, kaip ir kitose konservatorijose. Lekcijos įsirašiusiems į konservatorijos mokinius atsieis pigiaus, negu duodamos atskirai. Kiekvienas reguliariškas mokinys, neskaitant paprasto lavinimosi giedoti ir ant instrumentų, turės priverstinai klausyti lekcijų: muzikos teorijis —2 kursu, sulfegio ir harmonijos — 2 kursu, ir enciklopedijos. Vėlesniai bus mokinama kontrapunkto ir fugos. Už tai viską konservatorijos mokiniams nereiks mokėti atskirai, t. y. bus duodama dovanai. Dainininkams atsakančiai prasilavinus, bus įvedama laikas nuo laiko bendras dainavimas. Taipgi bus rengiami operiniai giesmininkai. Jaigu bus atsakantis mokinių skaičius, tai bus pakviestas gydytojas supažindinimui giesmininkų mokinų su anatomija, kad jie turėtų supratimą apie gerklės sudėjimą, bei garso kylimą — dalykus, butinai žinotinus dainininkams.

Mokinimas muzikos teorijos, harmonijis, etc. bus įvykdintas tada, kai atsiras ganėtinas mokinių skaičius, kada bus galima aiškinti visai grupai.

Jaigu gerai vyks, tai konservatorijos įsteigėjas, M. Petrauskas, mano vėliaus pakviesti dar vieną-kitą muzikos mokytoją ir įsitaisyti kitur mokyklą.

Dabar p. Petrauskas turi apie 20 mokinių.

Taigi lietuviams nieko daugiaus nelieka laukti, tik stengties eiti mokintųs ir leisti mokslan savo vaikus. Mokyklą jau turime ir tai mokyklą ne by kokią, bet tikrą ir gerą.

Pietinėje Chicagoje, kaip buvo jau minėta, buvo rengiamos sutverti dramatiškąjį ratelį, 9 d. liepos. Susirinkimas ketino būti p. Aršanskio svetainėje. Vienok į susirinkimą beveik niekas neatėjo, taigi nieko nebuvo ir įvykinta, nei susirinkimo nebuvo.

---

16 d. liepos "Birutės" choras buvo išvažiavęs į Gary, Ind., dalyvautų atidarymo A. Baukaus svetainės iškilmėse. Neskaitant choro, buvo daug ir pašalinių ypatų. Iš Chicagos išvažiavo du pilni traukinio vagonai, suviršum 100 žmonių. Iš Gary chicagiečiai gryžo apie pirmą valandą nakties.

---

1 d. liepos Chicagoj atsibuvo Šv. Stepono draugijos susirinkimas apkalbėjimui apvaikščiojimo 4 d. liepos. Pirmsėdis draugijos aiškino reikšmę to apvaikščiojimo. Susirinkiman tapo užkviestas ir klebonas kun. Ambrozaitis. Jis taipgi aiškino kokią garbę lietuviai apturės dalyvaudami apvaikščiojime. Kilo triukšmas tarpe to nesuprantančių ir daugelis atsisakė dalyvauti. Tada J. K. pašaukė tuos, kurie nori dalyvauti ir prisidėti savo aukomis be draugijos prisidėjimo. Tokių atsirado 14. Jie sumetė $5.85.

---

10 d. liepos nupuolęs nuo gatvekario M. Urbonas ir labai pavojingai susikaldęs galvą, gyja. Beveik niekas iš mačiusių netikėjo, kad jis galėtų pasveikti. Užpakalis galvos kaušo buvo suskilęs ir smegenįs labai užgautos. Nuvežus į ligonbutį, prižiurėtojai sakę, jog veltui juo rūpintis, reikia laukti, kada numirs. Bet dėl visoko, gydytojai stengėsi jam pagelbėti: sutaisė kaulus ir nuvalė, kiek galint, kraują. Tačiaus praėjo ir sanvaite laiko, o Urbonas nenumirė, atpenč pradėjo gėrėti. Šnekėti labai mažai gali ir mažai nuvokia, bet jau tiek supranta, kad ne namie guli. Kas su juo atsitiko, nieko jis neatmena. Sunku tikėtis, kad susimušęs kada nors atgaus pilną sveikatą ir išmintį, nors ir pasveiks. M. Urbonas dar jaunas, apie 28 metų ir neperseniai pribuvęs į Ameriką.

Lietuviai nepratę laipioti į ir iš gatvekarių privalo atsargiai elgtis laipiodami, nes nemokantis, nepratęs gali lengvai susikulti, kaip buvo ir su p. Urbonu. Nereikia lipti, kol gatvekaris pilnai nesustoja ir visada reikia lipti laukan veidu atgręžtu į pryšakį karo ir pirmiausiai atsispirti į žemę tiesiąja koja.

PIRMOJI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA CHICAGOJE.

Nudžiugau pamatęs Aušros Drjos užkvietimą atsilankyti dailės parodon. Suskubau pamatyti piešinius mūsų jauno dailininko p. J. Šileikos.

Nors man teko kaikuriuos darbus p. J. Šileikos pirmiau matyti, bet mačiau ne visus, nesugrupuotus.

Įėjęs salėn pamačiau ant sienų prikabinta 40 aliejinių piešinių; smagu man buvo manant, kad ir mes turime savo dailės parodą.

Kaip visur taip ir šitoje parodoje pirmiausia matyt mūsų medžiagiškas skurdas, kurs atima didesnę pusę vertės iškabintiems darbams ir daro nesmagų inspudį į publiką.

Parodos svetainė tamsi, turi tik prišakije ir užpakalije langus, bet pertvaros ir tą pačią menką šviesą sumažina.

Sugrupavimas irgi ne pergeriausias, bet geriau sugrupuoti gal neleido svetainės angštumas. Kaikurie veikalai sukabinti tamsiame kampe, kad ir nosį prikišus negalima matyti. Taigi neatsakanti šviesa, neduoda įsižiūrėti į švelnias, taip daug reiškiančias dailėje spalvas bei artisto išreikštų minčių gyvumą.

Antras ženklas mūsų skurdo, — kad nei artistas, nei parodos rengėjai, neišgalėjo sustatyti paveikslų į rėmus. Vertėjo nors žymesnius darbus papuošti rėmais, bet kaip visame kame pas mus, vargas ir čion balsiai rėkia.

Visiems žinoma kiek pakelia vertę veikalo ir kokį inspudį ant publikos padaro gražus rėmai. Rodosi, kad tąsyk ir pats piešinys daug didesnę vertę turi.

Nors nuo parodos galima daugiau reikalauti, bet šioji yra mūs pirmutinė Amerikoj, kiekvienas privalo ją aplankyti ir pasidžiaugti.

Dailės paroda, matomai, publika interesuojasi, nes laike mano trumpo atsilankymo teko patėmyti 15 ypatų abiejų lyčių, didesnė dalis matyt lanko dailės parodą pirmą kartą.

Kritiką palieku geriau už mane suprantantiems dailę, mane interesavo 2, 3, 5, 10, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 31; 32, 35, 36, 37, 39, 40. Visų labjausiai 3 ir 10.

Girdėjau, buk norima p. J. Šileiką pasiųsti Europon toliau tobulintiesi, bet kaip visi moksleiviai ir p. J. Š. yra vargo pelė.

Patariama jam kreipties į "Aušrą", tariama sumesti tulą sumą draugų tarpe, paskolinti pinigus ir daug kitų paduodama projektų; visi geri, bet geriausiai butų kad pritarianti p. J. Šileikai išpirktų jo darbus. Jaunam artistui tas priduotų daug energijos ir užsitikėjimo savo spėkomis, jis jaustųsi, kad savo rankomis pelno tolesniam išsilavinimui.

V. V. Rutkauskas.

POĖTO MEILĖ.

Visas užsidegęs "poetas" stengėsi išreikšti jai savo meilę tik už tai, kad ji pagyrė jo "eiles". Ištikrųjų eilės buvo menkos; tankiai suvaginėtos iš kitų, tačiaus ji gyrė kaipo jo originališkas. Ir tai jį įvedė į tokį meilišką apkvaitimą, kad toji dievaitė poeto pradėjo bijot....

Jis parašė jai laišką, kurį ji tuojau, besijuokdama, davė perskaityt nuo seniau jos numylėtam jaunikaičiui.

— O gal jis ir užėmė tamstos širdį? — paklausė jos vaikinas.

— Aš su juom visai nieko neturiu, o kad jam užėjo ūpas į mane įsimylėt — aš nekalta.

— Ką judu anasyk šnekėjote?

— Jis atėjo, o aš prosinau drapanas. Jis man šnekėjo daug, bet aš neviską ir nugirdau, tik retkarčiais pasakydavau: "taip".

— Gal jis klausė, "ar myli?" o tamsta atsakei: "taip".

— Tai gal taip ir buvo....

Ji atsigėrė vandens.

— Beje, — jis klausė, ką aš geriausiai myliu, paskui sakė, kad jam patinka toji meilė, kuri yra teisinga.

— O tamsta ką atsakei?

— "Taip".

Paskui, kad poetas pamatė ją einant su tuomi vaikinu, kurį ji jau nuo seniai mylėjo — jis griežė dantimis ir žiūrėjo, nasrus piktai užčiaupdamas, tarsi išalkęs tigras....

— Tegul tiktai, bene prarys!.... — ji pasakė.

Ir ištikrųjų jis baisus buvo: nosis jo ilga ir nusvirusi žemyn, akįs žibėjo raudonai; — dantįs pikti, tarsi krauju aptaškyti....

— Matai! Kam reikė erzint?

— Na, lyg aš žinojau, kad jis tokis paikas?!

— Matai, kokių yra!

Ji nusijuokė ir tarė:

— Man juokas, kad aš galėjau jam tokią širdgėlą padaryt.

Oras buvo tą vakarą šiltas ir užterštas dulkėms. "Poetas" drebėjo visas ir sakė visiems:

— Man juodas pasaulis....

— Mat naktis.... — pritarė besijuokdami jo draugai.

Prie krautuvių žiburiai jau buvo užgesinti, o "poetas" tebestovėjo ant kampo ir griežė dantims.... Jaigu jis būtų sutikęs tą, kurį laikė priešu — but iš savo "jausmingos" ir "poetiškos" širdies suvalgęs šaltai, nepaisydamas, kad jis yra žmogus.

Kitą vakarą jis ją sutiko ant gatvės ir su ašaroms žiūrėdamas, prabilo:

— Ar duosi man rankutę?

— Mudu galime pasisveikint — ji atsakė.

— Mes susekėm, kad jis vėl sugriežė dantims.

Ji, bijodama, kad pamišęs mylėtojas iš meilės jos nesuėstų — užbėgo trepais augštyn.

Net tąsyk, kada jis neturėjo jokio įnirtimo, jis buvo negražus; akįs išvarvėję ir ant pažiūros atrodė mulkis, už tai jo merginos ir nemylėjo. Jis prie kelių kibo visos pasijuokė iš jo ir tiek. Dabar jis ir elgėtę, ant kelio radęs, mylėtų, jaigu tik matytų, kad ji nestumia nuo savęs....

Šliburis.

SVEIKATOS DALYKAI.

MATOMOJI BAISYBĖ — MUSĖ.

Mikroskopas (padidinantis žiūronas) supažindina mus arčiaus su didžiausiais žmonijos priešais, visokių nelaimingų ir net mirtinų ligų atnešėjais.

Vienas tų baisiausių žmogaus sveikatos priešu yra *"musė"*. Apie ją čia nors trumpai, paduosiu svarbesnes žinias, kurias mums suteikia gydytojai ir gamtininkai, musės gyvenimo tyrinėtojai.

Tankiausi ir paprasčiausi musės veislės yra taip vadinamoji naminė musė (Musca domestica-Linaeus).

Tikrai sakant, tai žmogus pats prisivaisino didžiausius musių spiečius, nes musė vaisinasi tik ten kur žmonės gyvena. Jei mes neturėtumėm butų, vargiai jos vaisintųsi tokiame didžiame skaitliuje, kaip kad mes matome šiandien. Jos vaisinasi vien dėlto, kad mūsų butai suteikia joms geriausią ir atsakančiausią vietą išsipėrėti, augti ir maitinties.

Musės deda savo kiaušinėlius ypač vasaros ir rudens laiku; iš tų kiaušinėlių išsiperi musės tik sekančią vasarą. Išpradžių jos esti tik mažos judančios kirmėlaitės, užsilaikančios tankiausiai mėšlynuose ar sąšlavynuose. Tokias dar pilnai neišsivysčiusias kirmėlaites galima lengvai išnaikinti, ir tai daryti yra kiekvieno iš mus, ypač namų valdytojaus pareiga. Naminė musė negalėtų jokiu budu veisties, jei viskas namuose ir apie namus būtų švaru, čysta.

Naminė musė, arba kaip ją šiandien vadina *"tyfoidališkoji musė"* būtų naikinama iš visų pajiegų, jeigu žmonės apie ją daugiau žinotų.

Musė nuryja "tyfoidališkus perus" nesuskaitomoje daugybėje ir tais perais užmuša didesnį žmonių skaitlių, negu baisiausi žvėrįs ir nuodingiausios gyvatės sykiu. Musės išplėtoja ligas, kurios kerta ir guldo tūkstančius žmonių mirtinan patalan.

Kaip tik musė iškyla iš kevalo, jau yra ji pilnai suaugus ir pradeda kovą už savo būvį. Jeigu kieno namas nešvarus, tai tokius namus jį atranda lengvai, nes užuodžia (musės uoslė labai jausli) už keleto angliškųjų mylių.

Smagus kvapas — visokių kvėpančių gėlių ir žolynų: razetų, dobilėlių, gvaizdikėlių ir tt., muses nuveja šalin, nes jos nepaneša jų kvepėjimo.

Mes susergam dažniausiai iš priežastės nematomų gyvunelių, kurie auga ir vaisinasi mūsų kune, naikindami kuno mezginis ir užmuodydami juos. Tuos gyvunėlius gali by kas atnešti nuo sergančio asmens ir užkrėsti jais svejką žmogų. Jaigu surinksime visus faktus apie muses į kruvą: kur jos perisi, vaisinasi, auga ir maitinasi, tai mes aiškiai išvisimė, kad musės yra nešvariausias ir didžiausias tarpininkas tarp sveiko ir sergančio asmens, nes jos tik vienos labjausia nešioja ir platina limpančių ligų perus.

Prisižiūrėjęs į musę ypač į jos kojas per žiūroną, matysime, kad kiekvieną koja baigiasi dviem pirštais ir dviem iškylimais panašiais į padus. Musė įkimba ir laikosi negluotnioj vietoj savo naguotais pirštų, galais, o gluotnioj vietoj dar ir su pagalba tų padų, kurie randasi kiekvienos kojelės galūnėje. Tie padai yra apdengti tūkstančiais mažų, trumpų, limpančių plaukelių.

Musė deda kiaušinius nešvarioje vietoje. Visi limpančių ligų perai prikimba prie gličių musės kojų. Musė įneša tas bjaurybes į gyvenamąjį butą ir savo kojas nušluosto į tuos daigtus, ant kurių užskrenda. Musė, kurią matome vaikščiojant apie valgį, gali būt išsitepus skrepliuose, džiovininko išspjautuose, ar ir kituose kociose bjaurybėse. Reikia visuomet atsiminti, kad jeigu yra koks nors nešvarumas kambaryj arba kieme, arba kaimino kambaryj ar kieme, tai musė galėjo būt pirma atsitupus į tuos nešvarumus, o paskui tupia ant valgio.

Musė, galima beveik drąšiai pasakyti, yra vienatinė išnešiotoja pilvo šiltinės, kūdikių kolerinos ir kitokių žarninių ligų.

Liga paprastai tik tąsyk užpuola žmogų, kada žmogus sugauna tos ligos perus.

Žarninėmis ligomis susergama ne nuo karščių, kaip paprastai žmonės mano, bet nuo tų ligų perų, kuriuos atneša musės.

Ypač reikia daboti, kad musė neįkristų pienan ar kitan kokian skystiman, nes skystime geriausia nuo musės nusiplauna visi mikrobai ir baisiai greit veisiasi. Keletas užkrečiamųjų ligų mikrobų, įsigavusių į žmogaus kuną į kelias valandas pasidaugina milijonus kartų.

Taigi, matydami, kaip yra pavojingos musės:

1) Neleiskite savo butan musių.

2) Nepirkkite jokio maisto toj krautuvėje, kurioje randasi musės ir nešvariai užlaikoma produktai.

3) Neleiskite musių ant maisto, vaisių ir saldumynų.

4) Neleiskite musių ant kūdykio lūpelių, ant buteliuko nuo pieno.

5) Gerai išvalykite vietas, kuriose gali musės veisties.

6) Trupinius nuo stalo ir kitas šliukšles supilkite tokion vieton, kad prie jų musė neprisigautų.

7) Dabokite, kad viskas būtų švaru.

8) Visas vietas, kur veisiasi musės, reikia apipilti kerosinu ar negesintom kalkėm.

9) Ištieskite ant langų ir durų tam tikrus vielinius tinklelius.

10) Nepamirškite, kad musės vaisinasi ant mėšlyno ypač arkidėse — taigi dabokite, kad ten būtų švaru.

Kame butas švariai užlaikoma, langai ir durįs užtiesta vieliniu tinklelių, ten gydytojas nereikalingas.

Išvalius savo butą, kiemą, pašales ir visas kitas kertes ir kertelės, reikia žvilgterėt į savo kaimyno kiemą ir jei jis nešvarus, reikia patarti ar priversti, kad kaimynas jį išvalytų.

Neleiskite musių į ligonio kambarį, ypač tokio, kurs serga užkrečiama liga.

Kaip išnaikinti musės.

Musių išnaikinimui galima vartoti karbolinė rukštis (Acidum Carbolicum) sekančiu budu: įkaitinti ant pečiaus blekinį kokį nors bliudelį ar "ševelą" kuriuo sąšlavos semiama, ir užvarvinti kokius 20 lašų karbolinės rūkšties. Tos rūkštės garai muses užmuša.

Kitas pigus ir nepavojingas žmogaus gyvasčiai būdas musėms naikinti yra toks: reikia paimti taip vadinamos druskos "Potassium Bichromate" vieną arbatinį šaukštelį į pusę puoduko pasaldinto vandens, tada išpilstyti į puodelius ir padėti visuose kambariuose.

Gerai naikina muses ir limpanti popiera musėms (sticky fly paper).

Geriausiai gi galima išnaikinti muses su pagalba "Formalino" arba "Formaldebyde" praskiesto vandenyje. Arbatinis šaukštelis šito skystimo į ½ stiklo vandens išnaikins visas muses, kurios tik rastųsi kambaryje.

Norint greit apsivalyti nuo musių, reikia nusipirkti aptiekoje už keletą centų taip vadinamo: "Pulvis Pyrethrum" — ir juo savo kambaryje pasmilkyt. Dumai nuo tų miltelių apjakina muses ant syk ir jos visos nupuola ant žemės — tada jas lengviai galima sušluoti ir sudeginti.

Dr. A. L. Graičiunas.

Klimato Permaina.

Lietuviams nereikia užmiršti, kad, Amerikoj kitoks klimatas negu Lietuvoj. Lietuvių apgyventos vietos Suv. Valstijose randasi daug daugiau į pietus, ir vasarą čia daug karščiau, negu Lietuvoje. Klimato permaina reikalauja ir gyvenimo permainos. Tačiaus lietuviai permaino gyvenimą visai atžagariai, negu to reikalauja naujas klimatas. Jie ir vasaros laiku vien mėsą tevalgo ir alutį sriaubia. Nuolat valgyti mėsą ir gerti alų beveik tropiškoje atmosferoje reiškia baisiai kenkti savo sveikatai. Karšymetėje sočiai privalgiusiam mėsos ar riebių daigtų žmogui užsikemša viduriai, organizmas nebevejkia normališkai ir beeinant ar bedirbant pradeda rodyties akyse žali ratai. To visko išvengiama, neprivalgant taip sočiai, kaip žiema ir vietoj alaus geriant vandenį.

Beto vasaros laiku reikalinga ypatingai užlaikyti švarumas, tankiai maudyties, tankiai mainyti apatinius rūbus; daboti, kad butas būtų švarus ir gerai pravėdinamas.

DABOKITE KŪDYKIUS.

Labai daug kūdykių numiršta vasaros laiku. Miršta tankiausia dėlto, kad netikusiai juos užlaikoma. Kūdykiai visuomet, o ypač vasarą, reikia laikyti labai švariai, kasdieną reikia jie maudyti ir tankiai prausti. Reikia labai daboti, kad nebūtų sugedę vidurėliai. Motinos papratę, kai kūdykis verkia, kišti jam valgymą burnon. Ne visuomet kūdykis nori valgyt, kai verkia, tankiai kas kita jam negerai. Nuolat valgydinant kūdykį, vidurėliai taip ir pagadinama. O nesveiki vidurėliai vasaros laiku kūdykiui yra labai pavojingas dalykas. Jeigu kūdykis verkia, o dar negali būt alkanas, geriausia jam duoti vandens, o ne pieno. Apsirgus kūdykiui Chicagos moterįs gali kreipties į pieno komisijos stotis (Stations of the Milk Commission); ten jos ras pagalbą. Chicagos Sveikatos Departamentas ypatingai rūpinas vaikų sveikata vasaros laiku. Yra paskirtos mielaširdingosios seserįs, kurios pamokina motinas, kaip užlaikyti vaikus ir uždyką dalina ledą. Daktarai bažnytinėse ir kitokiose salėse skaito motinoms lekcijas apie vaikų užlaikymą; skaitoma visokiose kalbose. Norintįs, kad kur būtų tokios lekcijos paskaityta, turi tik užreikšti apie tai į Sveikatos Departamentą.

MIRČIŲ SKAIČIUS CHICAGOJE.

Chicagoje už birželio mėnesį šiais metais išviso numirė žmonių: 2593, pereitais metais už tą patį mėnesį mirė 2280. Chicagoj pereitais metais buvo gyventojų 2.224.490, o šiais skaitoma 2.282-927; taigi iš 1000 žmonių pereitais metais birželio mėnesyje mirė maždaug 12 žmonių, o šiais 13.

Pagal amžiaus mirtįs pasidalinę taip:

	1910	1909.
Iki metų amžiaus....	481	416.
Nuo 1 iki 5 metų.....	281	201.
Nuo 5 iki 20 metų....	191	143.
Nuo 20 iki 60 metų..	1092	1022.
Virš 60 metų.....	548	498.

Pažymėtina dėlei kokių ligų, koks buvo mirčių skaičius; paminėsime kaikurias tų ligų:

	1910	1909.
Nuo karštinės mirė.....	10	12.
Nuo tymų	34	27.
Nuo skarlatinos	32	22.
Nuo kokliušo	12	10.
Nuo difterijos	54	48.
Nuo džiovos (visų ryšių)	288	338.
Nuo pneumonijos (visų r.)	458	296.
Nuo žyvatavimo (iki 2 metų amžiaus)	200	149.
Nuo saulės spindulių....	14	4.

Iš šitų skaitlinių matos, kad didžiausias pavojus chicagiečiams gręsia nuo džiovos ir apskritai plaučių nesveikatos.

DIENRAŠČIO REIKALUOSE.

27 No. "Lietuvos" p. A. Olševskis pajudino sumanymą išleidinėti lietuvišką dienraštį.

Nesigilinsiu į paduotas p. A. Olševskio skaitlines lėšų dienraščio leidimo, nors manding jos per augštos.

Užsirašymas dienraščio iš kalno, kol jo nėra, prisiunčiant $3.00, išrodo daugiau akcijanieriška korporacija, negu privatinis užsiėmimas.

Pagal p. O. Olševskio užmanymo, jeigu 10.00 ypatų prisiųs po $3.00, tai bus galima leisti laikraštį už tuos pinigus, t. y. už svetimus, prenumeratorių pinigus, ir laikraštis užgims, liks vienos ar daugiau ypatų, surinkusių tuos pinigus, savasčia. Jeigu nepasisektų surinkti reikalaujamų $30.000, tai pinigų atgal negrąžina, bet duoda pasirinkti už tuos pinigus knygų. Ar šiaip ar taip verstum, vis leidžiams gera biznis.

Nėra abejonės, kad dienraštis būtinai mums reikalingas, taip pat galima manyti, kad dienraštį parems visi pažangesni lietuviai, bet ypatos ar draugijos, uždedančios dienraštį, turėtų jį įkurti savu turtu, tas priverstų tą laikraštį gerai tvarkyti ir stropiai stumti priešakin, kad nežūtų įdėtas kapitalas.

Uždėjus gi už svetimus pinigus nėra ko labai rupintiesi likimu; ir bus taip, kaip Dievas duos.

V. V. Rutkauskas.

VIETINĖS ŽINIOS.

CHICAGOS PAČTOS UŽDARBIS.

Už šiuos metus iki 30 birželio Chicagos pačtos įeigos pasiekė 18 milijonų dol., jos pasidalinę taip:

Už markes	$14.502.854.10.
Už atvirutes	808.488.01.
Už konvertus	1.252.866.20.
Už laikraščių ir period. spaud. siuntinėjimą	811.611.20.
Už 3 ir 4 klesos dalykų siuntinėjimą	580.290.92.
Už pačtinius primokėjimus	89.620.00.
Už box'ų nuomą	19.461.41.
Išviso	$18.065.194.84.

Už pereitus metus įeigos buvo $15.786.548.34, taigi šiais metais įplaukė daugiau negu pereitais ant $2.278.646.50.

Tūlas Chicagos profesorius išrado kad galima valgyti šeškaus mėsą. Sako, labai jam gardi ėsant.

PADĖKAVONĖ.

Komitetai draugijų, rengusių apvaikščiojimą 4 d. liepos taria ačiū "Birutės" chorui, už patarnavimą ir lietuviškas dainas laike parodos viršminėtoje dienoje, kas padarė nemažą įspudį ant svetimtaučių. Buvo ant programo ir airių dainininkų choras, bet, neturėdamas tiek spėkų, kaip lietuviai, bijojo pasirodyti milžiniškoj parodoj: paskutinę dieną atsisakė.

Taipogi širdingą padėką sudedam mūsų garsiam artistui p. M. Petrauskui už surengimą dainų viršminėtai dienai.

Presos Komitetas:
P. A. Mažeika,
J. P. Evaltas.

Visos draugijos yra užprašytos prisidėti pinigiškai uždengimui lėšų viršminėto apvaikščiojimo.

Kada draugijos laikys susirinkimus, ir nutars paaukauti, meldžiame prisiųsti pinigus apvaikščiojimo kasieriui.

S. Marcinkevičia,
4601—03 S. Ashland Av.,
Chicago, Ill.

JUOKELIAI.

Jaigu kokią kvailybę padarysi, sakyk sau, kad ir visi taip daro, ir bus tau lengva ant širdies.

Žmogaus darbai tai jo mintįs. Bet esti ir atžagariai, kada žmogaus mintįs tai ne jo darbai.

SKIRTUMAS.

Šeimyninkė — Koki man nauda iš nedėlios? Štai jau ketvirta valanda, o aš dar negalėjau prisėsti nuo pat atsikėlimo.

Pats (su laikraščiu rankose) — Nedėlia mane užganėdina. Aš dar negalėjau atsikelti nuo to laiko, kada atsisėdau.

NESUVALDOMAS GEIDULYS.

Georgijos teisėjas — Rufus, ar turi ką pasakyti prieš tai, kad mirties nuosprendis butų perkeistas?

Rufus — Kokiame laike jis bus pildomas?

Teisėjas — Pirmą birželio.

Rufus — Dieviškybe, sudžia, ar negalėtum jį perkelti ant laiko, kada jau bus po arbuzų sezonui?

KLASOS IŠMINTIS.

Mokytoja — Vincai, kas yra mataškavimas?

Vincas — Užganėdinto šuns uodega, poniute.

BALIUJE.

Moterė — Jos drabužis, tai tikras tvėrimas.

Vyras — Taip; išrodo tartum butų padarytas iš nieko.

GALVOČIUS VAIKAS.

"Petruk, ko tu labiausiai geidi?"

Petrukas (prisiskaitęs ypatingų pasakų) — Aš vien noriu tokio vardo, kuris galėtų žmones sudrebinti, kaip vėjas lapus.

PAPRASTAS UŽKLAUSIMAS.

Tarnaitė — Oi, oi! Aš mačiau dvasią ant užpakalinių trepų! Ji buvo moteries pavydale.

Ponia — Dievulėliau, Mege! Kaip jį buvo apsirengus?

IŠĖJIMO KELIAS.

Pardavėja (į ypatingą pirkėją). — Man nesmagu, pone, bet aš tamistai viską parodžiau, ką tik turime.

Ypatinga pirkėja. — Tai dabar parodyk man duris!

Redakcijos atsakymai.

Baltuisiui A. M. Korespondencijos turi but rašytos trumpai ir jas reikia remti ant bėgančių atsitikimų. Prakalbos kaipo korespondencijos netinka. Matai Tamsta, kas iš tokių korespondencijų išeina.

Dalyvavusiam parodoj E. St. Louise. Dėlto menkniekio neverta tuščių ginčų pradėti, nes sykį pradėjus, jiems galo nebus. Reikia ginčyties už svarbius reikalus, bet ne už menkniekius.

APGARSINIMAI.

KRAUJO PAPILDYMAS.

Kraujas turi būti papildomas, idant jis galėtų atlikti savo užduotį — išskirstyti peną į visas kūno dalis. Nepapildomas kraujas išsisema. Kraujas pasipildo papenėjimu, kurs mūsų kūne pereina į gerą kraują. Jaigu virinimo organai negauna pakaktinai peno ir jo negali pervirint, tąsyk kraujas genda ir kūnas nusilpnėja. Tamstos privalot vartot Trinerio American Elixir iš kartaus vyno, kurs privers organus veikti ir sustiprins juos, kad jie galėtų pildyti, kas jiems paskirta. Išbalimas, pageltimas, odos išbėrimas, nerviškumas, stoka apetito, liežuvio aptraukimas, nusilpnėjimas, visa tai pasidaro, kad kraujas esti negrynas arba silpnas, kadangi nėra pakaktinai papildomas. Trinerio American Elixir iš kartaus vyno yra tokiuose atsitikimuose vienatinis vaistas, kuriuo galima pasitikėt. Gaunamas vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Pranešimas vietinėms lietuviškoms draugijoms. Kurie pasigendate savo amerikėniškos vėluvos nuo apvaikščiojimo XXV seimo, arba birželio 5 d. — yra palikusi apvaikščiojimo sv tainėje, — teiksitės tuojaus atsišaukti adresu: M. J. Damijonaitis, 852 — 33rd St., Chicago, Ill.

URA VISI ANT 13to METINIO PIKNIKO!

Parengto kaštu ir rupesčiu Teisybės Mylėtojų Draugijos. Nedėlioj 31 d. liepos (July), 1910 m, Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Įžanga 25c. porai, pavienioms leituvaitėms dykai. Piknikas prasidės 10 val. ryto. Užprašom visus lietuvius ir lietuvaites atvažiuoti, bus visokių zobovų, šokių, gėrimų ir užkandos, kas atvažiuos, rei vienas nerugos. Širdingai užprašo *Komitetas.*

DIDELIS METINIS PIKNIKAS!

Parengtas Draugijos Šv. Petro ir Povylo, atsibus nedėlioje, 24 d. liepos, 1910 m., Calumet Grove, Blue Island, Ill. Prasidės 9 val. iš ryto ir trauksis per naktį. Įžanga 25c. porai.

Pasarga: — Važiuodami įmkit So. Halsted 79th St. karus ir važiuokite iki 79 gatvei, o ten išlipę paimkite Blue Island karus, kurie davežš iki daržui.

Kuoskatilingiausiai užprašome visus senus ir jaunus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į mūsų iškilmingą pikniką, kuriame grajys muzikė net iš Prancuzijos; alus bus iš Prūsų, o cigarai bus toki, kokių dar nei vienas nerukėte. Todėl-gi nepamirškite šios progos atsilankyti į šį puikiausią Calumet darzą, kur kiekvienas galės linksmai praleisti laiką. Su godone, *Komitetas.*

URA! VAŽIUOKIM VISI ANT IŠKILMINGO PIKNIKO!

Parengto Draugijos Šv. Jono Krikštytojo, nedėlioj, 31 d. liepos (July), 1910 m. Piknikas prasidės 9 val. ryte, Leafy Grove, Willow Springs, Ill. Įžanga 25c. porai. Maloniai užprašom visus senus ir jaunus, vaikinus ir merginas atsilankyt į šį pikniką, nes bus muzika net iš Paryžiaus ir ta pirmos kliasos; galėsite smagiai pasišokti ir linksmai laiką praleisti, ir neužmiškit, kad į tą pusę važiuodami svečiai neturės jokio vargo su karu, netaip kaip į kitas dalis, nes ten negalima karų sulaukti, ir sulaukus karų nėra kur atsisėsti, o šitais karais važiuosite kaip ponai. Paimkit Archer Limits karą ir važiuokit kol sustos, paskui Chicago-Joliet karu iki pat daržui.

ANTRAS DIDELIS PIKNIKAS!

Parengė Draugija Šv. Mykolo Arkanjuolo II, nedėlioj, 24 d. liepos (July), 1910 m., Pulaskio darže, Craigan, Ill. Piknikas prasidės 9 val. ryto. Įžanga vyrui su motere 25 centai.

Davažiuoti galima Grand Ave. karais iki galui, o paskui du blokai pėsti. Visi karai tranferuoja ant Grand Ave. karų už tą patį nikelį.

Visi žino gana gerai, kad ką Šv. Mykolo Ark. draugija daro, tai visada padaro gerai. Taigi ir kviečiame visus atsilankyti ant šito pikniko ir užtikriname, kad visi važiuosite namo pilnai užganėdinti, nes ten bus viskas, kas tiktai reikalinga pasilinksminimui: didelis daržas, skanus gėrymai, gardus užkandžiai, kvepenti cigarai, gražios merginos, dailus vaikinai, geri lietuviški muzikantai ir taip visokių zobovų, ypatingai jauniems bus gera proga pasirinkti sau gyvenimo draugą. Su pagarba,
Rengimo Komitetas.

URA VISI ANT 10to METINIO PIKNIKO

Parengto kaštu ir rūpesčiu Draugijos Karaliaus Dovydo, nedėlioj, 24 d. liepos (July), 1910 m., Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Įžanga 25c. porai. Pavienioms lietuvaitėms dykai. Tai bus puikiausias 10 metinis piknikas, grajys puikiausia muzykė prie kurios galėsite labai linksmai pasišokt, ir kitoniškų visokių puikiausių zobovų kokių dar nebuvo nei ant jokio pikniko, galėsite puikiai pasivaikščioti po puikiausią giria palei tekantį tyrą vandenį upės, atsikvėpuosite tyru oru.

Stai dovanos: Vaikinas, kuris atsižymės savo greitumu, gaus dovanų turkiškų cigarų skrynutę; mergina, kuri atsižymės savo greitumu gaus puikų lietsargį su žuvies kaulo rankena; moteris kuri atsižymės savo greitumu gaus puikią knygą Muką Jėzaus paaukautą per p. J. M. Tananevičių; mažą mergaitė nuo 8 iki 12 metų, kuri atsižymės savo greitumu gaus skanių čokolado cukerkų skrynutę; mažas vaikas nuo 8 iki 18 m., kuris atsižymės savo greitumu gaus čeverykų porą paaukautą p. A. Jablonskio čeverykų krautuvės. Užtaigi užprašome visus lietuvius ir lietuvaites knoskaitlingiausiai atsilankyti ant šito iškilmingo pikniko, o svečiai busite kuopuikiausiai priimti. Su godone *Komitetas.*

SIUNČIAME DYKAI svarbius paaiškinimus, dėlko žmonės plinka ir kaip nuo to išsisaugot. Adresas: Dr. Brundza & Co., Williamsburg, Brooklyn, N. Y.

Reikalavimai.

Reikalinga 2.000 *darbininkų* į New Yorko valstiją prie žemės kasimo; mokesties nuo $1.50 iki $2 už 8 valandas darbo. Darbas nuolatinis ant 10 metų. Kelionė nuo New Yorko kaštuoja tik 50c.
John C. Rodgers Co.,
Kensico Dam., Valthalla, N. Y.

Reikalingi darbininkai: į kiemą (Yard men), kirpikai (shermen) ir kujakaliai (sledgers) į geležgalių kiemą — Scrap Iron Yard — Lanski, Jefferson & 22-nd sts., Chicago, Ill.

Reikalauju lietuvio *barzdaskučio* (barberio). Ar mokantis darbą dirbti, ar norintis prasilavinti šitame darbe teatsiliepia šituo adresu:
Jokubas M. Jankauskis,
4556 So. Paulina st., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau Antano Radzevičiaus (iš angliško rašosi Toni Rec). Paeina iš Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Sitautų gm., Ožkinių kaimo, Lukšių parap. Girdėjau gyveno Iowa valst. Norėčiau žinoti, ar da gyvas. Meldžiu duoti atsakymą šituo adresu:
Joe Žemaitis,
Box 203, Pasahontas, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Romaldo Kazlausko, Kauno gub., Ežerėnų par., Panemunėlio parap., Beržuonių sodžiaus. Penki metai Amerikoje. Pirmiau gyveno Bridgeport'e, Conn., paskui išvažiavo Bostonan, Mass. Turiu pas jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:
Jonas Stumbris,
Black Rock Kirstein E., Bridgeport, Conn.

Pajieškau Augusto Stankausko, su kuriuo persiskyrėva Amsterdame, N. Y. Neblogiausia smuikuoja ant smuiko, primerkęs akį; paeina iš Kauno gub., Seredžių val., Motiškių sodž. Taip-gi pajieškau savo pusbrolio Muriniko, Kauno gub., Panevėžio pav., Užusienių sodž. Jaigu kas apie juos žinotų, malonės pranešti šiuo adresu:
Mr. Peter Moornik,
Reymond, Wash.

Pajieškau savo pažystamos Leonoros Varkalaitės, Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų par., Stradų kaimo. Sykiu atvažiavome Amerikon. Ji pati ar kas kitas apie ją malonės duoti žinią šiuo adresu:
Steponas Slayinskis,
45 W. Wolnut Str., Charley, Ill.

Pajieškau savo draugo Tamošiaus Strelkauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Kelmės par. 8 metai Amerikoje. Pirm gyveno Waterbury, Conn. Treti metai kaip išvažiavo į Kaliforniją. Turiu labai didelį reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Juozapas Poškus,
263 — 115th St., Kensington, Ill.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Žvingilos. Pirmiau gyveno Lafayette, Colo., o dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas malonės pranešti šituo adresu:
L. Žvingila,
P. O. Box 775, Collinsville, Ill.

Pajieškau savo pusbrolių Franciškaus, Juozapo ir Kazimiero Vačikauskių, paeinančių iš Kauno gub., Šiaulių pav., Viekšnių parap., Milių kaimo. Seniai atvažiavę iš Lietuvos, negaliu nuspėt kiek metų. Jaigut kas apie juos žinotų, malonėkit pranešti šiuo adresu:
Petronė Žalienė,
27 Viglar Str., Rochester, N. Y.

Pajieškau Jurgio Žideikio, Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių par., Mažeikių sodž. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Ant. Sidabras,
Beckemeyer, Ill.

Pajieškau savo pažystamų: Frano Mikeliuko, Albertos Mikeliukės, Marcelės Dedukytės, Augusto Bakučio, Alberto Alekico, Marijonos Bedarbytės. Visi vienos parapijos, Naumiesčio pav., Suvalkų gub., Prašau atsišaukti šituo adresu:
Jurgis Keruotis,
R. F. D. Box 102, Jarrettown, Pa.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda labai pigiai, dviejų ryšių geri *Fonografai;* VICTOR II, ir EDISON HOME. Abudu kaip nauji, yra daugelis su visokiais įrašais rekordų, kurluos su fonografu parduosiu labai pigiai. Kas norite pasinaudoti iš progos, atsišaukite tuojaus asabiškai. M. J. Damijonaitis, 852 — 33rd St., Chicago, Ill.

Parsiduoda sivėjų krautuvė (repairing) už labai mažą kainą. Pardavimo priežastis — liga. Nesuprantantį tos biznio pamokinsiu. Lietuvių apgyventa apielinkė. 1422 N. Ashland Ave., kampas Brigham Str., įėjimas iš Brigham Str.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar senę. Išmokina valcą 6 rųšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien ,apart šventų dienų. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare.

Prof. Juliaus šokių mokykla užsidaro June 25, ji vėl bus atdara September 2.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Pirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Rąštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 231 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard, Paris, France. V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

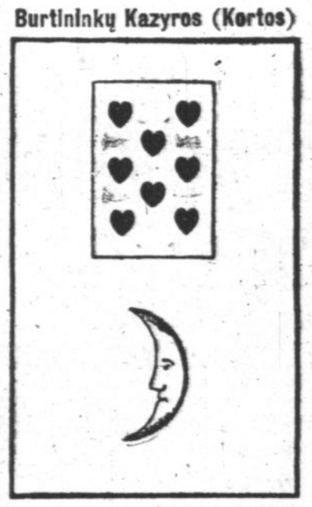

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svieto burtininkė bubuvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip geral kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos mūsų štore. **Kaina jų 75c.**

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co.
3246 So. Halsted St. CHICAGO, ILL

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis.

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršelfais, viso 20 puslapių kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius, lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomėnę, todėl "Dagis" turi rastis kiekvino lietuvio rlais pasišaipymais ir juokais.

visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o "Dagis" nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai 10 centų num., arba $1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"DAGIS" PUBL. CO.,
812 — 33rd Street, Chicago, Ill.

Kas Kam Patinka?

Jeigu norite pirkti namą ar lotą, ateikite pas mus.

ANT PARDAVIMO BIZNIUI NAMAI.

38) 3214 So. Halsted st. 2 lubų muras, 25×135 pėdų 7 kambarių gyvenimas, štoras su basementu ir užpakalyj lubų dirbtuvę. Nauji namai. Kaina $6,000.00
Dali iškalno, likusius išmokiestimi.

216) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvenimai, ant Wallace st. $9000.00

36) 3 lubų muras, štoras ir 6 gyvenimai, ant Halsted st. $9000.00

188) 3 lubų muras, 2 štorai ir 8 gyvenimai, Lotas 50×125, ant Halsted str., ... $22,000.00

131) 2 lubų muras, štoras ir 3 gyvenimui, ant 31st arti Wallace Kaina $7000.00

120) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvevimai, ant Wallace st. .. $7500.00

114) 2 lubų muras, štoras ir 2 gyvenimai ant Wallace st. .. $7000.00

134) 2 lubų muras, štoras ir 3 gyvenimai, ant 31 str., arti Halsted st. Kaina $4500.00

[illegible] 1 lubų muras, štoras ir 1 gyvenimas, ant Wallace st. .. $2500.00

[illegible] ligomis prekemis turime daug kitų biznio namų.

ve[illegible]

ANT PARDAVIMO GYVENIMUI NAMAI.

54) 3221 Illinois Court, 6 kambariai, murinis. Kaina $1500.00
$500.00 iškalno, likusius išmokestimi.

29) 2 lubų namas, 3 pagyvenimai, $500.00 iškalno. Kaina $1500.00

30) 4 kambarių namelis, $300.00 iškalno. $1000.00

87) 2 pagyvenimais, medinis namas, lotas 25×125, $500.00 iškalno. $1600.00

193) 2 lubų namas, 2 pagyvenimai, lotas 25×125. Randa $20.00. $1800.00

121) 8 kambarių murinis namas, lotas 24×125, ant Walacce st. $1600.00

208) 2 lubų muras, 5 kambariai, lotas 20×78, iškalno $250.00. $1500.00

209) 2 lubų muras, 5 kambariai, lotas 20×78, iškalno $200.00. $1300.00

11) Medinis namas, 2 gyvenimai, 9 kambariai, lotas 25×115, .. $2000.00

90) 2 lubų muras, 2 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×135. $2500.00

178) 2 namai, 6 kambarių murinis ir 4 kambarių medinis, lotas 25×147. Kaina $2400.00

156) 2 namai 4 ir 5 kambarių, kampinis lotas 31×147 pėdų. .. $2000.00

197) 5 kambarių murinis namas. Puikiai ištaisytas, lotas 25×125. Kaina $2000.00

104) 2 lubų puikus murinis namas, lotas 25×125 ..... $3500.00

124) 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai, lotas 25×125 .. .. $3500.00

183) Puikus murinis namas, lotas 24×125. Kaina $3200.00

217) 2 lubų murinis, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Iškalno $500.00. $3000.00

4) 2 lubų murinis, 4 gyvenimai, lotas 31×147. Kampinis. $3750.00

99) Puikus 2 lubų muras, 2 gyvenimai, po 6 kamb., lotas 25×125. $4700.00

172) 2 lubų muras. 2 gyvenimai po 7 kambarius, lotas 25× 120. $4800.00

26) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kamb. ir 6 kamb. namas užpakalyj. $5700.00

69) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kamb., lotas 27½×127. Kaina $5300.00

179) 3 lubų muras, 4 gyv. 2 po 6 ir 2 po 4 kambarius. Kaina .. $5500.00

187) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. ... $4700.00

115) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $6000.00

118) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $6000.00

194) 3 lubų naujas murinis, 3 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×107. Kaina $6800.00

157) 2 lubų muras, 8 gyvenimai, lotas 50×147. Kaina $7500.00

102) 3 lubų murinis, 6 gyvenimai po 4 kambarius, lotas 25×125. $7000.00

191) 2 lubų murinis, 5 gyvenimai, lotas 25×125. Kaina $9500.00

12) 4 lubų murinis, 4 gyvenimai po 6 kamb., lotas 25×135. Kaina $8000.00

97) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, 3 po 6 ir 3 po 5 kambarius lotas 25×125. Kaina $9000.00

132) 3 lubų muras, 3 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×125. $9500.00

103) 2 namai muriniai, 3 lubų po 3 gyv., 6 kamb., lotas 50×125 $10,00.00

203) 3 lubų muras, 3 gyvenimai, lotas 132×127. Kaina $11,000.00

119) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, lotas 27½×125. Kaina $11,000.00

91) 2 lubų muras, 8 kambariai, lotas 96×125. Kaina $17,000.00

Tai ne viskas, bet iš to jau galite matyti, kad męs galime parupinti tokį namą, kokį kas reikalauja.

O DABAR MUSŲ LOTAI.

1) Ant Halsted. ir 28tos, 277×125 pėdų, už $11,000.00

2) Ant Halsted st. ir 29tos, kampas 25×133 pėdų $1,000.00

3) Halsted str. tarp 32 ir 33čios 25×135 pėdų $2500.00

8) Halsted terp 32 ir 33čios, 75×125 pėdų $5000.00

9) Halsted terp 31 ir 32os, 135×135 pėdų $9000.00

4) Halsted terp 33 ir 34tos, 25×135pėdų $1000.00

5) Halsted terp 33 pl. ir 34, 50×125 pėdų $2000.00

6) 3339 Halsted, 24×125. $800.00

LOTAI.

1) Auburn ave. ir 35, kampas, 134×147 pėdų $4020.00

2) Auburn ave. Kampas 34 pl. 52×130 pėdų $2200.00

4) Emerald ave. arti 34st. 25×125 pėdų $700.00

5) Emerald ave. arti 35 st. 25×125 pėdų $600.00

6) Keely arti 31os, 50×107. $900.00

7) Lowe ave. ir 34 st, 27½×125 pėdų $500.00

9) Quinn st. arti 31, 24×124 $300.00

10) Union ave. arti 33los, 144×125 pėdų $3500.00

11) Union av. arti 33, 25×125 $650.00

14) 34 pl. arti Wall st. 25×125 pėdų $400.00

17) 69 pl. arti Hayne ave. 25×125 pėdų $300.00

18) S. E. Cor. 73čios ir Western ave. 50×125 pėdų $600.00

19) Central park ave. arti Huron 25×125 pėdų $350.00

25) Campbell av. arti 50tos 25×125 pėdų $175.00

29) 59 arti St. Louis ave. 25×125 pėdų $175.00

30) Ogden & Forsyth. Hammond, Ill., 72x125 pėdų $1000

Ir daug kitų.

Norėdami platesnių žinių, kreipkitės ypatiškai į musų offisą.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.
J. Zebrauckas, 112 N. Green St

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas kellaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesnauskas, 298 South 1st St.
Jos Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
And. Jurevičia, 3337 Auburn Av.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Geo. Pupausky, 1112 S. Leavitt St
K. Steponis, 849 — 34th St.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.
P. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

GRAND RAPIDS, MICH.
Juoz. Šlikas, 42 W. Leonard St.

GRANT WORKS, ILL.
Jonas Liškonis, Box 195.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.
Ant. Shukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

NORWOOD, MASS.
D. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Vanškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.
J. Kazakevičia, 103 N[illegible] St.

Plymouth, Pa.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakevičia, 310 E. State st.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Str.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

Springfield, Ill.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.
Juoz. Petrikys, 1514 Dodge Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
D. F. Elmaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.
Jurgis Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Naujausios Knygos

gaunamos "Lietuvos" Redakcijoj.

APIE BALTRŲ-GIRTUOKLĮ. Vaizdelis iš gyvenimo Baltraus girtuoklio. Rygoje, 1909. Pusl. 32 ..... 10c.

ARCHAIOLOGISKI TYRINĖJIMAI. Gaidės apylinkėje. Kun. Juozapo Žilgo. Su 21 paveikslėliu, (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilniaus, 1909. Puslapių 23 ..... 40c.

ANTANO BARANAUSKIO, (A. a. kunigo vyskupo) laiškai į profesorių Joną Baudouin'ą de Courtenay. (Iš lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909 m. Pusl. 28 ..... 40c.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė ir išleido Liudas Gira. Vilnius, 1909. Pusl. 16 ..... 10c.

DĖJOVA, JOS PRIEŽASTIS IR KOVA SU JA. Dr. K. Jokanto. (Marijampolės paskaita), Vilnius, 1909. Pusl. 28 ..... 10c.

GILSĖ. Dzukų legenda ir BOBUTĖS VARGAI. Parašė Vincas Krėvė. Vilnius, 1909. Pusl. 42 ..... 10c.

GIMDYMO SLĖPINIAI. Parašė Vidunas. Labai naudinga ir verta perskaitymo kiekvienam šitą knygelę. Tilžėje, 1909 m. Pusl. 96. Kaina 45.

IŠ SEINŲ VYSKUPYSTĖS HISTORIJOS. Parengė spundon J. Basanavičius ir K. Grinius. (Iš "Lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909. Puslapių 41. Kaina ..... 50c.

ILIADA. Apysaka parašyta Lazdynų Pelėdos. Kas šios raštininkės veisdelius skaitęs, tas žino jų vertę ir nesigailės šią knygelę perskaitęs. Ji parašyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pusl. 520 ..... $1.00.

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslo Draugijos raštai. Knyga I, dalis 3. Vilnius, 1909. ..... $1.25.

MUSŲ GERASIS. Dviejų veiksmių komedija. Parašė žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 26 ..... 10c.

NASLAITĖ. Drama keturių veikmių. Parašė M. Valinčius. Boston, Mass. 1909, pusl. 22. Kaina .. 10c.

NUO AUDROS PASISLĖPUS. Parašė žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

RAŠYBOS LAVINIMOSI DARBAI. Pradėdamomsioms mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vaznelis su pagelba J. J. Šiaulitai, 1909. Pusl. 112 Kaina ..... 20c.

I. Gražus paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymėliai. Vilnius, 1910. Kaina ..... 10c.

II. Kas atsitiko kiaulių namuose. Vilnius, 1910. ..... 10c.

III. Kiek daiktelių įvairių — tiek eilučių įdomių!.... Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

IV. Nesigailėsi, vaikeli, perskaitęs šitą knygelę! Vilnius, 1910. .... 10c.

V. Sveiki gyvi! Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

VI. Dėdės Tomo Trobelė. Vilnius, 1910. m. ..... 15c.

VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir naminių gyvulių!.... Vilnius, 1910 m Kaina 15c

Nauji Muzikoliszki Veikalai.

Lietuviška muzika. ČESLOVO SOSNAUSKIO.

V. Sąsiuva. UŽMIGO ŽEMĖ. Sustatyta vienam balsui, fortepianui pritariant. žodžiai Mairionio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

VI. Sąsiuva. Ta pati daina UŽMIGO ŽEMĖ. Mišriems balsams a capella. Peterburge, 1909 m. .. 50c.

VII. Sąsiuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir smuikui pritariant. žodžiai kun. M. Gustaičio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

NAUDOKITĖS VISI

Popiera gromatoms rašyti, kelioliko gatunkų, su visokiomis dainelėmis ir pasveikinimais tik..... 25c.

Tuzinas trejonkės, dėžutė už.. 25c.

Mašynėlė gromatoms žiuokuoti, pritaisyta po 1 litarą, galima visokį druką drukavot, kaina ..... $1.00.

Judamųjų paveikslų mašyna su paveikslais tik už ..... $5.00.

Kas norite atsakymo, įdėkite laiškan markę už 2c. Katalogai dykai. Adresuokite taip:

Jos. Russell.
106 Nolden St., N. Adams, Mass.

AR TURITE?

Ar turite Insurance Policy

kuri mokėtų jums laike ligos arba sužeidimo nuo **$20.00** iki **$40.00** į mėnesį, o atsitikime mirties ir sužeidimo arba kurių nors sąnarių kuno praradimo nuo **$500.00** iki **$1000.00**.

Tokią Insurance Policy geros kompanijos galite nusipirkt pas mus, mokėdami nuo $1.00 ir daugiau į mėnesį.

Chicagos lietuvius užkviečiame apsilankyt pas mus, kad galėtume paaiškinti visas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas
A. OLSZEWSKIO BANKOJ
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

AKIŲ LIGOS.
Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas niežti?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegtas akis?
Ar jos greit pailsta skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU
turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešioti akinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.
Mokslinio laipsnio okulistas
S. GINSBURG
2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
Mokslišku Žingeidumo Žinojimas-Galybe

Jes šaum balmingi ir įdomiai sutverti. Vyrai, tikrai atsišaukykit į šitą stebėtiną liuoso Inžengimo Muzėjų. Šituai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, milžiniškumai. Teipgi plinas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, FizIologijos, Chemijos ir Patholologijos.

Iszpanieszka Inkvizicija. Valkatų Galerija. Paveikslai Iszkilmiu ir Pagarsejusia Asmenu.
INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLIŠKŲ ŽINGEIDUMU
150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Atdara nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Dovieraszčis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikalose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 didelį puslapį. Jame telpa aprašymai suviršo 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos pasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės vyrišką kvepiančią ir gydančią muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Robernių išžirbinų, Monų, Palnų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kosnam reikalingų daiktų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalogą. John I. Bagdžiunas, Prop.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
3346 So. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ State _____

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Ryvonimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko sliekimą plaukų galvos labai trumpai laike. Veido sen ų atauga nauji gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Atsiųsdams žinioms reikia rašyti p e lant kitaos lenkiškoj.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $50. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdavin. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

DIDELIS ČEVERYKU IŠPARDAVIMAS
Vyrams, Moterims ir Vaikams
Sterno Dideles Krautuvės
3142-3444 Halsted St. Chicago.

"POLITIŠKOJI EKONOMIJA"
Kas ji yra ir ko mokina
Parašė įžiūlėdo V. K. Račkauskas
84 pusl., kaina 25c.
Imantiems daugiau nuleidžiama didelis nuo šimtis Gaunama pas autorių.
1401 No. Main Ave., Scranton, Pa.

J. F. Eudeikis

Lietuvis Balsamuotojas ir GRABORIUS.
Laidoja mirusius, parsamdo karietas ant pagrabų, vestuvių ir kitokių atsitikimų. Perka ir parduoda geriausius arklius.
4605-07 Hermitage Ave., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1741.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATIŠKAS, KRITIKOS, SATYROS.
IR JUOKŲ MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršelfais. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus lietuvių pieštų paveikslėliai iš musų politiškojo lauko ir visoki linksmus pasiskaitymai. "Dagis" turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai gyduolė nuo visokių "izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštus, visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812 - 33rd St., Chicago, Illinois.

TEISYBE JONAS SAKE

Kad su pagelba A. Olszewskio išleistų knygėlių galima greitai ir gerai išsimokinti angliską kalbą.

Aš nusipirkau nuo A. Olszewskio už 25c. knygelę "Vadovėlį" No.1209 ir ją perskaičiau vakarais laike dviejų sanvaičių.

Vėliau nusipirkau už $1.25 "Rankvedį" No.1300 ir šitą perskaičiau vakarais laike 5 sanvaičių.

Dabar užsirašiau už $3.00 A. Olszewskio laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir gavau dovanų knygelę *"Kaip rašyti laiškus angliškoje ir lietuviškoje kalbose"*. Šita knygelę yra verta tiek aukso kiek ji pati sveria. Aš ją turiu da tik trečia sanvaitė, o jau galiu parašyti laišką angliškoje kalboje kur tik man reikia. Ši knygelė per šias tris sanvaites davė man daugiau supratimo apie angliską kalbą negu 3 mėnesių lankymas mokyklos. Su jos pagelba aš išmokau ir kalbą ir raštą angliską ir da radau daugybę kitokių gerų pamokinimų, kokių jokioje kitoje knygoje negalėjau rasti.

Už išleidimą teip naudingų žmonėms knygelių aš ištariu A. Olszewskiui didžiausią padėkavonę.

Jos Skirmontas, Box 13, Great Falls, Montana.

Tai ką sako Jos Skirmontas apie musų išleistas knygeles mokintis angliškos kalbos. Ir kiekvienas išmoks angliską kalbą jeigu teip darys kaip p. Skirmontas darė, tai yra:

1. Pirmiausiai turi perskaityti knygelę "Vadovėlis" No. 1209, kaina jos 25c.

2. Paskui knygelę "Rankvedis" No. 1300. Kaina popieros apdarais $1.25, o audimo apdarais $1.50.

3. Perskaitęs šias dvi virš nurodytas knygeles, jau mokėsi angliską kalbą pusėtinai. Tada užsirašyk "Lietuvą" ant 18 mėnesių už $3.00 ir gausi dovanų knygelę "Kaip rašyti laiškus angliškoje ir lietuviškoje kalbose" ir su pagelba šios knygelės išmoksi angliškai rašyti ir dabaigsi mokintis angliską kalbą.

Perskaityk apgarsinimą šios knygelės ant 8 puslapio.

Visas kitas knygas mes parduodame už pinigus, bet knygelę *"Kaip Rašyti Laiškus Angliškoje ir Lietuviškoje Kalbose"* už jokius pinigus niekam neparduodame, tiktai dovanojame ją tiems, kurie užsirašo "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai siunčiame jiems "Lietuvą" per pusantrų metų, ir šią knygelę duodame dovanų. Už pinigus jos negalime parduoti todėl, kad šios knygelės nedaugiausiai turime, ir todėl čėdyjame ją, kad užtektumem dovanom "Lietuvos" skaitytojams, kurių kasdien desėtkais naujų užsirašo "Lietuvą.

Šios dovanos bus duodamos tik iki 1 d. Rugsėjo (September) 1910. Todėl norinti gauti teip didelės vertės knygelę dovanų, pasiskubinkite "Lietuvą" užsirašyti ir gausite.

Pinigus siųsdami, laiškus adresuokite "Lietuvos" išleistojui šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Kataliogas Gatavas!

Seniai laukiamas lietuviškoje kalboje Kataliogas

Bridgeport Clothing Kompanijos

jau yra gatavas ir kiekvinas dabar gali jį gauti. Šiame Katalioge talpinasi **Drapanos, Muzikališki Instrumentai, Bižuterija, ir šimtai kitokių daiktų.**

Drapanų Skyriuje. Rasite Drapanų Siutus, Overkotus, Kelnes, Marškinius, Kaklaraiščius, Pirštines, Kepures, Skybėles Čeverykus. ir tt.

Muzikališkų Instrumentų Skyriuje. Rasite Armonikas, Koncertinas, Smuikas (Skripkas), Fleitas, Pikolas, Klernetus, Obojus, Fogotus, Soksofonus, Kornetus, Melofonus, Trumpetus, Trambonus, Altus, Tenorus, Baritonus, Basus, Kontrabasus, Bubnus, Cimbolus, Megafonus, Bandžius, Gitaras, Mandolinas, Citras, Ksylafonus, Autoarfus, Muzikos Dėžes, Fonografus, (Šnekamas Mašinas), Pijanus, Vargonus, ir daugybę kitų instrumentų.

Bižuterijos Skyriuje. Rasite Laikrodžius, Laikrodėlius, Lenciugėlius laikrodėliams ir moterims ant kaklo nešiojamus, Kompasus, Medalikus, Bronzoletas, Auskarius, Spilkas, Sagutes, Žiedus, ir tt.

Tolesniame Skyriuje. Rasite Sidabrinius Peilius, Šaukštus, Videlcius, Tacas, Fotografijų Kameras, Parasonus, Žiuronus, Elektriškas Liktarniukes, Siuvamas Mašinas, Fontanines Plunksnas, Paišelius, Kalimorius, Britvas, Šepečius, Šukas, Peilukus, Žirklukes, Pypkes, Fotografijoms Albumus, Mapas, Globus, Stereaskopus, Abrozus, Abrozėlius ir šimtus kitų labai naudingų ir reikalingų daiktų.

Kataliogas turi 160 puslapių, didelio formato su aiškioms iliustracijoms visokių daiktų.

Prisiųsk už 10c. markę pačto kaštam ir mes jį prisiųsim **DYKAI.**

Adresuokit šiteip:

The Bridgeport Clothing Co.
3248 So. Halsted St., X Chicago, Ill.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ši nustoja kantrybės, nervikas, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ši tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga dėngnyje tavo kūpsnę, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o apturėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydynas bus galimas, tai mes išgydysime už kolneiausią kainą. Nė užsidėli ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl beniokestinio pasitarimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Noi Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Laonoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, pusės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nervišką negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiegojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi guzutas ir sušiukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nabut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but aplinti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votia, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užsaudintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai — TAI MES GALIME TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi dėžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikrinamo išgydymą. Mes netiktai palengvinamo, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasiduok antsakaitiuos lietuvių kunigus mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote viršų pasveikimo bestgydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkrelpsime ant jos musų speciališkų ačydų teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite tadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VIS

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.

Skolina pinigus pirkimui namų ir lotų miesto Chicagos.

Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.

Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir lotus.

Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.

Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laigkus Lietuviškojo ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lituvišką laišką ir mato kaip tą jatį laišką angliškai rašyti. Rašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodi su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knygą teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm pačėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angilškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vein mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pągrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų angliską kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus musų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti musų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo musų pamiętą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime musų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Dr. E. C. COLLINS
uždetojas.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

AR TURI:

Viduriu ligos. Užketejima, nedirbimo. Galvos skaudejima, Reumatizma, Odos ligos, Sirdies ligos, Inkstu ligos, Kepenos ligos, Hemoroidus, Skrofulus, Nerviška nusilpnejima, Plaučiu ligos, Pilvo kataro, Neuralgia, Viduriu skausmus, Kataro noses ir gerkles, Bronchitis, Astma, Paraliža, Ausiu ligos, Akiu ligos, Patrukima, Pusles ligas, Visokius išberimus, Kirminus, Visokias slaptas ligas Vyru ir moteru, šviežias arba chroniškas.

Prisiusk tuojaus 10 centu markiems, idant aptureti garsinga knyga Dr. E. C. Collins "Vadovas in Sveikata". Ji yra neatbutina kožnai šeiminai.

TIKTAI IŠNAUDOTOJAS DAKTARAS

apgarsina savę laikraščiose jog jis gyda visokias ligas, mislidamas apkvailiti sergančius LIETUVIUS, bet MUSU ŽMONES YRA NE TEIP KVAILĖ, KAIP NE KURE GIDITOJAI mana. Kožnas vyras ir moteriškė žina, kad nėra NI VIENĄ GIDITOJĄ, KATRAS GALIA IŠGIDITI VISAS LIGAS. Niekurie giditojai galia giditi NE KURIAS LIGAS, bet ne žina, kaip gidjti KOŽNA LIGA, tas pats, kaip vienas žmogus galė pasiut čebatus, ale negalia siut drabužius. Drabužiai ir čebatai yra padaryti dėl deveimą, bet NE VIENS žmogus galė padirbt sjkiu. Gidjtojas, galentis išgidjti DŽIOVA, gale buti netinkamu gidjti ŠIRDIES LIGAS. Dėlka mės turem New York mieste UŽDETUS DIDELIUS LIGONBUČIUS ir MEDIKALIŠKUS INSTITUTUS. Tie LIGONBUČIAI ir MEDIKALIŠKI INSTITUTAI SAMDA TIKTAI GERIAUSIUS GIDITOJUS, KATRIE SUPRANTA VISOKIAS LIGAS. Jeigum Jųs sergat inkstų ligą, daktaras, katras išpažėns Jųsų ligą ir padarys Jųms sveikus. Jaigum Jųs sergat KRAUJĄ LIGĄ, tas yra daktaras, katras supranta Jųsų ligą ir gida Jųsų dalikė. Teip yra su KOŽNĄ LIGĄ. Tas yra, dėl ką visur žinomas profesorius Dr. COLLINS uždeja "Collins New York Medical Institute", katra šendien yra pėrma ant svieta, didžiausią ant svietą. "Collins New York Medical Institute" ne praktikuoja vaistų, bet atkreipe atydą geriausiu giditoju dėl išgidima Jųsų ligų.

Niekados neatsiduok tiem giditojams, katrie "GIDA VISUS", apie katruos Jųs niekados negirdejot, tiktai kā Jųs matėt Jų paveikslus apgarsinimuose. Tie GIDITOJAI prišada Jųms daug, bet DARA MAŽ-KĄ.

Nėra skirtumą, kokia liga sergate, RAŠYK ŠENDIEN LIETUVIŠKAI ar ATSIŠAUK IPATIŠKAI ir Jųs stoset trumpam laike in eile tukstančiu tų, katrie gali darodyti, kad jie patrotije viltį buti išgije, kreipes prie "Collins New York Medical Institute" ir buva išgiditi, tuom tarpu, kaip KITI GIDITOJAI atsisake išgidjti. Sitas Institutas išgide paskutiniose 14 metu daugian sergančiu, ne gu visi daktarai sudejus sjkiu. Viskas, kas Jųms yra reikalinga yra tas — atsišaukt ir ištirt tukstančius paliudijimų nog Lietuviu, katrie šendien yra išgidjti ir linksmus. Rašyk šendien |

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Dr. S. E. Hyndman, viriausis daktaras.

Priima ligonius kasdiena nuo 10 iki 5 val., o utarnikais ir petničiomis dar nuo 7 iki 8 val. vakare. Šventadienais nuo 10 iki 1 val.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Pacinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šelmyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulai ant liežuvio, sliskimas plaukų, skausmas kauluose, sunsriuose, plėmos ant kuno, jausles tekanti skaudulai. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tave nubėgimai pacinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešlaiskis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats šei apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuoširdumas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko mistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuoplamos ir nurodo kaip botagas.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitus ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

STATE MEDICAL DISPENSARY

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELL HYDROCELL (Papūtimas gy'ų) Be peilio ar Skausm.

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėtimu lytiškų dalių gyslų, strikturą, užsikrėčiamus kraujo nuodus, nervišką sunaikėjimą, pašlugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugian daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kur užmi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučiu, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas, šlapuminės gaištys.

Plaučių Ligos. Dusulys. Bronchytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Išgydo kad bulum sveikas.

Moterų Ligos. Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsodintos ir nerviškos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, hermohiodai, sustiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. Chicago.
(tarpe Randolph ir Lake)

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

PHOTOGRAPHISTAS

Padarome gražias ir dailias fotografijas labai pigiai, mes nuimame fotografijas atsakančiai nuo veselijų. Mes kalbame lietuviškai.

W. H. TOENGES

3452 So. Halsted Street CHICAGO.

Dėl žinios visų Lietuvių!

Šiomis dienomis tapo atidaryta

PIRMĄ LIETUVIŠKA VALGINYČIA
(Resturantas)

po No. **3249 So. Halsted St.,** Kertė 33 Gatvės

Šioje valginyčioje bus parengta visoki lietuvyški valgiai, o ant pareikalavimo ir šios šalies sistemoj. Lietuviai yra kviečiami ateiti ir persitikrinti. Nepamirškit vietos : : : :

3249 South Halsted Street.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.

Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

3312 So. Halsted St.; Chicago, Ill. Telefonas Yards 3162

Dr. HARTMANN

UŽPRAŠO SERGANČIUS, SAKYDAMAS:

ATEIKITE ARBA PARAŠYKITE PAS MANE, AŠ IŠGYDYSIU;

todėl, kad esu senas daktaras, pažinstu visokias ligas ir teip-pat gyduoles, kurios gali geriausiai pagelbėti **Vyrams ir Moterims,** nes daug ligonių perleidžiu ir už tai turiu didelį patyrimą, geriau negu kokis kitas daktaras, garsiamjam New Yorke. Aš esu pasiryžęs sergančius gydyti, o sveikus mokyti, kaip užlaikyti sveikatą; todėl, kad be sveikatos žmogus yra nelaimingas, nes geriausias išgąnymas ir dangus turintis—gera sveikata. **Aš daugiausia išgydau sergančių ir daugiau už kitus gaunu laiškų padėkavonių su pasveikusių pavelkslais; iš daugumos nors keletą čion patalpinu.**

A. VOLČIK, iš Matheson, Canada, Ont. Išgydytas nuo galvos skaudėjimo ir kurtumo.

MARE ZLATA, 577 Gibson st., Yongstown, O. Išgydyta nuo skausmų vidurių ir moteriškų ligos silpnybių.

GEO. SUNES, box 112, W. Pittsburg, Pa. Išgydytas nuo romatizmo, ir viduriu slogos ir kitų.

GUODOTAS DR. HARTMANN! Neteipsenial kaip aš naudojau Jųsų gyduoles, tai nuo jų greitai pasveikau, nors buvau sirgęs ligą laiką, o kaip po operacijai hospitolė gulėjau, tad jaučiausi blogiau. Jersey City, ten daktarai nustoję buvo vilties mane išgydyti; bet Jųs darodėte, kad ne teisybė, išgydydami mane! Už tai širdingai dėkavoju Jums. VALENTINAS BERGOVIČ, 380 Henderson st., Jersey City, N. J.

Todel čia kalba žmonės, ką aš jiems padariau, per tai ir tau galiu teip padaryti. Rodos, kad geresnių darodymų negalima reikalauti!

SERGĖKIS nuo meškerės knygutės vadinamos „Vadovu į sv." nes yra tai teisingai „VADOVAS Į LIGĄ", kurią siulo, tą brudą, suviliojimo INSTITUTAS.

Kad jautiesi nesveiku, tai netrotyk laiko, nesendink ligos, jei nori but išgydytu, tai kreipkis prie manęs, kurie gali ateiti ar atvažiuoti, tai užprašomi į mano ofisą asabiškai, o toliau gyvenanti parašykite lietuviškai kas kenkia, aut ko jautiesi nesveikas,

atsišaukusius apsimu išgydyti:

Reumatizmą, skaudėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmus, širdies inkstų ir plaučių ligas. Greito palisimo, sunkaus kvėpavimo, sloguą ir nusilpnėjusius vyrus. Didelio supykimo, dyspepsijos, nervų ligos, teipgi nuo jaunystės klaidų įsautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrėčiamų slaptų ligų. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsimu tai ir išgydysiu. Šviežias ir užsisenėjusias ligas. Geriau, kad ir karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai. Rasyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš supresiu, išgydysiu, duosiu rodą, kad velkės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsi sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenat. Apraszant ligą, klausiant rodos NUO DAKTARO, visada adresuoti ant mano vardo talp:

DR. F. HARTMANN,

218 East 14th St. **New York City, N. Y.**

Ofiso val. nuo 11 iez ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val. po p. Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakarais Panedėl. ir Pėtn. nuo 7—8.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St.

Atwood Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos

Telephone Yards 2390.

Im. 23 AKMENU.

Geižkello Laikrodis.

Galvute užsukamas ir nustatomas Vyrų ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotas, drigubuose uždaromuose lukštuose, ingreveruotas. Tikrai geras laiko rodytojas geležkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Gvarantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį visiems C. O. D. už $5.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, Nemokėkite nei centą. ATMINKIT, kitur užmokėsite už tokį laikrodį į 35 dol. Auksuotas retežėlis ir lekctas Dykai su kožnu laikrodžiu EXCELSIOR WATCH CO. 900 Atheneum Bldg. CHICAGO.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopazio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mažiniszkumus.

Tirinek intekmes ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padejimuose. Lavus iszrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakczui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO

344 So. State St. CHICAGO, ILL.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgyditi nuo užnuodijima krauja arba sypili, nubiegima sėklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, klapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus turo žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ligo lajka tyrinejmu tu, specijaliskuligu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu pininga, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus padėtu kuponn, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagai Tamistos prižadejima, aš noriečjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusa knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas;..... Steitas.....

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygial ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis,"

1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.